

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา)

ปริญญา

พลศึกษา

พลศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ภาคตะวันออกของประเทศไทย

The Status of Physical Education Learning and Teaching Management in
Secondary Schools of the East Region in Thailand

นามผู้วิจัย นางสาววิวรรณ ชันทอง

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์กรวี บุญชัย, Ed.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์อวยพร ตั้งธงชัย, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สิงสิงห์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย

The Status of Physical Education Learning and Teaching Management in Secondary Schools of
the East Region in Thailand

โดย

นางสาววิวรรณ ชันทอง

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา)

พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รวีวรรณ ชันทอง 2556: สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา) สาขาวิชาพลศึกษา
ภาควิชาพลศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์กรวิ บุญชัย, Ed.D. 188 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนพลศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตร จำนวนชั่วโมงการเรียน
การสอน การจัดโปรแกรมพลศึกษา สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้ และการ
ประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยและคณะผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยให้
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 ท่านพิจารณา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้า
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 158 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความ
สมบูรณ์จำนวน 139 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.97 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจบวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาเกือบทุกโรงเรียน มีการระ
งานสอน 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง คณะกรรมการฝ่ายวิชาการทำ
หน้าที่ในการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา ใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีการจัดการเรียนการ
สอนพลศึกษาทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง และมีโรงเรียนบางส่วนกำหนดเป็นสาระเพิ่มเติม สัปดาห์ 1 ชั่วโมง
ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ส่วนใหญ่ มีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เป็นสาระพื้นฐาน ทุกชั้นปี ภาคเรียน
ละ 10 ชั่วโมง และยังมีโรงเรียน ร้อยละ 61.2 กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระเพิ่มเติม
โรงเรียนทั้งหมดมีการดำเนินการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน มีโรงเรียนเพียง 14 โรงเรียน ที่ไม่
มีการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน สำหรับโรงเรียนที่ไม่ได้จัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็ก
พิเศษ มี จำนวน 123 โรงเรียน สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความ
ปลอดภัย เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ เพียงพอ และมีมาตรฐาน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญในปริมาณ 75% ใช้วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน สมรรถนะของนักเรียนด้านความสามารถในการ
ใช้ทักษะชีวิต และการมีวินัย เป็นประเด็นที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้จัด กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนามากที่สุด
เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็น แบบอิงเกณฑ์ และอิงกลุ่ม องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน
ประกอบด้วยด้านทักษะ ความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ซึ่ง
กำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 20, 20, 10, 20 และ 10 ตามลำดับ ประเมินความรู้ด้วยข้อสอบปรนัย มีการประเมิน
ทักษะทั้งใน เชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ทดสอบสมรรถภาพทางกายและทางกลไก โดยใช้แบบทดสอบ
สมรรถภาพทางกาย ระหว่างประเทศ ใช้แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับ วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ส่วนการวัดคุณธรรมและจริยธรรมใช้แบบวัดคุณธรรมและจริยธรรม

Rawiwan Khanthong 2013: The Status of Physical Education Learning and Teaching Management in Secondary Schools of the East Region in Thailand. Master of Arts (Physical Education), Major Field: Physical Education, Department of Physical Education. Thesis Advisor: Associate Professor Kornrawee Boonchai, Ed.D. 188 pages.

The purpose of this research was to study the status of physical education learning and teaching management in secondary schools of the east region in Thailand on 7 aspects: teachers, curriculum development, instruction times, physical education programs management, equipment and facilities, learning and teaching management and evaluation. A questionnaire was developed by the researcher and a group of research project. Content validity was judged by 12 experts. The document was mailed to one hundred fifty-eight physical education chairpersons from one hundred fifty-eight schools. One hundred thirty-nine respondents (87.97%) were completed and returned. Data were analyzed by using percentage, and mode.

The results revealed that most physical education teachers got a degree in physical education, teaching load was eighteen hours per week. Most schools had developed their own physical education curriculum. School's academic committee served for instruction times of physical education. For mathayom suksa 1-3, physical education teaching was organized on basic material one hour per week for all grade levels, and some schools defined one hour per week for an additional material. In mathayom suksa 4-6, most schools were organized physical education teaching 10 hours per semester. Some schools, 61.2%, defined an additional material one hour per week. All schools ran an intramural athletic program. Only 14 schools did not manage the interscholastic athletic program. There was no physical education program for special children in 123 schools. The space for physical education classes was an outdoor field that was safe and sound. It was also met the standard and sufficient for requirement. Physical education teacher used 75% of child-centered for classroom learning management that using a committee work method of teaching. Ability for life skills of student's competency, and discipline were the most subject matter that physical education teachers organized activities to promote. Grading system was criterion-and norm-referenced standards. Grades in physical education were based on sport skills, knowledge, morality and ethics, physical fitness and desirable feature for 20, 20, 10, 20, and 10 points, respectively. Knowledge assessment used objective tests, using quantitative and qualitative measurements to assess sport skills. International Committee for the Standardization of Physical Fitness Test was used to assess physical fitness and motor fitness. Desirable feature was measured by observation, but using scale of moral and ethics to measure morality and ethics.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของการศึกษานี้ สำเร็จลุล่วงโดยสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวิ บุญชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ในการเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการศึกษา และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 12 ท่าน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแนวทาง แก้ไขข้อบกพร่อง เป็นผลให้งานวิจัยลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิ ทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้อ อนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท ภาคปกติ รุ่นที่ 22 ที่เป็ น กำลังใจและให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อประคอง คุณแม่มาลี ชันทอง ผู้ให้กำเนิดรวมถึงการสนับสนุนทุน ทรัพย์ในการศึกษา และเป็นกำลังใจที่ดีให้ข้าพเจ้าตลอดมา เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่คอยให้ความ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจตลอดมารวมทั้งเป็นแรงผลักดันให้สามารถทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ท้ายที่สุดนี้ คุณค่าประโยชน์และความดีทั้งหลาย อันพึงมีจากการศึกษาวิจัย ในครั้งนี้ ขอมอบ แด่คุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ และสมาชิกครอบครัวทุกคน ที่ได้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจจนสำเร็จการศึกษา

รวิวรรณ ชันทอง

พฤษภาคม 2556

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง

(3)

บทที่ 1 บทนำ

1

ความสำคัญของปัญหา

1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

7

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7

ขอบเขตของการวิจัย

7

นิยามคำศัพท์

8

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร

10

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

10

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

16

บทบาทและความสำคัญของพลศึกษา

19

การจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียน

20

การประเมินผลการเรียนรู้

41

ปริญญาราชบุรี ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา

51

ปริญญารุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา

53

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

55

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

66

ประชากร

66

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

67

การวิเคราะห์ข้อมูล

74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	75
ผลการวิจัย	75
ข้อวิจารณ์	127
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	138
สรุปผลการวิจัย	138
ข้อเสนอแนะ	148
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	151
ภาคผนวก	156
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ	157
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย	160
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย	163
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	165
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	188

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	66
2	แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ ตัวแปรที่ศึกษา ลักษณะของคำถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม	69
3	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน	76
4	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคเหนือ ของประเทศไทย	78
5	จำนวนโรงเรียนที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา	79
6	คุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน	80
7	ตำแหน่งทางวิชาการของครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน	81
8	ภาระงานสอนของครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน	81
9	ความรับผิดชอบในการสอนของครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน	82
10	การส่งเสริมครูผู้สอนศึกษาในด้านการเรียนการสอน	84
11	เนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรม	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	86
13	การอบรมและการส่งเสริมด้านการจัดทำหลักสูตร	86
14	การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	88
15	คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	90
16	การมีส่วนร่วมของครูพลศึกษาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	90
17	กระบวนการขั้นตอนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	91
18	ระยะเวลาในการปรับปรุงและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	93
19	โครงสร้างการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	94
20	จำนวนกิจกรรมทางกาย/กีฬาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษา	95
21	กิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา	96
22	การจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน	97
23	การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬภายใน	99
24	การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	การจัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	104
26	การจัดโปรแกรมพลศึกษา/กีฬาเพื่อนันทนาการ	105
27	สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	106
28	ความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	108
29	ครูพลศึกษากับการศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545	109
30	การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	110
31	ประเด็นที่คำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้	111
32	วิธีการสอน	112
33	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	113
34	เกณฑ์ในการตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)	114
35	องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนนที่นำมาประเมินเพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)	115
36	วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านความรู้	117

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
37	วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ	118
38	วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม และจริยธรรม	118
39	การทดสอบสมรรถภาพทางกาย	119
40	แบบทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	122
41	ข้อทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	123
42	เกณฑ์ประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	125
43	วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้าน คุณลักษณะที่พึงประสงค์	126

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาให้สังคมและประเทศให้เจริญก้าวหน้า รวมทั้งการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาบุคคลที่อยู่ในประเทศให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งรู้ถึงคุณธรรมจริยธรรมที่พึงาม ในการจัดการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดจำเป็นต้องมีหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรเป็นตัวกำหนดแนวทางหรือทิศทางในการจัดการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ ความต้องการของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และวัฒนธรรม

พลศึกษามีบทบาทและความสำคัญต่อการจัดศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีการเจริญงอกงามและพัฒนาหลายด้านพร้อมกัน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นสื่อในการออกกำลังกาย ดังนั้น พลศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่โรงเรียนขาดเสียไม่ได้ ดังที่ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า

...กระบวนการทางการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเพิ่มพูนและพัฒนา ร่างกายของมนุษย์ให้ดีขึ้น หรือกล่าวได้ว่า พลศึกษาคือวิชาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และทักษะ โดยใช้กิจกรรมการออกกำลังกายหรือกีฬาต่างๆ เป็นสื่อของการเรียน...

และวรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า

..พลศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติที่ดีไปพร้อมๆ กัน โดยใช้กิจกรรมพลศึกษาและกีฬาเป็นสื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ และมีพัฒนาการด้วยการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง...

จากความสำคัญของการศึกษาทั้งในอดีตและ ปัจจุบันจะ เห็นได้จากการกำหนดให้วิชา
พลศึกษาเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนในทุกระดับ ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521
วิชาพลศึกษาได้กำหนดไว้ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ได้กำหนดสาระและรายวิชาไว้ชัดเจน
(กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ , 2531) ส่วนในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ , 2535) วิชาพลานามัยได้จัดไว้ใน
กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ มีการกำหนดโครงสร้างวิชาเรียนกิจกรรมทางกายและกี ฬา เวลาเรียน
คำอธิบายรายวิชาไว้อย่างชัดเจน วิชาพลานามัยสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) จัดเป็นวิชา
บังคับแกน 3 หน่วยการเรียนรู้ วิชาบังคับเลือก 3 หน่วยการเรียนรู้

ส่วนวิชาพลานามัยสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ.2533) (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ , 2533) กำหนดโครงสร้างวิชาเรียนกิจกรรมทางกาย
และกีฬา เวลาเรียน คำอธิบายรายวิชาไว้อย่างชัดเจน วิชาพลานามัยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย (ม.4-6) จัดเป็นวิชาบังคับเลือก (พลศึกษา) 3 หน่วยการเรียนรู้ และถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มวิชา
เลือกเสรี กิจกรรมทางกายและกีฬาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ ถูกระบุไว้ในหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาของประเทศ คือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ.2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ซึ่ง
กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการได้ติดตามผลการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรตลอดมา
ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรดังกล่าวมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทย
ก้าวสู่สังคมความรู้ได้ทันการณ์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ .ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติเพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลง
ทางเศรษฐกิจและสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้การศึกษาเป็น
กระบวนการเรียนรู้ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง
ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถ
อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี
, 2542; กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งเป็นความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 ในพระราชบัญญัติ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังกล่าว กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และในมาตรา 27 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรตามสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม กา รจัดเวลาเรียนในแต่ละกลุ่มสาระขึ้นอยู่กับสถานศึกษาจากการศึกษาวิจัยและติดตามการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้ง ได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความชัดเจนต่อการปฏิบัติ

ประเด็นสำคัญจากการวิจัยของอรพรรณ ปุณญา (2553), อนชา มาสมักร (2553) เกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเป็นผู้กำหนดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาของโรงเรียน กำหนดเวลาเรียนในช่วงชั้นที่ 3 เป็นสาระพื้นฐาน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และในช่วงชั้นที่ 4 กำหนดให้เรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษา ชาติรี สุขสำราญ (2555) พบว่า โครงสร้างวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดเป็นสาระพื้นฐาน เรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นส่วนใหญ่ การพิจารณากิจกรรมทางกายและกีฬายังไม่เป็นไปตามสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี และช่วงชั้น การกำหนดน้ำหนักขององค์ประกอบที่นำมาตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษายังไม่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนวิชาพลศึกษากำหนดคะแนนด้านทักษะมากกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ (อรพรรณ ปุณญา, 2553; อนชา มาสมักร, 2553; ชาติรี สุขสำราญ, 2555) การทดสอบสมรรถภาพทางกาย และการพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน พ 4.1 ในการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนยังไม่ สามารถดำเนินการได้ครบทุกโปรแกรม

ผลจากการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยกีฬาและการศึกษา (International Conference on Sport and Education) เพื่อฉลองปีแห่งกีฬาและการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ ปี ค.ศ. 2005

ซึ่งจัดขึ้นโดยรัฐบาลไทย ระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม ถึง 2 พฤศจิกายน 2548 ณ กรุงเทพมหานคร ได้มีข้อตกลงร่วมกันในปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ของการกีฬาและการพลศึกษาในมิติดการออกกำลังกาย การพักผ่อน และเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ โดยการพัฒนากีฬากรรมนุษย์ผ่านหลักสูตรกีฬาและโรงเรียนที่มีคุณภาพ
2. การกีฬาและการพลศึกษา ควรได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีคุณภาพ และควรให้ยึดถือเป็นประเด็นสำคัญสำหรับประเทศชาติ
3. ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตรด้านการกีฬาและการพลศึกษาให้นักเรียนอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ในระยะยาว

ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษาเป็นการทบทวนเป้าหมายของการนำการกีฬาและการพลศึกษาที่มีต่อการพัฒนากีฬากรรมนุษย์มาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศโดยวิธีการกำหนดวิชาพลศึกษาลงในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนทั้งระดับอนุบาล ประถม มัธยมศึกษา และระบบการศึกษานอกโรงเรียนโดยมีการกำหนดให้โรงเรียนจัดหลักสูตรการสอนกีฬาและพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ในระยะยาว เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการส่งเสริมโปรแกรมการเตรียมบุคลากรทางวิชาชีพพลศึกษาและกีฬาเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคนในประเทศให้มีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการกีฬาให้เยาวชนในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า

อีกทั้งองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ในการประชุมครั้งที่ 4 ในช่วงวันที่ 6 – 8 ธันวาคม 2547 ได้เน้นใน 3 เรื่องได้แก่การต่อต้านการใช้สารกระตุ้นในนักกีฬา การพัฒนาการพลศึกษาและกีฬาในระบบการศึกษาและการกีฬากับสตรีในส่วนของการพัฒนาการพลศึกษาและกีฬาในระบบการศึกษายูเนสโกได้เน้นสาระสำคัญว่าด้วยปฏิญญาข้อที่ 2 การจัดการพลศึกษาและกีฬาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตระบบการศึกษาควรบรรจุให้มีวิชา

พลศึกษาและกิจกรรมกีฬา ให้สอดคล้องกับวิชาอื่นๆ ให้ความสำคัญในการจัดการพลศึกษาในโรงเรียน และมหาวิทยาลัย ปัญหาการลดบทบาทความสำคัญและงบประมาณและการหาแนวทางในการสนับสนุนการพลศึกษาและกีฬาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

ในการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวนั้น ปัจจัยที่สำคัญก็คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในการจัดทำและนำหลักสูตรไปใช้ การจัดและดำเนินการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้ และการประเมินผล การเรียนรู้ โรงเรียนทุกโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องจบ วุฒิการศึกษาด้านพลศึกษาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ 4 ปีสร้างกีฬาชาติ พ.ศ.2548- 2551 (ระยะครึ่งแผน) ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า ให้มีครูผู้สอนพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสาขา 1 คน ต่อ 1 โรงเรียน แนวทางในการพัฒนาสามารถทำได้โดยการสำรวจ สภาพความเป็นจริง ในปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในโรงเรียนต่าง ๆ ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มา พัฒนาและปรับปรุงแก้ไขตามหลักการและจุดหมายที่ต้องการ ดังที่ National Association for Sport and Physical Education (NASPE) and American Heart Association (2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพของพลศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลในปัจจุบันเกี่ยวกับสภาพของพลศึกษาในแต่ละรัฐและในเมืองโคลัมเบีย ในด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน นักเรียนที่ได้รับการยกเว้นการเข้าเรียนวิชาพลศึกษา การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ และหรือการจัดการเรียนการสอนทดแทน จำนวนนักเรียนต่อ 1 ห้องเรียน มาตรฐานหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน วุฒิการศึกษาของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ผู้บริหาร ศูนย์ประสานงานของรัฐ และการรวบรวมดัชนีมวลกาย ทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพของพลศึกษา และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า รัฐส่วนใหญ่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับวิชาพลศึกษา แต่ไม่ได้กำหนดเวลาเรียนแน่นอน และประมาณครึ่งหนึ่งของรัฐทั้งหมด มีเด็กที่ได้รับการยกเว้นการจัดการเรียนการสอนและหรือการจัดการเรียนการสอนทดแทน ซึ่งวิธีนี้ทำให้ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาลดลง ในด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับข้อมูลของวิชาพลศึกษา คือ การควบคุมการศึกษาภายใน บางรัฐจัดได้มีมาตรฐาน หรือมีการกำหนดไว้แบบกว้างเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรและการตัดสินใจเลือกเวลาที่เฉพาะเจาะจง จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน และการประเมินนักเรียนเป็นเขตโรงเรียน หรือประเมินระดับต้นๆ ผลการวิจัยในด้านต่างๆ เกี่ยวกับวิชาพลศึกษานี้ จะถูกจัดส่งกลับไปให้แต่ละรัฐ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสภาพการ จัดการเรียนการสอนพลศึกษาในประเทศไทยตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่สถานศึกษาใช้เป็นกรอบทิศทางในปัจจุบันนี้ มีหลายประเด็นที่เปลี่ยนแปลงแตกต่างไปจากหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อันได้แก่ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ การ กำหนดตัวชี้วัด ระดับการศึกษา รวมไปถึงการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลกลาง อีกทั้ง หลักสูตรยังได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ท้องถิ่นและสถานศึกษานำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเอง การกำหนดโครงสร้างวิชาเรียน กิจกรรมทาง กายและกีฬา เวลาเรียนขาดชัดเจน และจากการศึกษาของ อรพรรณ ปุณญา (2553), อนชา มาสมัคร (2553) และชาติรี สำราญสุข (2555) เกี่ยวกับสถานภาพพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา การพิจารณาเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา และ ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนบางส่วน ไม่ได้จบวุฒิการศึกษาพลศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นประเด็นปัญหา ที่สำคัญ ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของพลศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การศึกษาการจัดทำสาระหลักสูตร การกำหนดชั่วโมงการเรียน การสอนพลศึกษาในชั้นเรียน การจัดโปรแกรมวิชาพลศึกษาในโรงเรียน รวมไปถึงสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

จากเหตุผล ความสำคัญและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออก ของ ประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงสภาพ ความเป็นจริงเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ใน ปัจจุบัน และ นำข้อมูลมาเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษาและบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงและพัฒนา วงการพลศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีก และประการ สำคัญ คือ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
ในการปรับปรุงและพัฒนาพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีประสิทธิภาพมาก
ยิ่งขึ้นต่อไป
3. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยแก่ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน
ของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคอื่นๆ ต่อไป
4. เป็นแนวทางให้กับหน่วยงาน สถาบันการศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา
ครูผู้สอนสาขาวิชาพลศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษาเฉพาะใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 158 คน จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด

158 โรงเรียน ในเขตพื้นที่ 7 จังหวัด ประกอบด้วย จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี
ระยอง สระแก้ว

นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ใช้สำหรับการวิจัยดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษา หมายถึง สภาพการจัดการเรียนรู้ตามความเป็นจริงในปัจจุบันของพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยครอบคลุมรายละเอียดในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา
2. การจัดทำสาระสูตรพลศึกษา
3. จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา
4. การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน
5. สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
6. การจัดการเรียนรู้
7. การประเมินผลการเรียนรู้

ครูพลศึกษา หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หลักที่ทำหน้าที่ทางด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

การจัดทำห ลักสาระ สุตรพลศึกษา หมายถึง ห ลักสูตรพลศึกษาของโรงเรียน ซึ่งเป็นเอกสารที่ได้จากขั้นตอนในการจัดทำห ลักสูตรพลศึกษาของโรงเรียน

จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา หมายถึง การกำหนดชั่วโมงเรียนและชนิดกิจกรรมทางกาย ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา

โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน หมายถึง การจัดและดำเนินการเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โปรแกรมการจัดพลศึกษาเพื่อเด็กพิเศษ โปรแกรมนันทนาการ

สถานที่ อุปกรณ์และสิ่ง อำนวยความสะดวก หมายถึง สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง รูปแบบและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนทางด้านต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การที่นำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลมาพิจารณาเกี่ยวกับความสามารถ พัฒนาการ

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคตะวันออก หมายถึง จังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของภาคตะวันออกของประเทศไทย ประกอบด้วย 7 จังหวัด ประกอบด้วย จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการจัดและดำเนินการเกี่ยวกับพลศึกษาในโรงเรียน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. บทบาทและความสำคัญของพลศึกษา
4. การจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียน
5. การประเมินผลการเรียนรู้
6. ปฏิญญาราชบุรี ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา
7. ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2542) เป็นกฎหมายว่าด้วยการศึกษาของชาติฉบับแรกของประเทศ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 ประกอบด้วย 9 หมวด 78 มาตรา หลังจากนั้นได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาบางประการ เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยเห็นว่ามีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2545)

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี , 2545)

ในมาตรา 6 แสดงถึงความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของชาติทั้งในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาในการพิจารณาการจัดเนื้อหา สาระ และการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ ดังจะเห็นได้จากการกำหนดจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ , 2544) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ , 2551) ซึ่งได้จัดวิชาพลศึกษาไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งในมาตรา 6 กล่าวได้ว่า รัฐให้ความสำคัญของบทบาทวิชาพลศึกษาและจำเป็นต้องสอนในโรงเรียน และเปรียบได้กับความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของวิชาพลศึกษา (กรรวิ บุญชัย, 2555) ก็เพื่อพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวไว้ว่า พลศึกษาช่วยพัฒนาผู้เรียน ได้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ทักษะความรู้ คุณธรรมและเจตคติที่ดีไปพร้อมๆกัน

แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนในด้านต่างๆ ดังจะเห็นได้จากมาตรา มาตรา 7 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี , 2545) ที่ระบุว่า

...ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง...

วิชาพลศึกษา มีส่วนในการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับด้านการกีฬาให้แก่ผู้เรียน เห็นได้จากสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสาระที่ 3 มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมสุนทรีภาพของการกีฬา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดโปรแกรมการพลศึกษาพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ซึ่งวรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า

...การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ คือ การจัดพลศึกษาเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างจากคนอื่น อันอาจจะเนื่องมาจากความพร้อมทางด้านสมรรถภาพหรือทักษะ หรือเนื่องมาจากความผิดปกติของร่างกาย เพื่อให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้รับประโยชน์จากการพลศึกษาของโรงเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ด้วยการจัดสถานที่ กิจกรรมและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถหรือสภาพร่างกายของนักเรียนนั้นๆ...

ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 10 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) ที่ระบุว่า

...การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมการสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ...

และยังระบุอีกว่า “...การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น...”

ในการจัดโปรแกรมพลศึกษาพิเศษ ครูพลศึกษาต้องเลือกกิจกรรมอย่างมีระเบียบแบบแผน เพื่อสนองความต้องการให้เด็กผิดปกติได้รับเช่นเดียวกับเด็กปกติ ในการดำเนินโครงการนี้

จำเป็นต้องมีครูที่มีความสามารถในการสอนเด็กที่ไม่ปกติ เช่น ต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องอาการ ผิดปกติต่างๆ และรู้วิธีการแก้ไขได้ดีพอควร

มาตราที่นำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา คือ มาตรา 22 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี , 2545) ที่ระบุว่า “...การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ...” วิธีการจัดการเรียนรู้ คือ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) โดยการจัดการเรียนการสอนต้องให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด

ในการจัดการศึกษาตามมาตรา 23 คือ “...การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ...” ซึ่งให้เห็นว่า การจัดการศึกษาจำเป็นต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามจุดประสงค์ของพลศึกษา ดังที่ Wuest & Bucher (2009 อ้างใน กรรวิ บุญชัย, 2554) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการพลศึกษาไว้ 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย (Cognitive: การคิด) จิตพิสัย (Affective: ความรู้สึก) และทักษะพิสัย (Psychomotor: ปฏิบัติ) โดยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการ เนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตาม มาตรา 24 ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรู้รวมทั้งสามารถให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการการประเภทต่างๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

จากมาตรา 24 แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ความ สามารถทางปัญญา โดยการบูรณาการคุณธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับ ชีวิตจริง ทั้งในและนอกห้องเรียน ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วย โดยพิจารณาใน มาตราที่ 26 ที่ระบุไว้ว่า

...ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความ ประพฤติการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปใน กระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาให้ สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลาย...

เช่นเดียวกันกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ที่ระบุว่า

...การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน
ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียน
ได้อย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ พฤติกรรมและเจตคติ เหมาะกับสิ่ง
ที่ต้องการวัด ธรรมชาติวิชา และระดับชั้นของผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความ
เที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้...

ซึ่งในการประเมินวิชาพลศึกษา ครูผู้สอนต้องประเมินผู้เรียนให้ครบทุกองค์ประกอบทั้ง
ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ สมรรถภาพทางกาย โดยอาศัย
วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ
การประเมินชิ้นงานและการะงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ การใช้แบบประเมินค่า
เกณฑ์การประเมิน เป็นต้น โดยส่งเสริมให้มีการประเมินตนเองและประเมินเพื่อนนอ กเหนือจาก
ครูผู้สอนประเมินเป็นผู้ประเมิน

การจัดทำหรือกำหนดหลักสูตรของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมี
หน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาใน
ชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ชุมชน
สังคม และประเทศชาติ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนพลศึกษาที่ต้องจัดทำหลักสูตรวิชา
พลศึกษาสำหรับโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในขณะนั้น

ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรา 30 (สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี , 2545) ที่ระบุถึงแนวทางการจัดการศึกษาว่า “...ให้
สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถ
วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ...” เป็นหน้าที่ความรับ
รับผิดชอบของสถานศึกษาในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนด้วยการสนับสนุนให้ครูผู้สอน
พลศึกษาเข้ารับการฝึกอบรม การเข้าร่วมประชุมวิชาการ การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการต่างๆที่
เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน งานอีกส่วนหนึ่งที่มีส่วนในการพัฒนา การเรียนการสอน คือ
ความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียน
การสอน และพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในเวลาเดียวกัน

จากการศึกษาดังรายละเอียดสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ถือว่าเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการ ศึกษาแห่งชาติ ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการจัดการและพัฒนาศึกษาของประเทศ เป็นกลไก สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม เพื่อนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองใน อนาคตต่อไป โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและ มีความรอบรู้อย่างเท่า ทัน ให้มีความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการ เปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่สังคม ฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็ก และเยาวชน ให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้ พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน อีกทั้งยังให้สิทธิและ โอกาสแก่คนไทยทุกคนในการเข้ารับการศึกษาเท่าเทียมกัน โดยยึดหลักว่าทุกคนต้องม ีความสามารถในการเรียน และสามารถพัฒนาตนเองได้เน้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละ สถานศึกษาต้องมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเอง โดนยึดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้ชี้ให้เห็นถึง ความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรมและม ีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนามุ่งพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิต สาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ซึ่งแนวทาง ดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของช ชาติเข้าสู่โลกยุค ศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นใน สังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้ จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและ สถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้าน

ความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ มีคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นใน วิถีชีวิตและการ ปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีจิต สำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิต สาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี สมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยการแสดงพฤติกรรมรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิต สาธารณะ อันเป็นแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้สถานศึกษายังสามารถ กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเองได้

ระดับการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6)
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐานหรือยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลักในการพัฒนาผู้เรียน (Standard-based Curriculum-SBM) โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้เป็นคุณภาพเป้าหมายอันพึงประสงค์ปลายทางว่า ผู้เรียนต้องรู้อะไร ต้องทำอะไร และต้องเรียนรู้ได้ดีแค่ไหน และมีคุณลักษณะอย่างไร (What student should know, be able to do, and be like) (ไพเราะ อังสุกนกฤต, 2549) ในทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นภาพรวมทุกระดับชั้น และได้กำหนดตัวชี้วัดแกนกลางที่ขยายความเพิ่มจากมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระ เพื่อระบุสิ่งที่ผู้เรียน “ต้องไปให้ถึง” ในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไว้เป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การจัดทำโครงสร้างราย วิชา และแผนการจัดการเรียนรู้ ที่รวมเรียกว่า “การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา” หรือ “การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา” ทั้งหมดนี้เป็นหลักการสำคัญของการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2556)

บทบาทและความสำคัญของพลศึกษา

การเคลื่อนไหวและการออกกำลังกาย นับเป็นกิจกรรมสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเรียน การออกกำลังกายจะช่วยพัฒนาการเจริญเติบโตทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในวิชาพลศึกษาในโรงเรียนจึงควรจัดให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพร่างกาย ความสามารถ ความต้องการ ความพึงพอใจ สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น และสนับสนุนให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังมาตรา 6 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากจุดมุ่งหมายและหลักการต้องการให้มนุษย์ทุกคนได้พัฒนาให้สมบูรณ์ได้ครบทุกด้านและมีคุณภาพของชีวิต ดังนั้น พลศึกษาถือได้ว่าเป็นวิชาที่นักเรียนทุกระดับชั้นควรที่ได้รับการเรียนรู้ วิชาพลศึกษานั้นสามารถพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ ครบทุกด้าน และสิ่งที่สำคัญคือ ด้านร่างกาย (วรศักดิ์ เพียงชอบ , 2540) ดังที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้กล่าวว่า พลศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนา โดยรวมทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา

เมื่อพิจารณาถึงเกณฑ์การประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม พบว่า โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปี ซึ่งมีความสอดคล้อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 ในการจัดการเรียนรู้นั้นต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม โดยต้องมีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การป้องกันและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งการเรียนการสอนต้องผสมผสานความรู้ทางด้าน ต่างๆอย่างสมดุลกัน ดังนั้น วิชาพลศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ในโรงเรียน ดังที่ Williams (1964 อ้างใน วรศักดิ์ เพียงชอบ , 2540) ได้กล่าวว่า

...พลศึกษาควรจัดให้มีโปรแกรมการสอนขั้นพื้นฐานในกิจกรรมทางกายต่างๆ สำหรับนักเรียนทุกคน และควรจะเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนทุกๆ คน การที่จะมีการยกเว้น

ให้แก่นักเรียนคนใดนั้น ควรจะขึ้นอยู่กับหลักฐานว่านักเรียนผู้นั้นเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา
ทางการพลศึกษามาแล้ว...

พลศึกษาถือเป็นหนึ่งวิชาที่มีบทบาทควมสำคัญเป็นอย่างมากในกลุ่มสาระการเรียนรู้
สุขศึกษาและพลศึกษา ดังที่ได้มีผู้กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของพลศึกษาไว้ดังนี้

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า “...พลศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้มีการ
พัฒนาทั้งในด้านร่างกาย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติที่ดีไปพร้อมๆ กัน
โดยใช้กิจกรรมพลศึกษาและกีฬาเป็นสื่อ ให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้และมีพัฒนาการด้วยการมีส่วนร่วม
ร่วมและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง...”

จากบทบาทและความสำคัญทั้งหมดที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พลศึกษา มีบทบาท
และความสำคัญต่อการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีการเจริญงอกงามและมีพัฒนาการหลายด้านพร้อมๆ
กัน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นสื่อ
ในการออกกำลังกายตนเอง ดังนั้น พลศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่โรงเรียนจะ
ขาดเสียไม่ได้

การจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียน

โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

ฟอง เกิดแก้ว และคณะ (2523) ได้เสนอว่า โรงเรียนควรจัดโครงการพลศึกษาในด้านต่าง ๆ
ต่อไปนี้คือ

1. โครงการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน (class instruction program) หมายถึง การจัดการ
สอนพลศึกษา ประจำปี ประจำภาคเรียน ประจำเดือน ประจำสัปดาห์และประจำวันที่เน้นให้เด็กมี
ทักษะเบื้องต้นในการเล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ เน้นการมีทัศนคติที่ดีต่อการเล่นกีฬา เพื่อเชื่อมโยง
ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ และต้องปลูกฝังระเบียบวินัย การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

2. โครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน (intramural program) หมายถึง การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้นำเอาทักษะ ความรู้ความสามารถจากการเรียนพลศึกษาในชั้นเรียนมาใช้ในการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีประสบการณ์จากการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

3. โครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน (interscholastic program) หมายถึง การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนต่อโรงเรียน หรือการแข่งขันระหว่างกลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นการสนับสนุนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พบปะสังสรรค์และแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ กับนักเรียนโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีความสามารถเท่าเทียมกัน

4. โครงการสันทนาการในโรงเรียน (school recreation program) หมายถึง การจัดกิจกรรมอื่นๆ เพื่อสนองความต้องการ หรือความสนใจของนักเรียน หรือเพื่อชดเชยให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการทั้งในด้านการออกกำลังกาย และต้องการหาความสนุกสนานรื่นเริงหลังจากเวลาเรียนตามปกติ

5. โครงการบรรดิกทางพลศึกษา (adapted physical education program) หมายถึง การจัดพลศึกษาสำหรับผู้มีความบกพร่องทางกาย เป็นโครงการที่ดัดแปลงกิจกรรมเกม กีฬาต่างๆ และกิจกรรมเข้าจังหวะ ให้เหมาะสมกับความสามารถ และความสนใจของนักเรียน

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงความหมายของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ดังนี้

โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน คือ รายการการจัดพลศึกษาในโรงเรียนที่สมบูรณ์เพื่อให้ นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนทุก ๆ คนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันและทั่วถึงกันตามความต้องการ ความสามารถ ความสนใจของนักเรียนแต่ละคน ทั้งนี้รวมถึงการได้รับคำสอน การช่วยเหลือแนะนำ การใช้สถานที่ การใช้อุปกรณ์ และการใช้บริการอย่างอื่นๆ เกี่ยวกับการพลศึกษาด้วย เพื่อให้ให้นักเรียนแต่ละคนได้พัฒนาการตามศักยภาพของตนเองให้มากที่สุด ส่วนประกอบของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนที่จะถือว่ามีความสมบูรณ์ได้นั้นจะต้องมีการจัดการในด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน พร้อมๆ กันดังนี้ คือ

1. โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน (Physical Education Class Instruction Programs)

2. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน (Intramural Athletic Programs)
3. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน (Interscholastic Athletic Programs)
4. โปรแกรมการจัดพลศึกษาพิเศษ (Adapted Physical Education Programs)

วิสูตร กองจินดา (2545) ได้กล่าวว่า การดำเนินโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนประกอบด้วย

1. โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน
2. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน
3. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
4. โปรแกรมการนันทนาการ
5. โปรแกรมบรรดิกการ

สรุปโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน คือ รายการการจัด พลศึกษาในโรงเรียนที่สมบูรณ์ เพื่อให้ให้นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนทุก ๆ คน ได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันและทั่วถึงกันตามความต้องการ ความสามารถ ความสนใจของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งประกอบไปด้วย

1. การจัดโครงการสอนวิชาพลศึกษาชั้นเรียน
2. การจัดโครงการนันทนาการในโรงเรียน
3. การจัดโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

4. การจัดโครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

5. การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ

โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน คือ โปรแกรมการจัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่โรงเรียนได้กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี วิชาพลศึกษาถือว่าเป็นวิชาหนึ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญสำหรับนักเรียนที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในปัจจุบันระหว่างที่อยู่ในวัยเด็กกำลังเรียนและในวัยที่เป็นผู้ใหญ่หลังจากเรียนสำเร็จจากโรงเรียนไปแล้ว ประเทศต่าง ๆ จึงมักจะเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษาได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับตลอดหลักสูตรการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนทุกคน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษามาเป็นเวลานานแล้ว ความมุ่งหมายหลักของการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่พอจะสรุปได้ที่สำคัญจะมีอยู่ 5 ประการ ดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ สามารถสนองความต้องการเคลื่อนไหวของร่างกาย ช่วยให้อวัยวะมีการเจริญเติบโตตามอัตราที่ควรจะเป็น
2. เพื่อให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในการทำงานประสานกันระหว่างประสาทและกล้ามเนื้อ หรือที่เรียกว่าเพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะในกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ เพื่อจะได้นำไปใช้เล่นในเวลาว่าง หรือเมื่อหลังออกจากโรงเรียนไปแล้ว
3. เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้และความเข้าใจในหลักการเบื้องต้นในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาด้วยความปลอดภัยเพื่อสุขภาพของตนเอง
4. เพื่อให้นักเรียนได้มีคุณธรรม มีน้ำใจนักกีฬา
5. เพื่อให้นักเรียนได้มีความรัก มีความสนใจในการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ เพื่อมิตรภาพและเพื่อความสนุกสนาน

การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเบื้องต้นที่สำคัญนั้นนอกจากจะช่วยทำให้นักเรียนได้มีพัฒนาการตามความมุ่งหมายดังได้กล่าวมาแล้วทั้ง 5 ด้าน ยังจะเป็นการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้มีความรักความชอบผูกพันกับกิจกรรมการออกกำลังกายและกิจกรรมกีฬาต่างๆ ด้วยเหตุนี้วิธีการเรียนการสอนจึงมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ครูจึงมีหน้าที่ในการจัดเตรียมประสบการณ์ให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้สึกลอยเล่นกีฬาต่อไปทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยหวังว่าถ้านักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเล่นกีฬาเป็นประจำแล้ว ความแข็งแรงของร่างกาย ทักษะทางการกีฬา ความรู้ความเข้าใจในการเล่นกีฬา ระเบียบวินัยในตนเองและความรักความชอบการกีฬาก็จะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ซึ่งจะนำมาของการมีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป

หลักของการจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

1. การจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาในแต่ละระดับชั้นจะต้องมีความมุ่งหมายที่ชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้และบรรลุผลได้ทั้ง 5 ด้าน คือ ทางด้านร่างกาย ทักษะ ความรู้ความเข้าใจ คุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา ด้านทัศนคติความรักและความชอบในการกีฬา คือให้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียนเหมาะสมกับสภาพการณ์โรงเรียน และในขณะเดียวกันครูก็ควรจะทำให้นักเรียนได้ทราบความมุ่งหมายนั้นๆ ด้วย
2. ในการจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาทุกครั้ง ครูควรจัดให้มีกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาหลายๆ อย่างเพื่อที่จะช่วยให้สามารถบรรลุตามความมุ่งหมายที่วางไว้ได้ในทุกๆ ด้านด้วย
3. การจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาควรคำนึงถึงหลักการทางสรีรวิทยาการกีฬา จิตวิทยาการกีฬา สังคมวิทยาการกีฬาควบคู่กันไปด้วย เพราะหลักการของสาขาวิชาต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับการจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาเป็นอย่างมาก
4. การจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาควรยึดหลักของคุณค่าทางนันทนาการในแต่ละกิจกรรมด้วย ทั้งนี้เพราะว่าปรัชญาการสอนพลศึกษาที่สำคัญอย่างหนึ่งนั่นคือ เพื่อให้นักเรียนได้นำกิจกรรม ที่ได้เรียนไปแล้วไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน วันในเวลาว่างต่อไป ดังนั้นกิจกรรมที่มีคุณค่าทางนันทนาการจะเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญช่วยให้บรรลุตามความมุ่งหมายนี้ได้

5. การจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาควรจะเป็นโปรแกรมที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมพลศึกษาที่เป็นพื้นฐานหลายๆ อย่างต่างๆ กัน ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมหลายๆ อย่างทำให้นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจและพัฒนาความสามารถของตนเองได้อย่างกว้างขวางจะได้เป็นพื้นฐานในการที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่สูงต่อไป

6. สำหรับในระดับชั้นมัธยมศึกษา นั้น การจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาควรจะมี ความต่อเนื่องและมีระดับที่สูงต่อจากระดับชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้โดยมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ใน กิจกรรมที่ตนเองมีความถนัดและความสนใจ สามารถที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากยิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกิจกรรมต่าง ๆ อาจจะจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามรูปแบบของ เกมหรือกีฬาอื่นๆ อย่างแท้จริงได้

7. การจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาควรจะได้มีการวางแผนที่แน่นอนและมีความ สอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น ดินฟ้าอากาศ สถานที่ อุปกรณ์ มีแผนการสอนประจำสัปดาห์ ประจำ ภาค และประจำปี ไว้ในแต่ละระดับชั้นเป็นลายลักษณ์อักษร สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถ นำไปใช้ได้

8. โปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาจะมีความสำเร็จหรือไม่มากนักน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ ครูพลศึกษาเป็นสำคัญ ครูพลศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในโปรแกรมการสอนพลศึกษา นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีปริญญ์ ที่ถูกต้องในการจัดโปรแกรมพลศึกษาใน โรงเรียนแล้ว จะต้องเป็นผู้ที่มีอุดมคติ มีความศรัทธาในวิชาพลศึกษาอย่างแท้จริง ตลอดจนมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการที่จะดำเนินการตามโปรแกรมเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียนด้วยความจริงใจและเต็มใจด้วย

9. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความพร้อมและพัฒนาการเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีใน สังคมประชาธิปไตยอีกในโอกาสข้างหน้าต่อไปอีก ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพลศึกษาต่างๆ ตามที่ครู พิจารณาเห็นสมควรด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักการ นำประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วย

10. ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อวิชาพลศึกษานับว่ามีความสำคัญมากในการที่นักเรียนจะนำความรู้ทักษะและประสบการณ์ต่างๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองในชีวิตประจำวัน ถ้านักเรียนเห็นความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาและเห็นประโยชน์ของวิชาพลศึกษาในการที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว นักเรียนก็มักจะมีความสนใจและตั้งใจเรียนในวิชาพลศึกษา และนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนวิชาพลศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างแท้ จริง ฉะนั้นเพื่อเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีเพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของวิชาพลศึกษาดังกล่าวนี้ ครูผู้สอนควรจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนตามอุดมคติของการพลศึกษา มีความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจในตัวนักเรียน มีความเป็นกันเองกับนักเรียน ช่วยเหลือแนะนำ นักเรียนด้วยความเต็มใจ พร้อมกับสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มีความสนุกสนาน และบรรลุตามผลระดับความสามารถของแต่ละคนด้วย

โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน คือ การแข่งขันกีฬาซึ่งจัดให้มีการแข่งขันในระหว่างพวกเดียวกันภายในโรงเรียนเดียวกัน อาจจะเป็นการแข่งขันระหว่างชั้น ระหว่างห้อง ระหว่างตึก ระหว่างสี หรืออื่นๆ ที่นักเรียนสามารถรวมกันเป็นกลุ่มก้อนเดียวกัน ในการจัดการแข่งขันส่วนใหญ่จะจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ ที่นักเรียนได้เรียนมาแล้วทั้งหมด เพื่อให้นักเรียนมีโอกาเลือกแข่งขันตามความถนัดและความสนใจของตนให้มากที่สุด ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดพลศึกษาในโรงเรียน เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้นำความรู้ ความเข้าใจในกฎกติกาทักษะของกีฬาต่างๆ ที่ได้เรียน มาแล้วในห้องเรียนมาใช้แข่งขันหรือเล่นเพื่อความสนุกสนานตามความสามารถ ความสนใจ หรือความต้องการอย่างแท้จริง

การจัดโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นการจัดที่มีความมุ่งหมายที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนในชั่วโมงพลศึกษามาแล้วมาใช้เพื่อความสนุกสนานและออกกำลังกายตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน
2. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนแข่งขันกีฬาต่างๆ ได้มีความรู้และประสบการณ์ของการแข่งขันโดยตรงด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะถือว่าประสบการณ์ในการแข่งขัน เป็น

ประสบการณ์ที่มีค่าต่อชีวิตมาก อย่างหนึ่งในชีวิตจริงของนักเรียนแต่ละคนจะต้องประสบกับความ
สมหวังและผิดหวัง ซึ่งเทียบได้กับการชนะและการแพ้ในเกมกีฬา

3. เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสทดสอบความสามารถของตนเองกับเพื่อนร่วมชั้น หรือเพื่อน
ร่วมโรงเรียนที่อยู่ในวัยและระดับเดียวกัน

4. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีคุณลักษณะต่างๆ ประจำตัว เช่น การมีน้ำใจนักกีฬา
การรู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย การมีระเบียบวินัยในตนเอง การเคารพต่อกฎและระเบียบข้อบังคับ
และอื่นๆ ทั้งนี้เพราะว่าการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นการแข่งขัน ที่มีผลได้ผลเสียน้อย ทำให้
การแข่งขันมักจะเป็นไปตามอุดมคติของการแข่งขันกีฬาที่แท้จริง

5. เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และทัศนคติต่อการแข่งขันกีฬา
และได้นำการกีฬาไปใช้เล่นในเวลาว่าง เพื่ออุดมคติของการกีฬาอย่างแท้จริง คือ กีฬาเพื่อ สุขภาพ
กีฬาเพื่อมิตรภาพ และกีฬาเพื่อความสนุกสนาน

6. เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้รับความกระตือรือร้น มีความสนใจในการเล่นกีฬา และ
การแข่งขันกีฬาภายในขอบข่ายและตามอุดมคติของการกีฬามากยิ่งขึ้น

หลักที่สำคัญในการจัด โครงการแข่งขันกีฬาภายใน โรงเรียน ดังต่อไปนี้

1. การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนควรถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนวิชาพลศึกษาที่เปิด
โอกาสให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนมาแล้วในชั่วโมงเรียนไปทดลองและปฏิบัติ
หรือทดสอบความสามารถของตนเองในสภาพการณ์ของการแข่งขันที่แท้จริง ทำให้ความรู้
ประสบการณ์จากการเรียนรู้มีความหมายต่อนักเรียนมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูพลศึกษา
โดยตรงที่จะต้องจัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนควบคู่ไปกับการเรียนการสอนพลศึกษาใน
โรงเรียนด้วย และการดำเนินการจัดการแข่งขันควรจะได้เป็นไปตามหลักการและปรัชญาการ
พลศึกษาของโรงเรียน

2. ในโรงเรียนชั้นประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นประถมศึกษาตอนต้น คือ ชั้น
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ควรเน้นเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอนเท่านั้น การแข่งขันกีฬาภายใน

ถ้าจะจัดให้มีบ้างควรจะเป็นในรูปการแข่งขันแบบผลัด (Relays) ระหว่างหมู่ภายในห้องเรียนหรือชั้นเรียนของตนเอง โดยใช้ทักษะหรือกิจกรรมที่ง่ายๆ ที่ได้เรียนมาแล้วและอยู่ภายใต้ การควบคุมดูแลของครูที่ทำการสอนในห้องนั้นอย่างใกล้ชิด สำหรับในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย อาจจะจัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายในได้ในกิจกรรมที่ง่ายๆ ที่เป็นประเภทเดี่ยว เช่น กรีฑาลู่หรือลานที่ง่ายๆ และดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาทั้งในแง่ของระยะทางและขนาดของสนามการแข่งขัน ควรจะอยู่ในวงจำกัดภายในห้องเรียนหรือภายในระดับชั้นเดียว กิจกรรมกีฬาที่ง่ายๆ เช่น แอร์บอล ห่วงข้ามตาข่าย เนตบอล แอนด์บอล เทเบิลเทนนิส หรืออื่นๆ ที่มีลักษณะเดียวกันนี้ ก็นับว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์แก่นักเรียนวัยนี้มาก การแข่งขันกีฬาภายในของนักเรียนในวัยนี้ที่สำคัญคือ ต้องยึดหลักในการที่จะให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแข่งขันมากกว่าการแข่งขันเพื่อชัยชนะ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความรู้สึที่ดี และทัศนคติที่ดีต่อการแข่งขันกีฬาที่ถูกต้องในตัวนักเรียนตั้งเริ่มแรก

3. สำหรับในโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ในกิจกรรมต่างๆทุกประเภทที่มีการเรียนการสอนในโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนได้เลือกแข่งขันหรือมีส่วนร่วมตามความถนัดและความสนใจของตนเองได้ สำหรับครูผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในของโรงเรียนก็ต้องอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือให้นักเรียน ตลอดจนสร้างบรรยากาศของแข่งขันกีฬาภายในให้เป็นที่สนใจของนักเรียนควบคู่กันไปด้วย

4. การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนแต่ละครั้งควรจะมีนโยบาย หลักการ ความมุ่งหมายที่แน่นอนชัดเจน และสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของนักเรียนในโรงเรียนโดยส่วนรวมและได้มีการเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ครูและนักเรียนควร จะได้มีความเข้าใจในนโยบาย หลักการและความมุ่งหมายของการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนนี้อย่างดีและตรงกัน

5. เป็นกันเองมาก อีกทั้งผลการแพ้ชนะก็ไม่มีผลได้ผลเสียมากนัก ด้วยเหตุนี้การแข่งขันจึงมักจะเป็นไปตามอุดมคติของการกีฬาเป็นอย่างมาก เมื่อเป็นเช่นนี้ครูควรจะหาโอกาสจัดให้การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนได้เป็นภาคปฏิบัติ การในการปลูกฝังคุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา การเคารพกฎข้อบังคับ การเป็นผู้เล่นและผู้ดูที่ดี ฯลฯ อย่างที่แท้จริง

6. สุขภาพและสวัสดิภาพของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด ฉะนั้นในการ จัดการ แข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนแต่ละครั้ง ครูจะต้องจัดเปิดเป้าสิ่งซึ่งอาจจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพและ สวัสดิภาพของนักเรียนให้หมดสิ้นไป สถานที่เล่น อุปกรณ์ที่ใช้ ตลอดจนระเบียบข้อบังคับของ การแข่งขันหรืออื่นๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องยึดหลักของความปลอดภัยและประโยชน์ที่นักเรียนจะ ได้เป็นสำคัญ

7. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรับผิดชอบและทำให้โปรแกรมการจัด การแข่งขันดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามความมุ่งหมายสอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียนมากยิ่งขึ้น ควรจะให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมใน การจัด การดำเนินการ แข่งขัน การควบคุมการแข่งขัน การจัดตารางการแข่งขัน การเลือกกิจกรรมการแข่งขัน การรับผิดชอบต่ออุปกรณ์และสถานที่ในการแข่งขันหรืออื่นๆ ควบคู่กันไปด้วย

8. ปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้โปรแกรมการพลศึกษาได้มีความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คือ การมี ความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องเกี่ยวกับการแข่งขันระหว่างนักเรียนและครู นักเรียนกับนักเรียน และ ระหว่างครูกับครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแข่งขัน สิ่งที่จะช่วยให้มีความเข้าใจตรงกันได้และยึดถือ เป็นแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกันได้อย่างหนึ่งก็คือ การมีคู่มือการแข่งขันกีฬาภายใน ฉะนั้น การแข่งขันกีฬาภายในทุกครั้งควรจะได้ทำคู่มือการแข่งขันขึ้น เพื่อใช้แนวปฏิบัติสำหรับผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในคู่มือการแข่งขันกีฬาภายในนั้นควรมีหัวข้อที่เป็นสาระสำคัญที่ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องรู้และปฏิบัติตาม เช่น นโยบายและความมุ่งหมายของการแข่งขัน การดำเนินการ ระเบียบการ กำหนดการ คุณสมบัติผู้เข้าแข่งขัน การจัดหน่วยแข่งขันการได้คะแนน การให้รางวัล การใช้สถานที่และอุปกรณ์ในการแข่งขัน เจ้าหน้าที่ ความรับผิดชอบ ฯลฯ

9. โครงการจัดการแข่งขันภายในโรงเรียนควรจัดให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสแข่งขัน ตามระดับความสามารถของตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้การแข่งขันได้มีความท้าทายและมีความสุขสนุกสนาน มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีความสามารถน้อยได้มีโอกาสแข่งขัน มีความสนุกสนาน และมีความท้าทายเช่นเดียวกับผู้ที่มีความสามารถมาก

10. การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนนั้น จริงอยู่แม้ว่าจะพยายามเน้นในกิจกรรมพลศึกษา ต่างๆ ที่นักเรียนเคยได้เรียนมาแล้วก็ตาม แต่ถ้าเป็นไปได้และพิจารณาเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ของ โรงเรียนมีความสนใจในกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาบางประเภทเป็นพิเศษ และเห็นว่าเป็นกิจ กรรม

ที่สามารถนำไปใช้เวลาวางได้เป็นอย่างดี โรงเรียนก็ควรจะทำให้มีการแข่งขันในกิจกรรมกีฬาประเภทนั้นๆ ด้วย

11. กิจกรรมกีฬาบางอย่างที่เบาและง่ายๆ ไม่ต้องใช้เวลาฝึกฝนมาก่อนแข่งขัน เช่น ชัฟเฟิลบอร์ด (Shuffle Board) บ็อกซอกกี (Box Hockey) หรือกิจกรรมอย่างอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันนี้ นับว่ามีความสำคัญต่อการจัดการแข่งขันกีฬาภายในเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในทางการกีฬาน้อย ได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการแข่งขันด้วย และอีกทั้งเวลาที่ใช้ในการจัดการแข่งขันก็อาจจะใช้เวลาสั้นๆ ในระหว่างเวลาพักกลางวัน

12. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในที่คืบคลานนั้น ควรจะเป็นโปรแกรมที่มีการจัดการแข่งขันติดต่อกันเป็นระยะเวลานานตลอดปีหรือตลอดภาคเรียนเป็นประจำโดยสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในเวลาวางและมีความสนุกสนานควบคู่ไปกับการเรียน ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการเล่นการกีฬาด้วย

13. การแข่งขันตามระเบียบและกฎกติกาที่ได้วางไว้เป็นหัวใจสำคัญของการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ครูควรชี้แจงให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงความสำคัญในการปฏิบัติตามระเบียบกฎกติกาและควบคุมดูแลให้การแข่งขันได้เป็นไปตามระเบียบและกฎกติกานี้โดยเคร่งครัด ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจและเห็นว่าการแข่งขันที่เป็นไปตามกฎกติกานั้นเป็นการเล่นและแข่งขันที่มีความสนุกสนานมากกว่า และได้รับประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวมมากกว่า

14. ผู้ตัดสินนับว่ามี ความสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เพราะถ้าผู้ตัดสินสามารถควบคุมดูแลการแข่งขันให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้อง การแข่งขันกีฬาก็จะเต็มไปด้วยความสนุกสนานและทำทนายมาก ฉะนั้นการจัดการแข่งขันกีฬาแต่ละครั้งควรจะให้มีผู้ตัดสินที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญสามารถที่จะดูแลการแข่งขัน และควบคุมการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ตัดสินกีฬาในการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนอาจจะได้จากบุคคลต่อไปนี้ คือ

1) ครูพลศึกษาในหมวดวิชา

2) ครูในสายวิชาอื่นที่มีความรู้ความเข้าใจและมีความสนใจ

- 3) นักศึกษาหรือนิสิตในสถาบันผลิตครูพลศึกษาที่อยู่ใกล้เคียงหรือที่มาทำการฝึกสอนอยู่
- 4) ศิษย์เก่าโรงเรียนที่เคยเป็นนักกีฬาและมีความรู้และประสบการณ์ในการตัดสิน
- 5) นักกีฬาของโรงเรียนที่อยู่ในระดับชั้นที่สูงกว่าและได้รับการอบรมจากครูมาแล้ว

15. เพื่อให้การแข่งขันกีฬากายในโรงเรียนได้เป็นไปตามความมุ่งหมายมากยิ่งขึ้น ผู้ตัดสินทุกคนทำหน้าที่ตัดสินกีฬาทุกประเภท ควรจะมีความเข้าใจตรงกันว่าปรัชญาการตัดสินการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียนนั้น นอกจากจะควบคุมการแข่งขันให้เป็นไปตามกฎและระเบียบกติกาที่ได้วางไว้อย่างเคร่งครัดแล้ว จะต้องถือว่า การตัดสินนั้นเป็นการให้การศึกษาและปลูกฝังคุณธรรมในตัวนักเรียนในด้านต่าง ๆ ควบคู่กันไปด้วย เช่น การให้นักเรียนได้มีการแสดงอัธยาศัยไมตรีต่อกัน ทั้งก่อนและหลังการแข่งขัน อบรมจิตใจให้ผู้เข้าแข่งขันได้ระลึกถึงและปฏิบัติตามมารยาทของผู้เล่นและผู้ดูกีฬาที่ดีเหล่านี้ เป็นต้น

16. หน่วยของการแข่งขันที่มีเครื่องขีดเหนี่ยวเป็นหมู่หรือกลุ่มก้อนเป็นการถาวรเป็นระยะเวลายาวนานมีความสนใจสอดคล้องกันและสมาชิกของหน่วยสามารถติดต่อกัน ประสานงานกันโดยง่ายและสะดวกมีความสำคัญที่จะทำให้การแข่งขันกีฬากายในโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสม่ำเสมอ ฉะนั้นการเลือกหน่วยในการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียนควรจะคำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย เช่น ถ้าในระดับชั้นหนึ่งมีหลายห้องเรียน หน่วยของการแข่งขันอาจจะเป็นห้องเรียนก็ได้ โดยให้มีการแข่งขันในระหว่างห้องเรียนที่มีอยู่ในระดับชั้นนั้นๆ ได้ แต่การแบ่งหน่วยของการแข่งขันนั้นอาจจะเป็นไปตามสี ตึกเรียน ห้องเรียน หรืออื่นๆ ก็ได้ ถ้าเป็นโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่มากนัก และนักเรียนในโรงเรียนทุกคนรู้จักกันและสามารถที่จะพบปะหรือติดต่อกันได้โดยง่าย และสะดวกตลอดเวลา ก็อาจจะแบ่งหน่วยการแข่งขันเป็นสีๆ ผสมกันทุกชั้นแล ะทุกห้องเรียนได้ โดยอาจจะกำหนดให้นักเรียนแต่ละคนที่เข้ามาเรียนสังกัดอยู่ในสีใดสีหนึ่งตั้งแต่เริ่มแรกจนกระทั่งจบการศึกษาก็ได้ แต่ถ้าโรงเรียนใดเป็นโรงเรียนใหญ่มีจำนวนนักเรียนมาก และในระดับชั้นหนึ่งๆ มีจำนวนห้องเรียนตั้งแต่ 4-5 ห้องเรียนขึ้นไป การแบ่งหน่วยของการแข่งขันอาจจะจัดเป็นห้องเรียนอาจจะได้ผลดีกว่า

17. การให้คะแนนสะสมในการแข่งขันก็นับว่าเป็นวิธีการที่ดีอย่างหนึ่งที่จะเป็นแรงจูงใจและช่วยกระตุ้นให้นักเรียนในแต่ละหน่วยได้มีการแข่งขันด้วยความสม่ำเสมอ การให้คะแนนสะสมเพื่อให้ได้ตามที่กล่าวนี้ ควรจะขึ้นอยู่กับปรัชญาและลักษณะของการแข่งขันที่จัดขึ้นในโรงเรียนแต่ละแห่งนั้นๆ เช่น เกณฑ์การให้คะแนนสะสมอาจจะกำหนดไว้ดังนี้ คือ

- 1) หน่วยใดที่ส่งเข้าแข่งขันกีฬาประเภทชุด 1 ประเภท จะได้คะแนน 5 คะแนน
- 2) หน่วยใดที่ส่งเข้าแข่งขันประเภทเดี่ยว 1 ประเภท จะได้คะแนน 3 คะแนน
- 3) หน่วยที่เข้าแข่งขันประเภทชุด 1 ครั้ง ได้ 10 คะแนน
- 4) หน่วยที่เข้าแข่งขันประเภทเดี่ยว 1 ครั้ง ได้ 5 คะแนน
- 5) ผู้ชนะไม่ว่าประเภทชุดหรือประเภทเดี่ยวได้ 2 คะแนน แพ้ได้ 1 คะแนน
- 6) ผู้ชนะเลิศประเภทชุดได้ 10 คะแนน ที่สองได้ 6 คะแนน ที่สามได้ 3 คะแนน
- 7) ผู้ชนะเลิศประเภทเดี่ยวได้ 5 คะแนน ที่สองได้ 3 คะแนน ที่สามได้ 1 คะแนน

หน่วยที่ได้คะแนนสะสมรวมกันทั้งหมดตลอดการแข่งขันจะเป็นหน่วยที่ชนะเลิศในการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียนครั้งนั้น

18. การให้รางวัลในการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียนนั้น ได้มีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย ฝ่ายผู้สนับสนุนและเห็นด้วยกับการให้รางวัลนั้นมีเหตุผลว่า การให้รางวัลในการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียนนั้นจะเป็นแรงจูงใจและกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นพยายามเล่นหรือแข่งขันกีฬามากยิ่งขึ้น และรางวัลก็เป็นสัญลักษณ์ของความ สามารถที่ดีเด่นอย่างหนึ่งในวัฒนธรรมและสังคมของคนเรา ฉะนั้นเพื่อให้การแข่งขันกีฬภายในได้ผลดียิ่งขึ้น ควรจะมีการให้รางวัลแก่ผู้ชนะด้วย ส่วนผู้ที่ไม่สนับสนุนและคัดค้านกับการให้รางวัลแก่ผู้ชนะการแข่งขันกีฬาภายในนั้นก็มิใช่เหตุผลที่น่าฟังเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การแข่งขันกีฬานั้นคุณประโยชน์และความสนุกสนานจากการแข่งขันกีฬานับว่าเป็นรางวัลที่มีค่าอย่างยิ่งยวดในตัวของมันเองอยู่แล้ว ผู้เล่น

หรือผู้แข่งขันกีฬาควรจะเล่นได้หรือแข่งขันกีฬาเพื่อรางวัลที่มีอยู่ในตัวของมันเองดังกล่าวนี้นั้นมากกว่าสินจ้างรางวัลจากสิ่งภายนอกมาเป็น เครื่องล่อหรือจูงใจให้เล่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียนซึ่งจัดเพื่อการศึกษาแก่นักเรียนที่จะออกไปเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตควรจะได้ปลูกฝังให้นักเรียนได้มีความคิดและเข้าใจที่ถูกต้องตั้งแต่ต้น และเมื่อออกจากโรงเรียนไปแล้วนักเรียนจะได้เล่นกีฬาเพื่อประโยชน์จากการกีฬาอย่างแท้จริงมากกว่าเพื่อสินจ้างรางวัลอย่างอื่น แต่อย่างไรก็ดีเมื่อวัฒนธรรมและสภาพของสังคมเราเห็นว่ารางวัลยังเป็นเป็นสิ่งที่ดีควรจะมีการให้รางวัลก็ควรจะคำนึงถึงหลักการที่สำคัญดังนี้ คือ

- 1) เกณฑ์การให้รางวัลนั้นควรจะเป็นเกณฑ์ที่มีมาจากพื้นฐานปรัชญาของการพลศึกษาหรือการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียนเป็นสำคัญ
- 2) รางวัลที่ให้นั้นควรจะเป็นสัญลักษณ์ของความสำเร็จตามพื้นฐานปรัชญาของการพลศึกษาหรือการแข่งขันกีฬากายในโรงเรียนดังได้กล่าวแล้วอย่างแท้จริง
- 3) ครูไม่ควรจะให้รางวัลเป็นเครื่องกระตุ้นหรือเป็นแรงจูงใจจนมากเกินไปคุณค่าของ การกีฬาควรจะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญมากกว่าอย่างอื่น
- 4) รางวัลที่ให้ควรจะเป็นสิ่งของที่มีราคาถูก เสียค่าใช้จ่ายน้อย
- 5) รางวัลควรจะเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องหรือช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเล่นหรือการแข่งขันกีฬานั้นต่อไป

การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

วรัทที เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการพลศึกษาของโรงเรียนที่สำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่ง เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้และประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้นอีก โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นของโรงเรียนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถและประสบการณ์ของตนเองให้สูงขึ้นอีก และในขณะเดียวกันก็เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะอื่นๆ ประจำตัว การมีน้ำใจนักกีฬา

ความสามัคคี ความรักหมู่รักคณะ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบและอื่นๆ ในสภาพการณ์ที่ท้าทายมากกว่าควบคู่กันไปด้วย

หลักสำคัญสำหรับการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนมีดังนี้ คือ

1. การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนควรถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพลศึกษา ของโรงเรียน ฉะนั้นหลักการและปรัชญาการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนควรจะสอดคล้องและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับหลักการและปรัชญาการพลศึกษาของโรงเรียน นั่นก็หมายความว่า การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนนั้นควรจะได้คำนึงถึงคุณค่าที่นักเรียนจะได้รับเป็นสำคัญ
2. คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ครูมีหน้าที่รับผิดชอบในการฝึกซ้อมและส่งนักกีฬาเข้าแข่งขันและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและยึดในหลักการปรัชญาการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือฝึกซ้อมนักกีฬาเพื่อแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนโดยเคร่งครัด
3. นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ไม่ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนที่ต้องใช้เวลาฝึกซ้อมและแข่งขันเป็นระยะเวลานาน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนที่จัดขึ้นในลักษณะเพื่อความสนุกสนาน เป็นครั้งคราว และในกิจกรรมที่ง่ายๆ อาจจะกระทำได้ในระดับชั้นประถมศึกษา แต่ทั้งนี้จะต้องปรับกิจกรรม สถานที่ อุปกรณ์และระยะเวลาของการแข่งขันให้เหมาะสมกับวัยนักเรียนที่จะทำการแข่งขัน
4. สุขภาพและความปลอดภัยของนักเรียนมีความสำคัญมากกว่าสิ่งอื่นใด ในการแข่งขันแต่ละครั้งโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกีฬาที่หนักๆ ก่อนจะมีการฝึกซ้อมควรจะได้มีการตรวจร่างกายของนักกีฬาเสียก่อนว่าการออกกำลังกายที่หนักนั้นไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายของนักเรียน ในการฝึกซ้อมและการแข่งขันก็ควรจะได้ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ถ้าเกิดมีการบาดเจ็บในระหว่างฝึกซ้อมหรือแข่งขันก็ควรจะให้ให้นักเรียนหยุดพักและให้การปฐมพยาบาลที่ถูกต้องหรือนำส่งโรงพยาบาลโดยทันที ทั้งนี้รวมทั้งวิธีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยด้วยจะต้องทำด้วยความถูกต้องตามหลักและวิธีการสำหรับนักเรียนที่หายป่วยแล้วก่อนที่จะทำการฝึกซ้อมหรือแข่งขันต่อไปอีกก็ควรจะได้ ด้รับคำรับรองจากแพทย์เสียก่อน

5. นักเรียนที่เป็นนักกีฬาเข้าแข่งขันระหว่างโรงเรียนจะต้องมีความเข้าใจในความรับผิดชอบและหน้าที่ที่ตนเองจะต้องมีตลอดเวลาการฝึกซ้อมและแข่งขัน การมีวินัยในตนเอง การแบ่งเวลาการฝึกซ้อมและการเรียน สิทธิและหน้าที่ของนักกีฬา และ อื่นๆ สิ่งเหล่านี้ครูผู้รับผิดชอบจะต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่นักเรียนเป็นสำคัญด้วย

6. ครูควรจะได้ชี้แจงให้นักเรียนที่เข้าแข่งขันระหว่างโรงเรียนเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย ขอบข่ายและปรัชญาของการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนได้เข้าใจโดยถูกต้องเพื่อที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มุ่งฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬาให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและปรัชญาที่ถูกต้องนั้นๆ

7. การฝึกซ้อมของครูนั้นต้องถือว่าเป็นการให้การศึกษาแก่นักเรียนควบคู่กันไปด้วย ดังคำกล่าวว่า “การฝึกกีฬาก็คือการสอนนักเรียน ” ฉะนั้นผู้ฝึกกีฬาก็คือผู้ทำหน้าที่ครูอย่างหนึ่งนั่นเอง นอกจากครูผู้ฝึกจะช่วยให้นักเรียนได้มีความสามารถและความชำนาญในกีฬาเพิ่มขึ้นแล้ว ผู้ฝึกจะต้องทำหน้าที่ดูแลอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา ระเบียบวินัย เคารพต่อ กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วมมีความสามัคคี เป็นผู้มีเหตุผล รู้จักใช้วิจารณญาณ และสามารถปรับตัวและช่วยตัวเองในการมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดีควบคู่กันไปด้วย

8. เนื่องจากการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนนั้นเป็นกิจกรรมที่นักเรียนที่เข้าแข่งขันจะต้องใช้กำลังกายกำลังใจ และเวลาเพื่อการฝึกซ้อมและการแข่งขันเพิ่มขึ้นมากกว่าการเรียนในเวลาปกติมาก ด้วยเหตุนี้ครูจึงควรชี้แจงให้นักเรียนที่เข้าร่วมแข่งขันได้เข้าใจล่วงหน้าเพื่อจะได้ไม่เป็นปัญหาต่อการเรียนของนักเรียนอื่นเนื่องจากการแข่งขันกีฬา ตามปกติแล้วครูควรส่งเสริมเฉพาะนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับปานกลางที่สามารถแบ่งเวลาและกำลังกายกำลังใจในการฝึกซ้อมและแข่งขันได้ โดยไม่มีผลเสียต่อการเรียนเป็นผู้เข้าแข่งขันและอีกประการหนึ่งเมื่อนักเรียนคนใดเป็นนักกีฬาเข้าแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนแล้ว ครูควรจะได้ติดตามเอาใจใส่ดูแล ช่วยเหลือหรือติดต่อประสานงานกับโรงเรียนเกี่ยวกับการเรียนและผลการเรียนของนักเรียนที่เป็นนักกีฬาเป็นระยะๆ อย่างใกล้ชิดเป็นรายบุคคลควบคู่กันไปด้วย

9. ถ้าหากเป็นไปได้ครูไม่ควรจะใช้เวลาเรียนตามปกติเพื่อฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา เพราะจะทำให้นักเรียนที่เป็นนักกีฬาต้องขาดเรียนหรือเรียนไม่ทันเพื่อน แม้แต่ในการฝึกซ้อม ครูก็ควรแบ่งเวลาในการฝึกซ้อมในแต่ละวันให้พอดี เพื่อให้ให้นักเรียนมีเวลาพอที่จะทำการบ้านหรือทบทวน

บทเรียนประจำวันได้ ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องขาดเรียนเพื่อแข่งขันในบางครั้ง ครูควรจะได้ช่วยเหลือให้นักเรียนได้ชดใช้ในบทเรียนที่ขาดไปนั้นให้ได้เรียนให้ทันเพื่อนคนอื่นๆ ด้วย

10. การเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนแต่ละครั้ง ครูควรจะแน่ใจว่าได้ให้นักเรียนเตรียมตัวฝึกซ้อมมาแล้วอย่างเพียงพอ ร่างกายมีความพร้อมทั้งในแง่ของสมรรถภาพและด้านทักษะของกีฬาที่จะแข่งขันนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นเนื่องจากการแข่งขันกีฬานั้นๆ

11. การเข้าร่วมแข่งขันทุกครั้งครูจะต้องกำชับให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบกติกา ตลอดจนการเคารพเชื่อฟังคำตัดสินของผู้ตัดสินอย่างเคร่งครัด ให้ระลึกอยู่เสมอว่า การมีน้ำใจนักกีฬา การรู้จักแพ้การรู้จักชนะ การรู้จักถอย มีความสามัคคีและมีไมตรีต่อกันเท่านั้นที่จะเป็นสัญลักษณ์บอกให้รู้ว่าเราเป็นนักกีฬาได้เกียรติยศและชื่อเสียงของตัวเอง ของโรงเรียนและของสถาบันของเราจะขึ้นอยู่กับว่าเรามีคุณสมบัติดังกล่าวมาน้อยแค่ไหน

12. การเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาแต่ละครั้ง ครูไม่ควรจะเน้นให้นักเรียนเห็นแก่ชัยชนะหรือถ้วยรางวัลมากเกินไป ครูควรจะได้ชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการได้มีส่วนร่วมในการแข่งขันและประโยชน์ที่จะได้รับการแข่งขันกีฬา เช่น เพื่อมิตรภาพ เพื่อสุขภาพและเพื่อความสนุกสนาน ตามขั้นเชิงของการกีฬามากกว่าอย่างอื่น สำหรับชัยชนะหรือถ้วยรางวัลนั้นควรจะเป็นผลพลอยได้ตามมาในภายหลังจากเราได้แสดงความสามารถตามขั้นเชิงของกีฬานั้นๆ แล้วเท่านั้น ฉะนั้นในการแข่งขันแต่ละครั้งครูควรจะเน้นให้นักเรียนได้เล่นตามขั้นเชิงเต็มกำลังความสามารถที่ได้ฝึกซ้อมมาและตามขอบข่ายของการเล่นกีฬามากกว่าชัยชนะในบั้นปลายการแข่งขัน จึงจะถูกต้องตามหลักการของการแข่งขัน

13. การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในบางครั้งอาจจะเป็นที่สนใจของประชาชนหรือสื่อมวลชนโดยทั่วไปอย่างมาก ทำให้มีผลต่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียน สถาบันหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ครู ผู้ฝึก หรือแม้แต่่นักกีฬาเองด้วย การประชาสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะเช่นนี้ถ้าหากว่าไม่มีความระมัดระวังให้อยู่ในขอบเขตที่สมควรแล้ว บางทีอาจจะกลายเป็นการเอานักกีฬาเป็นเครื่องมือมากเกินไป ผลเสียอาจจะมีต่อชีวิตและอนาคตของนักเรียนได้ เช่น เป็นสาเหตุให้นักเรียนเรียนไม่ทันเพื่อน สอบตก ซ้ำชั้น เป็นต้น การเรียนของนักเรียนในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญควรจะทำก่อนสิ่งอื่นใด สำหรับการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเป็นสิ่งช่วยเสริมประสบการณ์ของ

นักเรียนให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ฉะนั้นการแข่งขันจึงไม่ควรมาเป็นอุปสรรคของการเรียนซึ่งเป็นการปูพื้นฐานแก่ชีวิตและอนาคตของนักเรียนเป็นอันดับ

14. ในกรณีที่มิให้นักเรียนไปเชียร์กีฬาด้วย โรงเรียนหรือผู้ฝึกกีฬาควรจะต้องชี้แจงให้นักเรียนที่ไปเชียร์ได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ประโยชน์ที่จะได้รับจากการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ลักษณะการมีน้ำใจนักกีฬา การเป็นผู้เล่นที่ดีและผู้ดูกีฬาที่ดี ตลอดจนวิธีการเชียร์กีฬาที่ดีให้นักเรียนได้เข้าใจและปฏิบัติให้ถูกต้องด้วย ถ้าหากสามารถทำได้ดังกล่าวมาแล้วนี้ ทั้งผู้เล่นและผู้เชียร์ก็จะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการกีฬาในฐานะผู้ร่วมเล่นเองและในฐานะผู้เชียร์ไปพร้อมๆ กัน

15. เพื่อให้การแข่งขันกีฬาได้บรรลุผลตามที่วางไว้มากยิ่งขึ้น ครู ผู้ฝึกกีฬา และผู้จัดการแข่งขันควรจะมีวิธีการที่ส่งเสริมให้นักกีฬาทั้งสองฝ่ายมีความเป็นมิตร และมีความสามัคคีปรองดองซึ่งกันและกัน ทั้งก่อนเล่น ระหว่างเล่น และหลังเล่น เช่น ให้มีการทักทายปราศรัยด้วยการสวัสดีมือกันก่อนการแข่งขัน มรการขอโทษและให้อภัยซึ่งกันและกันและเมื่อมีการพลาดพลั้งในระหว่างการเล่นและเมื่อเลิกเล่นแล้วก็มีการแสดงน้ำใจต่อกันและกัน หรือสวัสดีมือกันตามสมควร

16. การที่นักเรียนที่เข้าแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนจะเป็นไปตามอุดมคติของการแข่งขันกีฬาหรือไม่ มากน้อยแค่ไหนนั้น จะขึ้นอยู่กับความเป็นตัวอย่างที่ดีของครู ผู้ฝึกหรือโรงเรียนที่ส่งนักเรียนเข้าแข่งขันกีฬานั้นๆ ถ้าหากว่าครูผู้ฝึกและโรงเรียนได้ยึดมั่นในอุดมคติและทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีเพื่อให้ได้มาซึ่งอุดมคติดังกล่าวแล้ว การกีฬาระหว่างโรงเรียนนั้นก็จะเป็นไปตามจุดหมายที่ได้วางไว้

17. การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนอีกแบบหนึ่ง คือ การจัดการแข่งขันที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราวเพื่อความสนุกสนานและเพื่อความเข้าใจกันอันดีระหว่างสองโรงเรียนหรือมากกว่า และมีการแข่งขันกีฬาเพียงหนึ่งอย่างหรือสองอย่าง โดยจัดการแข่งขันให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งวันหรือสองวันเป็นอย่างช้า การแข่งขันในลักษณะนี้อาจจะเรียกว่าเป็นการแข่งขันกีฬานอกโรงเรียน (Extramural Athletic Program) ตามปกติแล้วการแข่งขันแบบนี้จะเป็นการแข่งขันเพื่อเชื่อมความสามัคคีกัน ผลการแข่งขันหรือการแพ้ชนะส่วนใหญ่มักจะไม่มียุทธผลต่อการแข่งขันมากนัก การแข่งขันแบบนี้แม้จะเป็นการแข่งขันในระหว่างโรงเรียนสองโรงเรียนหรือมากกว่าก็ตาม แต่บรรยากาศของการแข่งขัน

จะมีความเป็นกันเองเล่นตามอุดมคติขอ การกีฬามากกว่าการแข่งขันระหว่างโรงเรียน (Interscholastic Athletic Programs) ตัวอย่างของการแข่งขันกีฬากายนอกโรงเรียนที่กล่าวนี้ได้แก่ การแข่งขันฟุตบอลจูเนียร์ระหว่างโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนเทพศิรินทร์ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน และโรงเรียนอัสสัมชัญ เป็นประจำทุกปี เป็นต้น

เนื่องจากการแข่งขันกีฬานอกโรงเรียนที่กล่าวนี้เป็นการแข่งขันในระหว่างโรงเรียนที่มีความคุ้นเคยกันมีความเข้าใจกันสนิทสนมกัน และการแข่งขันก็มุ่งที่การเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีและความสนุกสนานร่วมกันมากกว่าอย่างอื่น ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการแข่งขันจึงมักไม่ค่อยมีหรือถ้ามีขึ้นก็น้อยสามารถที่จะแก้ไขให้ลุล่วงไปด้วยดีโดยง่ายในระหว่างกันเอง แต่อย่างไรก็ดี ถ้าผู้จัดการแข่งขันและครูผู้มีส่วนรับผิดชอบได้นึกถึงและยึดหลักการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนที่ได้กล่าวมาแล้วตั้งแต่ต้น ก็อาจจะช่วยให้การแข่งขันได้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและได้ผลดียิ่งขึ้น

การจัดโปรแกรมการพลศึกษาพิเศษ

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ คือ การจัดพลศึกษาเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างจากคนอื่น อันอาจจะเนื่องมาจากความพร้อมทางด้านสมรรถภาพหรือทักษะ หรือเนื่องมาจากความผิดปกติของร่างกาย เพื่อให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้รับประโยชน์จากการพลศึกษาของโรงเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ด้วยการจัดสถานที่ กิจกรรม และวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถหรือสภาพร่างกายของนักเรียนนั้นๆ นักเรียนที่มีความสามารถและสภาพของร่างกายแตกต่างจากบุคคลอื่นๆ อาจจะแยกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้ คือ

ประเภทแรก ได้แก่ นักเรียนที่มีร่างกายปกติแต่ไม่มีพื้นฐานทางกลไกของร่างกายพอที่จะทำให้สามารถร่วมกิจกรรมกับนักเรียนคนอื่นๆ ในระดับชั้นเดียวกันได้ เช่น มีกำลังแขน กำลังขา กำลังกล้ามเนื้อ ส่วนอื่นๆ ของร่างกายน้อยเกินไป นักเรียนที่มีความสามารถน้อยดังกล่าวนี้อาจจะได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครู เพื่อช่วยปรับปรุงและส่งเสริมให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในด้านที่ยังขาดหรือด้อยอยู่ให้มีความพร้อมให้สามารถที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ กับนักเรียนคนอื่นๆ ในชั้น เรียนได้ตามปกติต่อไปได้ การจัดกิจกรรมดังกล่าวนี้นักเรียนควรจะได้คำนึงถึงความปลอดภัยความพร้อมของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่นักเรียนเพิ่งฟื้นจากการเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นระยะเวลานานควรจะได้มีการปรึกษาแพทย์และมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

ประเภทที่สอง ได้แก่ นักเรียนที่มีสภาพทางด้านร่างกายที่ผิดปกติอย่างไม่ถาวร (Functional Defects) อันเนื่องมาจากการทำงานของกล้ามเนื้อของร่างกายด้านหนึ่งด้านใดมากเกินไป เช่น เด็กบางคนที่เลี้ยงตัวเองและชอบอุ้มน้องด้วยเอวข้างหนึ่งจะมีเอวเอียงไปข้างหนึ่ง นักเรียนบางคน ที่มีร่างกายสูงชะลูดมากกว่าเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ทั้งหมดในชั้นเรียนเวลาเดินไปไหนกับเพื่อนคนอื่นๆ ก็พยายามย่นหรือเดินให้หลังโก่งเพื่อให้มีความสูงเท่ากับเพื่อนคนอื่นๆ โดยไม่รู้สึกลักษณะร่างกายที่ผิดปกติอันเนื่องมาจากการทำงานของกล้ามเนื้อส่วนหนึ่งส่วนใดตามลักษณะของกิจกรรมหรือสิ่งแวดล้อมเช่นนั้น ถ้าหากไม่ได้รับการแก้ไขโดยทันทั่วทั้งนาน ๆ เข้าอาจจะได้มีความไวต่อข้อบกพร่องเหล่านั้นได้หรือได้ด้วยความยากลำบากก็ได้ ฉะนั้นครูพลศึกษาที่ดีควรจะได้มีความไวต่อข้อบกพร่องของร่างกายของนักเรียนเหล่านั้นตลอดเวลาด้วยการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ที่อ่อนแอหรือขาดการเคลื่อนไหวมีความแข็งแรงได้สัดส่วนและความสมดุลกัน เป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนมีทรวดทรงและบุคลิกภาพที่สง่างามต่อไป

ประเภทที่สาม คือ นักเรียนที่มีสภาพทางด้านร่างกายผิดปกติอย่างถาวร (Structural Defects) เช่น แขน ขาลีบ เป๋ นอัมพาต อันเนื่องมาจากโรคภัยไข้เจ็บ อุบัติเหตุหรือสาเหตุอื่นๆ จริงอยู่แม้ว่าร่างกายมีความผิดปกติมากเช่นนี้ก็ตาม แต่ความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียนที่มีสภาพเช่นนี้ก็ยังมีเหมือนกัน ครูพลศึกษาที่ดีจะพยายามจัดกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการของนักเรียนที่มีสภาพร่างกายดังได้กล่าวมาแล้วนี้ควบคู่ไปด้วยกัน การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนประเภทนี้ควรจะต้องอยู่ภายใต้คำแนะนำช่วยเหลือจากแพทย์โดยใกล้ชิด มิฉะนั้นแล้วการจัดกิจกรรมพลศึกษานั้นอาจจะเป็นโทษแก่นักเรียนมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับก็ได้

ประเภทสุดท้าย คือ นักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นกว่านักเรียนคนอื่นๆ ในชั้นเรียน เช่น นักเรียนที่เป็นนักกีฬาดีเด่นของโรงเรียน หรือนักเรียนที่มีความสามารถสูง สามารถที่จะเข้าแข่งขันกีฬาระดับประชาชนหรือเป็นตัวแทนในทีมชาติเพื่อเข้าแข่งขันระหว่างประเทศ เป็นต้น ถ้าหากเป็นไปได้ก็ควรมีโครงการเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเหล่านี้ได้มีความสามารถยิ่งขึ้นต่อไป เช่น เป็นผู้ช่วยครูในการเรียนการสอน การฝึกซ้อม การเป็นเจ้าหน้าที่ เป็นต้น นอกจากเพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ จะได้รับประโยชน์แล้วยังจะเป็นการฝึกหัดการเป็นผู้นำ การรับผิดชอบของนักเรียนและอื่นๆ ใน การที่จะเป็นพลเมืองดีในสังคมต่อไปอีกด้วย

สรุป การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนที่ประกอบด้วยโปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนและ

โปรแกรมการจัดพลศึกษาพิเศษตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้นถือเป็น การจัดโปรแกรมการสอน พลศึกษาที่สมบูรณ์และถูกต้องตามหลัก เพราะเป็นการจัดโปรแกรมพลศึกษาที่เปิดโอกาสให้ นักเรียนทุกๆ คนในโรงเรียนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา เพื่อช่วยให้แต่ละคนได้มี พัฒนาการในทุกๆ ด้านอย่างเท่าเทียมกันตามศักยภาพของตนเอง หรือมีความจำ กัดทางด้านร่างกาย หรือไม่มากนักน้อยเพียงใดก็ตามก็มีโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน ดังจะเห็นได้ว่าโปรแกรมการสอนพล ศึกษาในชั้นเรียนเป็นโปรแกรมที่มุ่งพัฒนาและปรับพื้นฐานในเรื่องเกี่ยวกับพลศึกษาให้นักเรียน ทุกๆ คน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นโปรแกรมที่มุ่งให้ทุ กคนได้นำสิ่งที่เรียน มาแล้วไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ส่วนโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนนั้นเป็นโปรแกรมที่ เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่านักเรียนคนอื่น ได้เสริมสร้างความสามารถของ ตนเองกับนักเรียนโรงเรียนอื่นให้สูงขึ้นต่อไปอีก และสำหรับโปรแกรมพลศึ กษาพิเศษนั้นก็เป็ นโปรแกรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนผู้มีความจำกัดทางด้านร่างกายหรือความจำกัดทางด้านอื่นที่ไม่ สามารถมีส่วนร่วมร่วมกับนักเรียนคนอื่นๆ ตามปกติได้

โปรแกรมนันทนาการ

วิสูตร กองจินดา (2545) ได้กล่าวถึงโปรแกรมนันทนาการไว้ว่า

...การจัดนันทนาการในโรงเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมในรูปแบบอื่นๆ เพื่อสนองความ ต้องการหรือความสนใจของนักเรียน หรือเพื่อชดเชยให้นักเรียนที่มีความต้องการทั่วไป ด้านการออกกำลังกายและความสนุกสนานหลังจากเวลาเรียนตามปกติ เช่น อาจจะเป็น เวลาเลิกเรียนตอนเย็น หรือวันหยุด เป็นต้น...

และมีหลักการจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน (วิสูตร กองจินดา, 2545) ดังนี้

1. ควรมีคณะกรรมการดำเนินงานโปรแกรมนันทนาการเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่ง ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา และครูอื่นๆ ที่มีความสนใจ ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็น คณะกรรมการ

2. อุปกรณ์จะต้องจัดเตรียมให้เพียงพอแก่ความต้องการของนักเรียน

3. สถานที่จะต้องจัดเตรียมให้เพียงพอกับประเภทกิจกรรมและจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

4. ช่วงเวลาการจัดกิจกรรมนันทนาการ จะต้องเป็นเวลาวางของนักเรียน ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดในเวลาดังนี้ เช่น ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน พักกลางวัน ตอนเย็นหลังเลิกเรียน ตอนค่ำ วันหยุดราชการหรือวันนักขัตฤกษ์

5. กิจกรรมแต่ละอย่างควรมีอาจารย์ที่ปรึกษา

6. ควรให้นักเรียนส่วนใหญ่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม

7. ควรให้นักเรียนส่วนใหญ่สมัครร่วมกิจกรรมแต่ละประเภทด้วยความสมัครใจ ไม่มีการบังคับ

8. ให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมโดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกิจกรรมต่างๆ

9. ควรฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ช่วยเหลือครูในการจัดกิจกรรมนันทนาการ

10. การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยให้มาก และจัดในกรณีที่เป็นจริงๆ

การประเมินผลการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนรู้ในมาตรา 26 “ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา , 2545)

กรรวิ บุญชัย (2552) กล่าวว่า การประเมินใช้การรวบรวมข้อมูลเพื่อการวัดการเรียนรู้ของนักเรียน/ผู้เรียน การประเมินความสามารถ (performance) ของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการเรียนการสอนจำเป็นต้องเตรียมเกี่ยวกับการจัดการ การบันทึกคะแนน การจัดเก็บบันทึกต่างๆ และการตัดสินระดับคะแนน (grading)

รูปแบบการประเมิน ประกอบด้วย การประเมินตามประเพณีนิยมหรือที่เคยปฏิบัติกันมานาน (Traditional Assessment) การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) การประเมินความสามารถ (performance Assessment)

กรรวิ บุญชัย (2552) กล่าวว่า องค์ประกอบที่นำมาเป็นส่วนในการตัดสินใจคือ แบบทดสอบหรือเครื่องมือ (test/device) การวัด (measurement) และการประเมินผล (evaluation)

การวัดและการประเมินผลมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การประเมินผลต้องใช้การวัดและเป้าหมายของการวัดก็คือการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินผล ในการประเมินผลนั้น การแปลความหมายของข้อมูลขึ้นอยู่กับมาตรฐานที่กำหนดไว้แน่นอนก็คือว่า ความสำเร็จของการประเมินผลขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้ ถ้าข้อมูลที่ได้รวบรวมได้ขาดความเชื่อถือได้ ไม่คงที่ และขาดความเที่ยงตรง การประเมินผลย่อมขาดความถูกต้องหรือแม่นยำ การวัดถือเป็นขั้นแรกของการประเมินผล การปรับปรุงการวัดจะส่งผลให้มีความแม่นยำในการประเมิน

แบบทดสอบหรือเครื่องมือ (test/device) หมายถึง เครื่องมือที่นำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ข้อสอบข้อเขียน ข้อคำถามสำหรับสอบปากเปล่า เครื่องมือ อุปกรณ์ แบบทดสอบวัดความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ ข้อทดสอบวัดความอ่อนตัว แบบทดสอบวัดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหรือบางครั้งอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับความสามารถหรือการปฏิบัติของบุคคล แต่เป็นการวัดในลักษณะเฉพาะ เช่น การวัดอัตราการเต้นของชีพจร ความดันเลือด และการวัดไขมัน การวัดในตัวอย่างดังกล่าวผลที่ได้เป็น ตัวเลข

การวัด (measurement) เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ (Baumgartner, 2003 อ้างใน กรรวิ บุญชัย, 2552) การวัดจะมองในแง่ของปริมาณหรือเป็นกระบวนการในการกำหนดตัวเลขของความสามารถของสิ่งที่ทำการวัด

การประเมินผล (evaluation) หมายถึง เป็นขบวนการตัดสินใจ ซึ่งอาศัยการวัดเป็นเครื่องมือ ตรวจสอบว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้บรรลุหรือไม่ (Baumgartner, 2003 อ้างใน กรรวิ บุญชัย, 2552)

การวัดและประเมินผลเป็นเรื่องที่จะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การประเมินผลเป็นกระบวนการซึ่งใช้การวัด เป้าหมายของการวัดคือ รวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินผล ส่วนแบบทดสอบใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นที่แน่นอนว่าความสำเร็จของการประเมินผลนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของการเก็บรวบรวมข้อมูล

กรรวิ บุญชัย (2550) การประเมินผลแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ สรุปได้ดังนี้

1. การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative Evaluation) เป็นการประเมินที่ทำการวัดออกมาเป็นจำนวน ตัวเลข เช่น การวัดความเร็วในการวิ่ง 100 เมตร จะได้เป็นระยะเวลาซึ่งวัดด้วยนาฬิกาจับเวลา การวัดระยะทางในการขึ้นกระโดดไกล จะได้ผลเป็นระยะทางจากการวัดด้วยเทปวัดและ การทำลูก-นึ่ง 1 นาที จะได้จำนวนครั้งที่ปฏิบัติได้ เป็นต้น ซึ่งแบบทดสอบที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นแบบทดสอบปรนัย (Objective Test) จะมีลักษณะการทดสอบที่ชัดเจน ผู้ให้คะแนนจึงไม่มีผลต่อการให้คะแนน

2. การประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative Evaluation) เป็นการประเมินความถูกต้อง ความสวยงามของการปฏิบัติหรือความสามารถในกีฬานิตต่าง ๆ ที่ไม่สามารถประเมินในเชิงปริมาณได้ เช่น ยิมนาสติกลีลา กระโดดน้ำ การเดินร่า กิจกรรมเข้าจังหวะ ดาบสากล หรือท่าทางการเหวี่ยงไม้กอล์ฟ เป็นต้น ส่วนใหญ่จะเป็นการประเมินด้วยการสังเกตของครูผู้สอน (Subjective Test) ซึ่งจะมีผลต่อการให้คะแนนเพราะบางครั้งอาจจะเกิดจากความพึงพอใจของผู้ให้คะแนนแต่ละคน

นอกจากนี้ กรรวิ บุญชัย (2550) ได้กล่าวว่า มาตรฐานสำหรับการประเมิน (Standard for Evaluation) ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

การอิงเกณฑ์/การอิงบรรทัดฐาน (Criterion referenced) เป็นมาตรฐานที่กำหนดไว้ คาดว่า ทุกส่วนทุกคนหรือส่วนใหญ่สามารถบรรลุได้ นักเรียนบรรลุระดับการปฏิบัติที่ต้องการ ไม่ได้เปรียบเทียบนักเรียนแต่ละคน

การอิงเกณฑ์ / การอิงบรรทัดฐาน (Criterion referenced) ให้ประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐาน (Standards) สำหรับนักเรียนทุกคน

การอิงปกติวิสัย (Norm referenced) มีการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างนักเรียนด้วยกัน ต้องการทราบว่านักเรียนประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหน เมื่อตรวจสอบคะแนนของตนเองกับคะแนนของนักเรียนคนอื่นๆ ในแบบทดสอบเดียวกัน

การอิงกลุ่ม (Norm referenced) ให้ประโยชน์ในการเปรียบเทียบระหว่างบุคคล เมื่อต้องการเลือกกลุ่มบุคคล

จากการศึกษา การประเมินผลการเรียนรู้ทางพลศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน องค์ประกอบที่นำมาเป็นส่วนในการตัดสินใจคือ แบบทดสอบหรือเครื่องมือ (test/device) การวัด (measurement) และการประเมินผล (evaluation) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative Evaluation) และการประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative Evaluation) มาตรฐานสำหรับการประเมิน (Standard for Evaluation) มี 2 ประเภทคือ การอิงเกณฑ์ / การอิงบรรทัดฐาน (Criterion referenced) และการอิงปกติวิสัย (Norm referenced)

หลักการพิจารณาองค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน (เกรด)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขรวมทั้งมาตรา 26 ได้กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนรู้ให้สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดรูปแบบการประเมิน โดยให้เหมาะสมกับระดับและรูปแบบของการศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาจะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการวัดและประเมินผู้เรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันให้ครบทุกด้าน

กรรวิ บุญชัย (2552) ได้กล่าวถึงหลักการพิจารณาองค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน (เกรด) ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน (เกรด) ประกอบด้วย พัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ
2. การประเมินผลต้องครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะสมรรถภาพทางกาย รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
3. ประเมินจากคุณภาพของงานและกระบวนการทำงานของผู้เรียน โดยใช้การประเมินแบบ กำหนดเกณฑ์การประเมิน (rubric assessment)
4. เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ส่งเสริมให้มีการประเมินตนเอง (self assessment) ประเมินโดยเพื่อน (peer assessment)
5. จุดสำคัญในการประเมินนักเรียน การประเมินเป็นระยะ (formative) มีความสำคัญ มากกว่าการประเมินแบบสรุป (summative)

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาการประเมินผลทางพลศึกษา สามารถสรุปได้ว่า การประเมินผลถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องทำการ ควบคู่กับกระบวนการเรียนการสอน การประเมินผล (Evaluation) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative Evaluation) และการประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative Evaluation) มาตรฐานสำหรับการประเมิน (Standard for Evaluation) มี 2 ประเภทคือ การอิงเกณฑ์ /การอิงบรรทัดฐาน (Criterion referenced) และการอิงปกติวิสัย (Norm referenced) องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน (เกรด) ประกอบด้วย พัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ

วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

สภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสำคัญต่อนักเรียนเป็นอันมาก สิ่งแวดล้อมนี้ อาจเป็นได้ทั้งคน สถานที่ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากเด็กต้องสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา หากสภาพแวดล้อมดีนักเรียนก็อยู่อย่างมีความสุข ได้เรียนอย่างมีความสุข ได้รับการฝึกปฏิบัติจริงและปลูกฝังในเรื่องของความสะอาด ความมีวินัย ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรักความสามัคคีสำหรับสิ่งแวดล้อมของการเรียนวิชาพลศึกษาที่สำคัญได้แก่ อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

ฟอง เกิดแก้ว (2514) ได้กล่าวเกี่ยวกับ สถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาไว้ดังนี้

...เครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ และวัสดุในการสอนพลศึกษาถือว่าเป็นหัวใจของการสอนพลศึกษา เพราะการสอนพลศึกษา ส่วนใหญ่ต้องอาศัย เครื่องอำนวยความสะดวกเช่น สนามเด็กเล่น อุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลือง ดังนั้น โรงเรียนควรจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านอุปกรณ์ให้เพียงพอ...

และวาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539) กล่าวว่าในการเรียนการสอนหรือการใช้หลักสูตรพลศึกษาจะเกิดสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายได้มากน้อยเพียงใดนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยประกอบหลายๆ ด้าน เช่น ประสิทธิภาพของครู การใช้วิธีสอน และปัจจัยอื่นๆ คือ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติประกอบกับการใช้วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างจากวิชาอื่น ครูพลศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนจึงควรได้สำรวจปัจจัยและสภาพการณ์ต่างๆในโรงเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด เหมาะสมหรือไม่อย่างไร ถ้าจัดให้เหมาะสมเพียงพอก็จะช่วยให้งานปฏิบัติงานของครูเกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น

หลักการจัดและวางแผนวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

หลักการจัดการวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นพื้นฐานในการบริหารหลักสูตร หรือเป็นการนำหลักสูตร ไปปฏิบัติให้เกิดสัมฤทธิ์ผลที่ดีขึ้นอย่างหนึ่ง จึงมีหลักการจัดและการวางแผนดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนควรจัดอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ความสัมพันธ์กับความ ต้องการของชุมชนนอกเหนือจากนักเรียนด้วย เพราะชุมชนจำเป็นต้องใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรม พลศึกษา กีฬา และกิจกรรมนันทนาการในบางโอกาส
2. ประเภท ขนาด และที่ตั้งจะต้องสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวม
3. ควรมีการวางแผนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับลักษณะทางสังคมและ เศรษฐกิจของชุมชน
4. ในการวางแผนควรพิจารณาถึงการใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ พร้อมทั้งยังเป็นแหล่ง เสริมสร้างสมรรถภาพด้วย
5. สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักเรียนและชุมชน
6. กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกไว้เพื่อ ความสะดวกและความปลอดภัย
7. มีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการวางแผนระหว่างองค์กรและหน่วยงานต่างๆ ใน ชุมชน เกี่ยวกับการออกแบบอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับกิจก าร พลศึกษาการกีฬาและนันทนาการ
8. เชิญหน่วยงาน องค์กร และบุคลากรอื่นๆที่มีความสนใจในการวางแผนหลักสูตรเข้ามา มีส่วนร่วมด้วย

9. ตั้งที่ปรึกษาซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการวางแผนไว้ด้วย

10. ควรมีการสำรวจและประเมินผลแหล่งงบประมาณและใช้ให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุด

วัสดุอุปกรณ์

วัสดุ (supplies) คือสิ่งของต่างๆที่มีกำหนดเวลาการใช้งานอย่างจำกัด (ส่วนใหญ่จะใช้ได้แค่ 1 ปี) เช่น ลูกบอลต่างๆ เชือก เป็นต้น ส่วนอุปกรณ์ (equipment) คือสิ่งต่างๆ ที่มีสภาพทนถาวรมากกว่าวัสดุ แต่ก็มีกำหนดอายุการใช้งาน เช่น ไม้ซอฟต์บอล ตาข่าย

การจัดวัสดุอุปกรณ์เป็นการบริหารชั้นเรียนอย่างหนึ่งซึ่งมีความจำเป็นและสำคัญต่อการสอนอย่างมาก ต้องมีการวางแผนด้วยบุคคลที่มีความรู้โดยเฉพาะหรือมีความรู้เป็นอย่างดี จึงจะทำให้การใช้วัสดุและอุปกรณ์ดำเนินไปด้วยความปลอดภัยมีประสิทธิภาพและประหยัด วัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่างๆ หลายประการ เช่น บุคลากร การจำหน่าย การเลือก การเก็บรักษา สถานที่เก็บ และอื่นๆ

ความรับผิดชอบผู้เกี่ยวข้องในการจัดวัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญที่สุด คือ ต้องกำหนดนโยบายให้ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมหรือผู้ใช้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขภาพดี ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บและการจำหน่ายหรือการให้ยืมใช้ต้องมีระบบระเบียบควบคุมเป็นอย่างดีด้วยบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการดำเนินการเกี่ยวกับระบบต่างๆของวัสดุอุปกรณ์ คือ ครูพลศึกษา ผู้ฝึกสอน กลุ่มนักเทคนิคการใช้อุปกรณ์ของโรงเรียน นักเรียน และนักกีฬา ในบางโรงเรียนอาจมีคณะกรรมการดูแลการใช้อุปกรณ์ (equipment advisory committees) โดยมีการประชุมปรึกษาหารือกันในระหว่างคณะกรรมการเพื่อทบทวนนโยบายและตัดสินใจเรื่องบางเรื่องเป็นประจำ การทำงานเป็นคณะย่อมได้รับความเชื่อถือมากกว่าการทำงานคนเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเกี่ยวกับนโยบายการจัดการจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์

การกำหนดนโยบายและการดำเนินการบริหารวัสดุและอุปกรณ์

1. จัดวัสดุและอุปกรณ์ให้มีจำนวนเพียงพอสำหรับนักเรียนและนักกีฬา วัสดุและอุปกรณ์เหล่านี้ควรได้รับการตรวจรับรองคุณภาพและความปลอดภัยมาแล้ว และอย่า เชื่อในความมีราคาแพงเพียงอย่างเดียว
2. ครูและผู้ฝึกสอนมีหน้าที่รับผิดชอบในการเลือกซื้ออุปกรณ์กีฬา โดยการปรึกษาหารือกันก่อนจัดซื้อ
3. หัวหน้าและครูผู้ฝึกสอนที่มีหน้าที่ทั่วไปในการดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์ในโรงเรียน แต่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยเฉพาะคือผู้จัดการ (equipment manager)
4. ผู้มีส่วนร่วมในการใช้วัสดุและอุปกรณ์ทุกประเภทควรได้รับการอบรมให้รู้ถึงวิธีใช้และวิธีดูแลรักษาเสียก่อน
5. ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่โดยตรงในการดูว่าจำนวนวัสดุและอุปกรณ์ที่จัดไว้นั้นมีเพียงพอที่จะใช้ในการเรียนการสอนและการฝึกกีฬาทุกประเภทหรือไม่
6. กำหนดนโยบายจัดซื้อและการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ ควรเป็นหน้าที่ของกลุ่มครูผู้ฝึกสอน ผู้ควบคุมกีฬา ผู้เก็บรักษาระเบียบอุปกรณ์ และผู้บริหารโรงเรียนที่จะประชุมหารือร่วมกัน
7. มีโปรแกรมมาตรฐานและระเบียบในการใช้วัสดุและอุปกรณ์ทุกประเภท ไว้ให้ผู้ใช้อทุกคนต้องปฏิบัติตาม

การดูแลรักษา

เพื่อให้วัสดุอุปกรณ์ใช้ได้เป็นระยะเวลานานพร้อมทั้งมีความปลอดภัย การป้องกันและการดูแลรักษาจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น เช่น ควรมีการวางแผนการใช้ กำหนดโปรแกรมการใช้ และการซ่อมแซมอุปกรณ์ที่อยู่กลางแจ้งเป็นประจำ ฯลฯ สิ่งที่สำคัญที่รู้ควรระลึกอยู่เสมอก็คือไม่ว่าจะมี

วิธีการเลือกซื้อวัสดุและอุปกรณ์ได้ดีเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าขาดการดูแลรักษาแล้ววัสดุและอุปกรณ์เหล่านั้นก็จะชำรุดเสียหายไปก่อนเวลาอันควร

ข้อควรปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์

1. ควรกำหนดนโยบายในการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ
2. ผู้ใช้ควรได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการรักษาวัสดุและอุปกรณ์
3. ควรมีหัวหน้าครูหรือผู้ฝึกสอนหรือนุคคนอื่นๆที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์
4. จัดทำระเบียบให้ถูกต้องและมีรายละเอียดเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ คือ สภาพ ขนาด อายุ และการใช้ประโยชน์
5. วัสดุและอุปกรณ์ทุกประเภทควรติดป้ายหรือมีฉลากบอกขนานและวันที่สามารถให้ยืมใช้ได้
6. ควรมีระบบป้องกันความปลอดภัย ระบบการใช้ และการส่งคืน
7. เจ้าหน้าที่เก็บรักษาวัสดุและอุปกรณ์ต้องศึกษาให้เข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของตน
8. อุปกรณ์กีฬาควรได้รับการทำความสะอาดหลังจากการใช้ทุกครั้ง
9. ควรมีการบำรุง ซ่อมแซม และเก็บไว้ตามคำแนะนำของผู้ผลิต
10. มีวิธีที่รัดกุมสำหรับการให้ยืมวัสดุและอุปกรณ์ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

ปฏิญญาราชบุรี ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา

ผลจากการประชุมวิชาการแห่งชาติระหว่างวันที่ 10-12 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ของสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทย ที่จังหวัดราชบุรี สมาชิกสมาคมฯ และผู้เข้าร่วมประชุมได้ข้อสรุปเพื่อประกาศเป็นปฏิญญาราชบุรีไว้ 12 ข้อ (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ดังต่อไปนี้

1. การจัดเวลาเรียนสุขศึกษาและพลศึกษาในสาระพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ควรต้องจัดเวลาเรียนให้เป็นสัดส่วนห้ละ 3 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย โดยแบ่งเป็นสุขศึกษา 1 ชั่วโมง และพลศึกษา 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้นรวมถึงระดับอาชีวศึกษาด้วย ในสถาบันอุดมศึกษาควรต้องจัดกิจกรรมพลศึกษาเป็นวิชาบังคับให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนอย่างน้อย 2 หน่วยกิตตลอด 4 ปีการศึกษา
2. บุคลากรผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา ต้องมีวุฒิการศึกษาในสาขานี้โดยตรง และจัดหาให้มีจำนวนได้สัดส่วนกับจำนวนผู้เรียน รวมทั้งได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
3. การเตรียมหรือผลิตบุคลากรทางวิชาชีพสุขศึกษาและพลศึกษา ต้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่กำหนดโดยองค์การสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการ กีฬาและการเดินร้าสากล (ICHPER•SD) และองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)
4. หลักสูตรสุขศึกษาและพลศึกษา ต้องดำเนินการพัฒนาโดยบุคลากรในสาขาวิชาชีพนี้โดยตรง รวมทั้งสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทยด้วย
5. สถาบันการศึกษาทุกระดับ ควรต้องดำเนินการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอน และกระบวนการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว/การกีฬาอย่างต่อเนื่อง
6. ควรมีการพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพ ด้วยการประชุมอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ ความก้าวหน้า และความเคลื่อนไหวในวิชาชีพ

7. ต้องมีการประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับปรัชญา และมาตรฐานการเรียนรู้ในวิชาชีพ อย่างครบถ้วน โดยการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน

8. นอกจากใบประกอบวิชาชีพครูแล้ว บุคลากรผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา ควรต้องมีใบประกอบวิชาชีพของสาขานี้เพิ่มอีกด้วย

9. การดำเนินงานตามข้อ 8 สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทย และสมาคมวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีส่วนร่วมอยู่ด้วยในฐานะองค์กรวิชาชีพ

10. รัฐควรกำหนดหน่วยงาน องค์กรที่รับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาในสาขานี้ และมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้อง

11. การจัดหลักสูตรในสถานศึกษาในส่วนของสุขศึกษาและพลศึกษา ควรมีการดำเนินงาน 3 ขอบข่าย คือ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน การบริการ และการจัดสิ่งแวดล้อม

12. ควรให้ความสำคัญกับการประเมินด้านสุขภาพในการประเมินสัมฤทธิผลของผู้เรียนในระดับชาติด้วย

จากหลักการดังกล่าว สามารถนำมาเป็น หลักการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนได้ คือ โรงเรียนต้องจัดเวลาเรียนวิชาพลศึกษาให้เป็นสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้น และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องมีวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาโดยตรง และจัดให้ได้สัดส่วนกับจำนวนผู้เรียน ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ต้องดำเนินการพัฒนาโดยครูผู้สอนวิชาพลศึกษา โรงเรียนควรพัฒนาครูผู้สอนด้วยการประชุมอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ ความก้าวหน้า และความเคลื่อนไหวในวิชาชีพ

ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา

ผลจากการประชุมระหว่างประเทศด้านการกีฬาและการศึกษา (International Conference on Sport and Education) เพื่อฉลองปีแห่งกีฬาและการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ ปี ค.ศ. 2005 ซึ่งจัดขึ้นโดยรัฐบาลไทย โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุม 627 คน จาก 65 ประเทศ ได้มีข้อตกลงร่วมกันในปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา (Bangkok Agenda on Sport and Education) (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ของการกีฬาและการพลศึกษาในมิติการออกกำลังกาย การพักผ่อน และเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ โดยการพัฒนาศูนย์การออกกำลังกายผ่านหลักสูตรกีฬาและโรงเรียนที่มีคุณภาพ
2. การกีฬาและการพลศึกษา ควรได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีคุณภาพ และควรให้ยึดถือเป็นประเด็นสำคัญสำหรับประเทศชาติ
3. ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตร ด้านการกีฬาและการพลศึกษาให้นักเรียนอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง/สัปดาห์) ในระยะยาว
4. หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และอาสาสมัคร ควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาและบุคลากรด้านการกีฬาสำหรับประชาชนทั่วไป ในการเข้าไปมีส่วนในการพัฒนากีฬาและการศึกษา
5. ให้ทุกประเทศจัดทำนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพด้านการกีฬาและการพลศึกษา ประกอบด้วยแผน 2 ระยะๆ ละ 5 ปี
6. ควรมีการรวบรวมผลการวิจัยองค์ความรู้ ผลของการวางแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ระบบการจัดการ การวัดและการประเมินผลไว้ในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และการพัฒนาแผนฯ

7. ควรนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยทุนและผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ เช่นเดียวกับผู้รับผิดชอบด้านการกีฬาและการพลศึกษาในกระทรวง เครือข่ายสถาบัน และสมาคม วิชาชีพ ในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล

8. ขอบเขตของยุทธศาสตร์ชาติ ควรครอบคลุมถึงหลักสูตรการศึกษาด้านการกีฬาและการพลศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวมไปถึงในโปรแกรม การศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนและ โปรแกรมความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานอาชีพด้านการกีฬาสำหรับเยาวชน

9. ประเด็นสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ ควรให้มีเรื่องของการขยายผลของการกีฬาและการพลศึกษาไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาในสหัสวรรษนี้โดยเฉพาะเป้าหมาย เพื่อจัดความยากจน การรณรงค์ด้านการกีฬาสำหรับเยาวชน ความเสมอภาคทางเพศ และการดูแลสุขภาพ

10. การจัดเตรียมผู้ฝึกสอนที่มีความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษา ควรจัดเป็น ประเด็นที่มีความสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ โดยเน้นที่ความรู้ในหลักสูตรและข้อมูลเกี่ยวกับความ เชี่ยวชาญส่วนบุคคลในระดับโรงเรียน รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ เช่น เพศ ความบกพร่องทาง ร่างกาย จริยธรรม เป็นต้น

11. องค์การสหประชาชาติ ควรให้การสนับสนุนการนำผลของยุทธศาสตร์ชาติ ไปสู่ การปฏิบัติในระดับชาติ

12. องค์การสหประชาชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดปีแห่งการกีฬาและการพลศึกษาระหว่างประเทศ ควรนำเสนอแผนปฏิบัติการกรู งเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการพลศึกษาในโรงเรียนต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ

สรุปได้ว่า ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา เป็นการทบทวนเป้าหมายของ การนำการกีฬาและการพลศึกษาที่มีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนา ๑ ประเทศ โดยวิธีการกำหนดวิชาพลศึกษาลงในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนทั้งระดับ อนุบาล ประถม มัธยมศึกษา และระบบการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีการกำหนดให้โรงเรียนจัด หลักสูตรการสอนกีฬาและพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) และเพิ่มเป็น

180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง/สัปดาห์) ในระยะยาว เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ รวมทั้ง การส่งเสริมโปรแกรมการเตรียมบุคลากรทางวิชาชีพพลศึกษาและกีฬาเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคนในประเทศให้มีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการกีฬาให้เยาวชนในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชาตรี สุขสำราญ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคกลางในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอน วิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 215 คน จาก 215 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 198 ฉบับ (ร้อยละ 92.09) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาวิชาพลศึกษา มีภาระงานสอน 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนเฉพาะวิชาพลศึกษา ทุกโรงเรียนมีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาและจัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ โดยคณะกรรมการจัดทำสาระหลักสูตรประกอบด้วย ครูผู้วิชาพลศึกษาเป็นหลัก ทุกโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปี สถานที่ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัย มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ มีความเพียงพอและมีมาตรฐาน โครงสร้างวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดเป็นสาระพื้นฐาน เรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นส่วนใหญ่ เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบอิงเกณฑ์ องค์กรประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านเจตคติ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือด้านสังคมซึ่งกำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 50, 20, 10, 10 และ 10 ตามลำดับ

อนเชา มาสมักร (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันตกของประเทศไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันตกของประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 180 คน จาก 180 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 170 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.44 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษามีภาระงานสอน 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาและจัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง คณะกรรมการจัดทำสาระหลักสูตรประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นหลัก ทุกโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปี สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัย มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ มีความเพียงพอและมีมาตรฐาน โครงสร้างวิชาพลศึกษา ในช่วงชั้นที่ 3 กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ เรียน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ และในช่วงชั้นที่ 4 กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบอิงเกณฑ์ องค์กรประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านเจตคติ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือด้านสังคม ซึ่งกำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 40, 20, 20, 10 และ 10 ตามลำดับ

อรพรรณ ปุญญา (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเชิงเหนือตอนล่างของประเทศไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเชิงเหนือตอนล่างของประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา และการประเมินผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 534 คน จาก 534 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความ

สมบูรณ์จำนวน 463 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.70 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และ
ฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา มี
ภาระงานสอน 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำ
หลักสูตรหลักสูตรพลศึกษาและจัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร
ประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นหลัก ทุกโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา
เป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัย มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ มีความเพียงพอและมี
มาตรฐาน โครงสร้างวิชาพลศึกษา ในช่วงชั้นที่ 3 กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ เรียน 2
ชั่วโมง/สัปดาห์ และช่วงชั้นที่ 4 กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์
เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบอิงเกณฑ์ องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน
ประกอบด้วย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านสมรรถภาพ ด้านเจตคติ และด้านคุณลักษณะที่
พึงประสงค์ หรือด้านสังคม ซึ่งกำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 40,20,10,10 และ 10 ตามลำดับ

พงศธร ไพจิตร (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษา
ทั่วไปในมหาวิทยาลัยราชภัฏการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาของโปรแกรมการสอนวิชาพล
ศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้าน
ระเบียบการจัดการเรียนการสอนด้านวัตถุประสงค์ของการเรียน ด้านสนามที่ อุปกรณ์ และสิ่ง
อำนวยความสะดวก ด้านบุคลากร และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน เก็บรวบรวมข้อมูล
โดยวิธีส่งแบบสอบถามไปยังประธานผู้รับผู้รับผิดชอบการเปิด วิชาสอนวิชาพลศึกษาใน
มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 41 มหาวิทยาลัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 39 ฉบับ คิด
เป็นร้อยละ 95.12 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่กำหนดให้นักศึกษาทุกสาขาวิชาเรียนวิชา
พลศึกษาทั่วไปทุกคน โดยกำหนดไว้ในวิชาเลือกเสรี รายวิชาละ 2 หน่วยกิต กำหนดไว้ในหมวด
วิชาบังคับรายวิชาละ 3 หน่วยกิต เรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้งๆ ละ 3 ชั่วโมง ลักษณะวิชาเป็นทั้งแบบ
บรรยายร่วมกับการปฏิบัติทุกมหาวิทยาลัยจัดชั้นเรียนแบบสหศึกษา จำนวนผู้เรียนหมู่ละ 31-40 คน
ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาพลศึกษาตามความสนใจ รายวิชาที่ผู้เรียนสนใจลงทะเบียนเรียนมากคือ
วิชาแบดมินตัน และลีลาศ วัตถุประสงค์สำคัญของการจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาทั่วไป คือ
ด้านความรู้ สุขภาพ สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่ง

อำนวยความสะดวกที่มีความเพียงพอ และได้มาตรฐาน ผู้สอนส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาทางด้านพลศึกษาโดยตรง และมีการส่งเสริมบุคลากรผู้สอนให้เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ประชุมและสัมมนา

เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนน ใช้แบบอิงเกณฑ์ ผู้สอนมีการประเมินตนเองและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน การสอน ผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้ ผู้เรียนมีการประเมินตนเอง การประเมินเพื่อนๆ ในชั้นเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลเป็นแบบทดสอบที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นเอง และมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำกิจกรรมที่ได้เรียนในวิชาพลศึกษาทั่วไป ไปใช้ภายหลังการสิ้นสุดการเรียนการสอน

เกรียงศักดิ์ วิภักษ์กาญจน์ (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ สภาพและการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานครการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตกรุงเทพมหานคร ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 30 คน กลุ่มตัวอย่างคือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามผู้บริหารและครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (self – administered questionnaire) หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of congruence: IOC) ของครูอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 หาค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือด้วยวิธีของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามของผู้บริหารเท่ากับ 0.97 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามของครูเท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอนและด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการสอนพลศึกษา พบว่ามีระดับปัญหาน้อย ปัญหาด้านความรู้และทักษะของผู้สอนในเนื้อหาที่เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา พบว่ามีปัญหาในระดับน้อย นอกจากนี้มีปัญหที่พบส่วนใหญ่คือ

การขาดงบประมาณสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา 1 การขาดครูผู้สอนวิชา พลศึกษาที่มีไม่เพียงพอ และสถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง “โครงการประเมินผล ยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ พ.ศ. 2548-2551 (ระยะครึ่งแผน)” มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2545-2549) และประเมินการปฏิบัติงาน ตามยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ พ.ศ. 2548-2551 (ระยะครึ่งแผน)

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีกำหนดพื้นที่เป้าหมายไว้ 5 ภาค ได้แก่ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร แล้วสุ่มจังหวัดตัวอย่าง 4 จังหวัดในแต่ละภาค และรวมกรุงเทพมหานครเป็น 17 จังหวัด ในแต่ละจังหวัด สุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. จำนวนตัวอย่างนักเรียน นักศึกษาสุ่มสำรวจจากจำนวนโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 125 โรงเรียน พื้นที่ 500 คน รวม 2,500 คน
2. จำนวนตัวอย่างประชาชนทั่วไปพื้นที่ละ 500 คน รวม 2,500 คน
3. จำนวนนักกีฬา 5 ภาค พื้นที่ทั่วประเทศ จำนวนรวม 793 คน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 7 ชุด โดยในแบบสอบถามจะตั้งคำถามเพื่อให้ได้ คำตอบที่สามารถนำไปพิจารณาใช้เป็นเกณฑ์บ่งชี้ความสำเร็จของ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ต่างๆได้

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการกีฬารัฐบาลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย มีดังนี้

1. โรงเรียนและสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายให้กับนักเรียนและเยาวชน
2. โรงเรียนและสถานศึกษาส่วนใหญ่มีสถานที่ อุปกรณ์ สื่อการสอนด้านพลศึกษา รวมทั้งครูพลศึกษาไม่เพียงพอ

3. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของครูพลศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในปี 2548 มีจำนวนโรงเรียนขั้นพื้นฐานทั่วประเทศเท่ากับ 32,280 โรงเรียน มีครูที่มีวุฒิสอนพลศึกษาจำนวน 16,957 คน คิดเป็นจำนวนครูพลศึกษาต่อโรงเรียนเท่ากับ 0.52 คนต่อโรงเรียน ซึ่งยังไม่บรรลุเป้าหมายครู 1 คนต่อ 1 โรงเรียน หรือคิดเป็นจำนวนโรงเรียนที่มีครูวุฒิสอนพลศึกษาเฉลี่ยทั่วประเทศร้อยละ 52.5 แสดงว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีความต้องการครูที่มีวุฒิสอนพลศึกษาอีกเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของโรงเรียนทั่วประเทศ

4. วุฒิของครูที่สอนพลศึกษาในโรงเรียนขั้นพื้นฐาน จากจำนวนโรงเรียน 393 โรงเรียน มีครูที่สอนพลศึกษาจำนวน 1,093 คน จำแนกเป็นครูที่มีวุฒิปริญญา จำนวน 758 คน คิดเป็นร้อยละ 69.3 วุฒิปริญญาตรีการศึกษาร้อยละ 1.1 วุฒิสถาบันอื่นร้อยละ 3.9 และวุฒิอื่นๆ ร้อยละ 25.6 แสดงว่า ยังขาดครูที่มีวุฒิปริญญาอีกร้อยละ 30.7

การดี อมรรัตนานนท์ (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินองค์ประกอบเฉพาะในการประเมินโครงการดังนี้

1. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้น ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนของบุคลากร งบประมาณ และอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวก
2. เพื่อประเมินการบริหารโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน กระบวนการบริหารโครงการต่างๆ โดยพิจารณาจาก การวางแผนโครงการ การจัดบุคลากรประจำโครงการ การอำนวยความสะดวก การสั่งการ การประสานงาน การรายงานผล และการบริหารงบประมาณ
3. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงาน การดำเนินงานต่างๆ ในขั้นตอนต่างๆ โดยพิจารณาจากวิธีการดำเนินงานตามแผน กระบวนการติดตามและประเมินผล ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ปัญหาและอุปสรรค

4. เพื่อประเมินพฤติกรรมการนำเอาความรู้ไปใช้ โดยพิจารณาจาก การนำความรู้ที่ได้จากการไปปฏิบัติ การนำเอาประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการไปเป็นแนวทางในการประกอบกิจกรรมใช้เป็นกิจกรรมยามว่าง

5. เพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการ โดยพิจารณาจากความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมทางกาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารโครงการ รวมทั้งสิ้น 116 คน คณะกรรมการดำเนินงานจาก 116 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 348 คน และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการจาก 11 โรงเรียน โรงเรียนละ 60 คน รวมทั้งสิ้น 660 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ได้รับแบบสอบถามคืน 1,124 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนของบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับเหมาะสมมาก แต่งบประมาณ อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

2. การวางแผนโครงการ การจัดบุคลากรประจำโครงการ การอำนวยความสะดวก การบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก แต่การประสานงานและการรายงานผล อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

3. วิธีการดำเนินงานตามแผน กระบวนการติดตามและประเมินผล ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ปัญหาและอุปสรรค อยู่ในระดับเหมาะสมมาก

4. การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ การนำเอาประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการไปเป็นแนวทางในการประกอบกิจกรรมใช้เป็นกิจกรรมยามว่าง อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพลศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการ อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

ประสิทธิ์ คำภิณ (2544) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการจัดและบริหารโครงการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 203 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 191 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.08 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนทั้งหมดเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 1,500 คน การจัดชั้นเรียนในแต่ละระดับชั้น ส่วนใหญ่จัดระดับชั้นละ 1 ห้อง จำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องคือ น้อยกว่า 30 คน สถานที่ใช้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ ยังไม่เพียงพอและอยู่ในสภาพพอใช้ โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการจัดโครงการพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โรงเรียนเกือบทั้งหมดมีโครงการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน
2. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาตรี จำนวนรายวิชาที่รับผิดชอบ ครูส่วนใหญ่รับผิดชอบมากกว่า 3 รายวิชา
3. ปัญหาด้านการจัดและบริหาร โครงการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาและการวัดและประเมินผลมีปัญหาในระดับน้อย
4. ส่วนปัญหาที่พบในระดับกลางคือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณ หมวดวิชาพลศึกษามัยไม่มีการประชุมเพื่อจัดทำโครงการสอนวิชาพลศึกษา จำนวนครูผู้สอนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ครูผู้สอนบางส่วนไม่มีวุฒิต่างพลศึกษา และขาดบุคลากรที่ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล
5. ปัญหาที่พบระดับมากคือ อุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนและไม่ได้มาตรฐานขาดงบประมาณในการจัดซื้อและซ่อมแซม

งานวิจัยต่างประเทศ

Kulik (2009) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวชี้วัดของคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) ตามข้อกำหนดของ NASPE (Nation Association for Sport and Physical Education) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุเวลาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) และเพื่อประเมินว่าลักษณะของโรงเรียน (สถานที่ จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน และสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม) มีผลต่อเวลาในการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 39 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 91 โรงเรียน ที่ตั้งอยู่ในมณฑลอัลเลนนี่ (Allegheny) มณฑลบีเวอร์ (Beaver) มณฑลอินเดียนา (Indiana) และมณฑลเวสมอร์แลนด์ (Westmoreland) โดยให้หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษา หรือครูพลศึกษาทำแบบสำรวจ ออนไลน์เกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่ NASPE (Nation Association for Sport and Physical Education) ได้กำหนดให้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับโปรแกรมพลศึกษาที่มีคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า จำนวนวันที่สอนวิชาพลศึกษาคือ 28 ± 1.4 2.7 ± 1.4 และ 2.5 ± 1.4 วัน/สัปดาห์ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ตามลำดับ และเวลาที่ใช้สอนคือ 104.9 ± 54.3 100.1 ± 55.1 และ 92.3 ± 53.4 นาที/สัปดาห์ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ตามลำดับ นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า คุณสมบัติของครูพลศึกษาหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่ได้ส่งผลต่อเวลาที่ใช้ในการสอนวิชาพลศึกษา อีกทั้งไม่ได้เป็นผลจากขนาดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน หรือสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) ไม่ได้กำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษาทุกวัน และไม่ได้กำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษา 225 นาที/สัปดาห์

Nation Association for Sport and Physical Education & American Heart Association (2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของวิชาพลศึกษาในสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลในปัจจุบันเกี่ยวกับสถานภาพของวิชาพลศึกษาในแต่ละรัฐและในโคลัมเบีย เกี่ยวกับด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน ด้านเด็กที่ได้รับการยกเว้น การยกเว้นการจัดเรียนการสอนสำหรับ เด็กพิการและหรือการจัดการเรียนการสอนทดแทน ด้านจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง ด้านมาตรฐานหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ด้านวุฒิการศึกษาของครูพลศึกษา ด้านผู้บริหาร ด้านที่ตั้งผู้ประสานงานของรัฐ และด้านการรวบรวมข้อมูลดัชนีมวลกาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามออนไลน์ ได้รับการตอบกลับจำนวน 51 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมผล การวิเคราะห์ข้อมูลไว้เป็นของแต่ละรัฐ สรุปเป็นแผนภูมิ ผลการวิจัยจะถูกส่งกลับไปให้ในแต่ละรัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดและนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงแก้ไขตามที่ต้องการ

ผลการวิจัยพบว่า ถึงแม้ว่ารัฐส่วนใหญ่มีการคำสั่งเกี่ยวกับวิชาพลศึกษา แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดเวลาที่ต้องการแน่นอน และประมาณครึ่งหนึ่งของรัฐทั้งหมด มีเด็กที่ได้รับการยกเว้นการจัดเรียนการสอนและหรือมีการจัดการเรียนการสอนทดแทน ซึ่งวิธีการนี้เป็น การลดประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนลง

ในด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับข้อมูลของวิชาพลศึกษา คือ การควบคุมการศึกษาภายใน บางรัฐจัดได้มีมาตรฐาน หรือมีการกำหนดไว้แบบกว้างเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรและการตัดสินใจเลือกเวลาที่เฉพาะเจาะจง จำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง และการประเมินนักเรียนเป็น เขตโรงเรียน หรือประเมินระดับอื่นๆ ผลการวิจัยในด้านต่างๆ เกี่ยวกับวิชาพลศึกษาเหล่านี้ จะถูกส่งกลับไปให้ในแต่ละรัฐ

Dumaguin (1985) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของมลรัฐฮาวาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมิน (The Physical Education Assessment Instrument) ของมลรัฐฮาวาย ซึ่งใช้ในการประเมินผู้บริหารโรงเรียน ได้ส่งแบบสำรวจจำนวน 16 ชุด ให้กับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 16 โรงเรียนที่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการเปรียบเทียบผลการวิจัยครั้งนี้กับผลการวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบประเมินค่าเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล และเพื่อใช้ในการประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของโปรแกรมพลศึกษาในแต่ละโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนต่ำกว่ามาตรฐานและบางโรงเรียนไม่ได้จัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับการวิจัยผ่านมาพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับในร่มและกลางแจ้งเพิ่มมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 158 คน จากโรงเรียน ทั้งหมด 158 โรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน
1. จันทบุรี	24
2. ฉะเชิงเทรา	31
3. ชลบุรี	32
4. ตรัง	16
5. ปราจีนบุรี	20
6. ระยอง	20
7. สระแก้ว	15
รวม	158

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยและคณะผู้วิจัยโครงการวิจัยสร้าง ขึ้นเพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของ ประเทศไทยสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่ง ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบ เพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Multiple Choices)

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออก ของประเทศไทยประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

2.1 ครูพลศึกษาเป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จาก คำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ (Multi-Response)

2.2 การจัดทำหลักสูตร เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ ให้เลือกตอบเพียง ข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

2.3 จำนวนชั่วโมงการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็น คำถามปลาย ปิด แบบคำถามให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมา กกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบ คำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

2.4 การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน เป็นคำถามปลายแบบคำถามที่ให้ เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้ เลือกตอบได้หลายข้อ

2.5 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นคำถามปลายปิดแบบสำรวจ รายการ (Check lists)

2.6 การจัดการเรียนรู้ เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

2.7 การประเมินการ เรียนรู้ เป็นคำถามปลายแบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยและคณะผู้วิจัยโครงการวิจัยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร วารสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ตัวแปรที่ศึกษา ลักษณะของคำถามและวิธีการวิเคราะห์แบบสอบถาม

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่จะศึกษา	ลักษณะของคำถาม	การวิเคราะห์
1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน	- ขนาดของโรงเรียน - ลักษณะของโรงเรียน - สัดส่วนของจำนวนนักเรียน	- คำถามปลายปิดแบบ - คำถามเลือกคำตอบเพียงข้อเดียวจากข้อ - คำตอบมากกว่า 2 ข้อ - คำตอบขึ้นไป	ร้อยละ
2. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา			
2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	- จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน - ช่วงอายุของครูผู้สอน - จำนวนครูผู้สอนที่จบวุฒิการศึกษาสาขาอื่น - คุณวุฒิทางการศึกษา - ตำแหน่งทางวิชาการ - ภาระงานสอน - รายวิชาที่สอน - ระดับที่สอน - จำนวนชนิดของกิจกรรมทางกาย - การส่งเสริมครูผู้สอนด้านการเรียนการสอน	- คำถามปลายปิด แบบ - คำถามให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จาก - คำตอบที่ให้เลือก - มากกว่า 2 คำตอบ - ขึ้นไป และแบบ - คำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ	ร้อยละ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่จะศึกษา	ลักษณะข้อคำถาม	การวิเคราะห์
2.2 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	- กระบวนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา - คณะกรรมการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา - ประสิทธิภาพการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา - เอกสารหลักสูตรพลศึกษา - ปัญหาในการจัดทำหลักสูตร	คำถามปลายปิด แบบ คำถามให้เลือกตอบ เพียงข้อเดียว จาก คำตอบที่ให้เลือก มากกว่า 2 คำตอบ ขึ้นไป และแบบ คำถามที่ให้เลือกตอบ ได้หลายข้อ	ร้อยละ
2.3 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงการเรียนการสอนพลศึกษา	- จำนวนชั่วโมงเรียน/สัปดาห์/ภาคการเรียน - จำนวนกิจกรรมทางกาย/กีฬา	คำถามปลายปิด แบบ คำถามให้เลือกตอบ เพียงข้อเดียว จาก คำตอบที่ให้เลือก มากกว่า 2 คำตอบ ขึ้นไป และแบบ คำถามที่ให้เลือกตอบ ได้หลายข้อ	ร้อยละ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่จะศึกษา	ลักษณะของคำถาม	การวิเคราะห์
2.4 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมพลศึกษา	- โปรแกรมการสอน พลศึกษาในโรงเรียน - โปรแกรมการแข่งขัน กีฬาภายใน โรงเรียน - โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน - โปรแกรมการจัดการ พลศึกษาเพื่อเด็ก พิเศษ - โปรแกรมพลศึกษา/ กีฬาเพื่อนันทนาการ	คำถามปลายปิด แบบ คำถามให้เลือกตอบ เพียงข้อเดียว จาก คำตอบที่ให้เลือก มากกว่า 2 คำตอบ ขึ้นไป และแบบ คำถามที่ให้เลือกตอบ ได้หลายข้อ	ร้อยละ
2.5 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	- สภาพและลักษณะ สถานที่การจัดการเรียนการสอน พลศึกษา - อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการเรียนการสอน พลศึกษา	คำถามปลายปิดแบบ สำรวจรายการ	ร้อยละ

มัธยมศึกษา ความเหมาะสม และการใช้ภาษาสำหรับข้อคำถามในแต่ละด้าน ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6. เสนอผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และคณะผู้วิจัยโครงการวิจัย พิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตอบแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บคืน ทั้งทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง

3. ในการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ หลังจากส่งแบบสอบถามแล้ว 7 วัน ผู้วิจัยโทรศัพท์ติดตามเป็นระยะๆ และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองเป็นบางส่วน พร้อมกับตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ จำนวน 139 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.97 แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ข้อคำถามปลายปิดแบบคำถามให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าฐานนิยม (Mode)
2. ข้อคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และค่าฐานนิยม (Mode)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษา สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยครอบคลุมรายละเอียด 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา นำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งไป 158 ฉบับ ได้รับคืนและมี ความสมบูรณ์ จำนวน 139 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.97 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา
2. การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา
3. จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา
4. การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน
5. สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

6. การจัดการเรียนรู้

7. การประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน แยกตามขนาดของโรงเรียน ลักษณะของโรงเรียน และจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องต่อความรับผิดชอบของครู 1 คน นำเสนอเป็นค่าร้อยละและค่าฐานนิยม ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

(n=139)		
รายการ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ขนาดโรงเรียน		
เล็ก (มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน)	58	41.7
กลาง (มีจำนวนนักเรียน 500 – 1,499 คน)	46	33.1
ใหญ่ (มีจำนวนนักเรียน 1,500 – 2,499 คน)	13	9.4
ใหญ่พิเศษ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)	22	15.8
ลักษณะของโรงเรียน		
เฉพาะชาย	-	-
เฉพาะหญิง	3	2.2
สหศึกษา	136	97.8
จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องต่อความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน		
น้อยกว่า 30 คน	52	37.4
31-40 คน	53	38.1
41-50 คน	34	24.5
มากกว่า 50 คน	-	-

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 41.7) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 33.1) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (ร้อยละ 15.8) และโรงเรียนขนาดใหญ่ (ร้อยละ 9.4) ตามลำดับ

ลักษณะของโรงเรียน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.8) เป็นโรงเรียนสหศึกษา รองลงมาเป็นโรงเรียนเฉพาะหญิง (ร้อยละ 2.2)

จำนวนนักเรียน 1 ห้องเรียนต่อความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 38.1) คือ 31-40 คน รองลงมาคือ น้อยกว่า 30 คน (ร้อยละ 37.4) และ 41-50 คน (ร้อยละ 24.5) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทั้ง 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกกีฬา การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา นำเสนอเป็นค่าร้อยละและค่าฐานนิยม ดังรายละเอียดในตาราง 4-43

2.1 ครูผู้สอนพลศึกษา

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียง
ประเทศไทย

(n =482)		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ
จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน		
ครูประจำการ	407	84.4
ชาย	305	63.3
หญิง	102	21.2
ครูอัตราจ้าง	75	15.6
ชาย	60	12.4
หญิง	15	3.1
อายุของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน		
น้อยกว่า 25 ปี	19	3.9
25-29 ปี	61	12.7
30-34 ปี	75	15.6
35-39 ปี	46	9.5
40-44 ปี	23	4.8
45-49 ปี	64	13.3
50-54 ปี	103	21.4
55 ปีขึ้นไป	91	18.9

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงประเทศไทย มีจำนวน 482 คน เป็นครูประจำการ 407 คน (ร้อยละ 84.4) เพศชาย (ร้อยละ 63.3) เพศหญิง (ร้อยละ 21.2) เป็นครูอัตราจ้าง 75 คน (ร้อยละ 15.6) เพศชาย (ร้อยละ 12.4) เพศหญิง (ร้อยละ 3.1)

ช่วงอายุของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 21.4) อยู่ระหว่าง 50-54 ปี รองลงมา คือ มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 18.9) ถัดมาคือ ช่วงอายุระหว่าง 30-34 ปี (ร้อยละ 15.6) ช่วงอายุ ระหว่าง 45-49 ปี (ร้อยละ 13.3) ช่วงอายุระหว่าง 25-29 ปี (ร้อยละ 12.7) ช่วงอายุระหว่าง 35-39 ปี (ร้อยละ 9.5) ช่วงอายุระหว่าง 40-44 ปี (ร้อยละ 4.8) และน้อยกว่า 25 ปี (ร้อยละ 3.9) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนโรงเรียนที่ครูผู้สอนพลศึกษาจบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา

(n = 139)

จำนวนครูผู้สอนพลศึกษา (คน)	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
0	7	5.0
1	39	28.1
2	31	22.3
3	18	12.9
4	10	7.2
5	8	5.8
6	8	5.8
7	8	5.8
8	7	5.0
9	1	0.7
10	1	0.7
12	1	0.7

จากตารางที่ 5 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ 132 โรงเรียน (ร้อยละ 95.0) ครูผู้สอนพลศึกษาจบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา และมี 7 โรงเรียน ที่ครูผู้สอนพลศึกษาไม่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ 39 โรงเรียน (ร้อยละ 28.1) มีครูผู้สอนพลศึกษา จำนวน 1 คน รองลงมาคือ จำนวน 31 โรงเรียน (ร้อยละ 22.3) มีครูผู้สอน พลศึกษา จำนวน 2 คน จำนวน 18 โรงเรียน (ร้อยละ 12.9) มีครูผู้สอนพลศึกษา จำนวน 3 คน และมี 1 โรงเรียน (ร้อยละ 0.7) ที่มีครูผู้สอนพลศึกษา จำนวน 12 คน

ตารางที่ 6 คุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน

(n = 482)

วุฒิการศึกษา	จำนวนคน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	405	84.0
ปริญญาโท	77	16.0
สาขาวิชา		
สาขาวิชาพลศึกษา	426	88.4
สาขาวิชาอื่นๆ ดังนี้	56	11.6
วิทยาศาสตร์การกีฬา	19	3.9
การจัดการทั่วไป	5	1.0
เกษตร	6	1.2
แนะแนว	3	0.7
นาฏศิลป์	1	0.2
สุขศึกษา	7	1.5
บรรณารักษ์	1	0.2
ศิลปศึกษา	6	1.2
ธุรกิจศึกษา	7	1.5
สังคมศึกษา	1	0.2

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 80.4) รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท (ร้อยละ 16.0)

ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 426 คน (ร้อยละ 88.4) สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษาและมี 56 คน (ร้อยละ 11.6) สำเร็จการศึกษาทางด้านอื่นๆ ประกอบด้วย วิทยาศาสตร์การกีฬา (ร้อยละ 3.9) สุขศึกษา ธุรกิจศึกษา (ร้อยละ 1.5) เกษตร ศิลปศึกษา (ร้อยละ 1.2) การจัดการทั่วไป (ร้อยละ 1.0) แนะแนว (ร้อยละ 0.7) นาฏศิลป์ บรรณารักษ์ สังคมศึกษา (ร้อยละ 0.2) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ตำแหน่งทางวิชาการของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน

(n = 482)

ตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวนคน	ร้อยละ
คศ.1	122	25.3
คศ.2	153	31.7
คศ.3	177	36.7
อื่นๆ	30	6.3

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 177 คน (ร้อยละ 36.7) มีวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ (คศ. 3) รองลงมาคือ วิทยฐานะครูชำนาญการ (คศ. 2) (ร้อยละ 31.7) ตำแหน่งครู (คศ.1) (ร้อยละ 25.3) และมีครูผู้สอนพลศึกษาจำนวน 30 คน ที่ไม่ได้ระบุตำแหน่งทางวิชาการ (ร้อยละ 6.3)

ตารางที่ 8 ภาระงานสอนของครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน

(n =139)

ภาระงานสอน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
5 ชั่วโมง/สัปดาห์	3	2.2
9 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	1.4
10 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	0.7
12 ชั่วโมง/สัปดาห์	5	3.6
13 ชั่วโมง/สัปดาห์	5	3.6
14 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	0.7
15 ชั่วโมง/สัปดาห์	7	5.0
16 ชั่วโมง/สัปดาห์	10	7.2
17 ชั่วโมง/สัปดาห์	3	2.2
18 ชั่วโมง/สัปดาห์	42	30.2
19 ชั่วโมง/สัปดาห์	4	2.9
20 ชั่วโมง/สัปดาห์	28	20.1
21 ชั่วโมง/สัปดาห์	9	6.5
22 ชั่วโมง/สัปดาห์	9	6.5

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n=139)

ภาระงานสอน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
23 ชั่วโมง/สัปดาห์	5	3.6
24 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	1.4
26 ชั่วโมง/สัปดาห์	3	2.2

จากตารางที่ 8 พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 30.2) มีภาระงานสอน 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงมาคือ 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 20.1) และ 16 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 7.2) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ความรับผิดชอบในการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียน

(n = 139)

ความรับผิดชอบในการสอน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
รายวิชาที่รับผิดชอบ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
สอนเฉพาะวิชาพลศึกษา	22	15.8
สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา	119	85.6
สอนวิชาพลศึกษา และวิชาอื่นๆ ดังนี้	47	33.9
แนะแนว	20	14.4
สังคมศึกษา	4	2.9
ลูกเสือ	7	5.0
ศิลปะ	4	2.9
เกษตร	2	1.4
การงานพื้นฐานอาชีพ	3	2.2
คอมพิวเตอร์	1	0.7
อังกฤษ	3	2.2
คณิตศาสตร์	3	2.2

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n = 139)

ความรับผิดชอบในการสอน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ระดับชั้นที่รับผิดชอบ		
มัธยมศึกษาตอนต้น	4	2.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	1.4
มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย	133	95.7
จำนวนชนิดของกิจกรรมทางกายที่รับผิดชอบสอนในแต่ละภาค		
1 กิจกรรมทางกาย/กีฬา	49	35.3
2 กิจกรรมทางกาย/กีฬา	46	33.1
3 กิจกรรมทางกาย/กีฬา	19	13.7
ไม่ระบุ	25	18.0

จากตารางที่ 9 พบว่า ความรับผิดชอบในการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 119 โรงเรียน (ร้อยละ 85.6) สอนวิชาพลศึกษา และสุขศึกษา รองลงมาคือ รับผิดชอบสอนเฉพาะวิชาพลศึกษา จำนวน 22 โรงเรียน (ร้อยละ 15.8) และรับผิดชอบสอนวิชาพลศึกษาและวิชาอื่นๆ จำนวน 47 โรงเรียน (ร้อยละ 33.9) โดยรายวิชาอื่นๆ ที่ครูพลศึกษาสอน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ แอโรบิก (ร้อยละ 14.4) ลูกเสือ (ร้อยละ 5.0) สังคม ศิลปะ (ร้อยละ 2.9) การงานพื้นฐานอาชีพ อังกฤษ คณิตศาสตร์ (ร้อยละ 2.2) และ คอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 0.7) ตามลำดับ

ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.7) รับผิดชอบการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 2.9) และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 1.4) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 35.3) จัดให้ ครูผู้สอนพลศึกษา รับผิดชอบการสอนกิจกรรมทางกายและกีฬาในแต่ละภาคเรียน จำนวน 1 กิจกรรม รองลงมาคือ 2 กิจกรรม (ร้อยละ 33.1) และ 3 กิจกรรม (ร้อยละ 28.1) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 การส่งเสริมครูผู้สอนศึกษาในด้านการเรียนการสอน

(n=139)

การส่งเสริมครูผู้สอนพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การนิเทศการสอนภายในโรงเรียน	115	82.7
สนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ	116	83.5
เชิญวิทยากรมาบรรยาย	40	28.8
ให้ลาศึกษาต่อ	25	18.0
ให้ทุนการศึกษา	6	4.3

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 10 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.5) ได้มีการส่งเสริมครูพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน โดยการสนับสนุนให้เข้าร่วมประชุมวิชาการ รองลงมาคือ จัดให้มีการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน (ร้อยละ 82.7) เชิญวิทยากรมาบรรยาย (ร้อยละ 28.8) ให้ลาศึกษาต่อ (ร้อยละ 18.0) และให้ทุนการศึกษา (ร้อยละ 4.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 เนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรม

(n=139)

องค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรม	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
เนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรมก่อนจัดทำหลักสูตร		
การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา	118	84.9
การจัดการเรียนรู้พลศึกษา	105	75.5
การสอนพลศึกษา	89	64.0
การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตร		
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	66	47.5
การประเมินผลการเรียนรู้	77	55.4
การวิจัยในชั้นเรียน	96	69.1

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(n=139)

องค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรม	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
เนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา		
ได้รับการอบรมช่วงปี 2552-ปัจจุบัน		
การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา	114	82.0
การจัดการเรียนรู้พลศึกษา	104	74.8
การสอนพลศึกษา	86	61.9
การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตร		
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	54	38.8
การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา	85	61.2
การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	91	65.1

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 11 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.9) ได้จัดให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้เข้าร่วมการอบรมก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา รองลงมาคือ การจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา (ร้อยละ 75.5) การวิจัยในชั้นเรียน (ร้อยละ 69.1) การสอนพลศึกษา (ร้อยละ 64.0) การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา (ร้อยละ 55.4) และการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ร้อยละ 47.5) ตามลำดับ

ในช่วงปี พ.ศ. 2552 - ปัจจุบัน ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ได้รับการอบรมสัมมนา เรื่องลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา (ร้อยละ 82.0) การจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา (ร้อยละ 74.8) การวิจัยในชั้นเรียน (ร้อยละ 65.1) การสอนพลศึกษา (ร้อยละ 61.9) การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา (ร้อยละ 61.2) และการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ร้อยละ 38.8) ตามลำดับ

2.2 การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

ตารางที่ 12 การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(n=139)

การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	138	99.3
จัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาด้วยตนเอง	101	72.7
จัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาร่วมกับโรงเรียนอื่น	38	27.3
ไม่มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	1	0.7

จากตารางที่ 12 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.3) มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา โดยมี 101 โรงเรียน ที่จัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง (ร้อยละ 72.7) มี 38 โรงเรียน ที่จัดทำสาระหลักสูตรร่วมกับโรงเรียนอื่น (ร้อยละ 27.4) และมี 1 โรงเรียน (ร้อยละ 0.7) ที่ไม่มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

ตารางที่ 13 การอบรมและการส่งเสริมด้านการจัดทำหลักสูตร

(n = 139)

การอบรมและการส่งเสริมด้านการจัดทำหลักสูตร	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตร		
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
ครูพลศึกษาที่เคยได้รับการอบรม	131	94.2
ครูพลศึกษาที่ไม่เคยได้รับการอบรม	8	5.8
การส่งเสริมครูพลศึกษาเกี่ยวกับ		
การจัดทำหลักสูตรก่อนจัดทำหลักสูตร		
(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
การจัดอบรมสัมมนาวิชาการ	84	60.4
การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ	97	69.8
การเชิญวิทยากรมาบรรยาย	76	54.7

ตารางที่ 13 (ต่อ)

(n = 139)

การอบรมและการส่งเสริมด้านการจัดทำหลักสูตร	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูพลศึกษาในโรงเรียน	72	51.8
การถ่ายทอดการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษา		
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	77	55.4
ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน	79	56.8
วิทยากรระดับจังหวัด	31	22.3
ศึกษานิเทศก์	54	38.8
วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา		
ขั้นพื้นฐาน (สพฐ)	58	41.7
วิทยากรจากสมาคมวิชาชีพ (สมาคมสุขศึกษา		
พลศึกษา และสันทนการแห่งประเทศไทย)	22	15.8
ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนที่เคยเข้ารับ		
การฝึกอบรม	41	29.5

จากตารางที่ 13 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทยส่วนใหญ่ จำนวน 131 โรงเรียน (ร้อยละ 94.2) เคยได้รับการฝึกอบรม การจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมี 8 โรงเรียน (ร้อยละ 5.8) ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ไม่ได้รับการอบรมการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ก่อนการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.8) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาโดยการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ รองลงมาคือ การจัดอบรมสัมมนาวิชาการ (ร้อยละ 60.4) เชิญวิทยากรมาบรรยาย (ร้อยละ 54.7) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูพลศึกษาในโรงเรียนที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม (ร้อยละ 51.8) ตามลำดับ

ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 56.8) ได้รับการถ่ายทอด ความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยฝ่ายวิชาการของโรงเรียน รองลงมาคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา (ร้อยละ 55.4) ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม (ร้อยละ 41.7) ศึกษาในเทศก์ (ร้อยละ 38.8) วิทยากรจากสมาคมวิชาชีพ (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย) (ร้อยละ 29.5) วิทยากรระดับจังหวัด (ร้อยละ 22.3) วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (ร้อยละ 15.8) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(n = 139)

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฯ		
ความมุ่งหมายและหลักการ	120	86.3
ประเด็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน	97	69.8
สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา	59	42.4
แนวการจัดการศึกษา	99	71.2
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
หลักการและจุดหมายของหลักสูตร	113	81.3
จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เป็นประเด็นสำคัญของหลักการสอน	98	70.5
โครงสร้างหลักสูตร	112	80.6
วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	93	66.90
คุณภาพของผู้เรียน	98	70.5
สาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา	124	89.2
กระบวนการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ พลศึกษา	96	69.1
การจัดการเรียนรู้	64	46.0

ตารางที่ 14 (ต่อ)

(n = 139)

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย ตามหลักสูตร		
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	79	56.8
องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ		
และสมรรถภาพทางกลไก	60	56.8
การประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง		
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	81	58.3
หลักในการพิจารณาองค์ประกอบการตัดสินระดับ		
คะแนนพลศึกษา	53	38.1

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 14 พบว่า ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้ศึกษาพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหัวข้อความมุ่งหมาย และหลักการ (ร้อยละ 86.3) รองลงมา แนวการจัดการศึกษา (ร้อยละ 71.20) และ ประเด็นของ ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน (ร้อยละ 69.8) ตามลำดับ

ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ ประเทศไทย คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา มีการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับสาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัดชั้นปีและช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา (ร้อยละ 89.2) รองลงมาคือ หลักการและจุดหมาย (ร้อยละ 81.3) และ โครงสร้างหลักสูตร (ร้อยละ 80.6) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

(n = 139)

คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ครูผู้สอนพลศึกษา	137	98.6
ครูผู้สอนสุขศึกษา	127	91.4
ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ	46	33.1
ตัวแทนท้องถิ่น/ชุมชน	17	12.2
ตัวแทนนักเรียน	28	20.1

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 15 พบว่า คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ประกอบด้วย ครูผู้สอนพลศึกษา (ร้อยละ 98.6) รองลงมา คือ ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา (ร้อยละ 91.4) ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ (ร้อยละ 33.1) ตัวแทนนักเรียน (ร้อยละ 20.1) และตัวแทนท้องถิ่นและชุมชน (ร้อยละ 12.2) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 การมีส่วนร่วมของครูพลศึกษาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(n = 139)

การมีส่วนร่วมของครูพลศึกษาในการจัดทำหลักสูตร	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การกำหนดชั่วโมงเรียนพลศึกษา	118	84.9
การศึกษาสาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัดชั้นปี ตัวชี้วัดช่วงชั้น	110	79.1
กำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปี/ช่วงชั้น รายปี รายภาค	101	72.7
เขียนคำอธิบายรายวิชา	96	69.1
ออกแบบหน่วยการเรียนรู้	108	77.7
กำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้	105	75.5
จัดทำโครงสร้างรายวิชา	113	81.3
การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	116	83.5

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 16 พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออก ประเทศไทยส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการกำหนดชั่วโมงเรียนพลศึกษา (ร้อยละ 84.9) รองลงมาคือ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (ร้อยละ 83.5) และการศึกษาสาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัดชั้นปี ตัวชี้วัด ช่วงชั้น (ร้อยละ 79.1) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 กระบวนการขั้นตอนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

(n = 139)

กระบวนการขั้นตอนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา		
คณะกรรมการสถานศึกษา	21	15.1
คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน	118	84.9
คณะกรรมการการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	101	72.7
การบูรณาการหลักสูตร		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	74	53.2
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	59	42.4
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	84	60.4
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	77	55.4
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา		
ในสาระวิชาสุขศึกษา	107	77.0
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	67	48.2
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	72	51.8
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	80	57.6
ไม่มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น	2	1.4
การพิจารณาเลือกกิจกรรมและกีฬา		
สาระ และมาตรฐาน	112	80.6
ตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น	106	76.3
ความสนใจและความต้องการของนักเรียน	85	61.2

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(n = 139)

กระบวนการขั้นตอนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
บุคลากรในโรงเรียนและในชุมชน	71	51.1
สถานที่	74	53.2
วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	89	64.0
สาระที่นำมาจัดทำหลักสูตร		
สาระที่ 1	113	81.3
สาระที่ 2	110	79.1
สาระที่ 3	130	93.5
สาระที่ 4	111	79.9
สาระที่ 5	96	69.1
การจัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษา		
มีการจัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษา	138	99.3
ไม่มีการจัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษา	1	0.7

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 17 พบว่า คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.9) ทำหน้าที่ในการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา รองลงมาคือ คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (ร้อยละ 72.7) และคณะกรรมการสถานศึกษา (ร้อยละ 15.1) ตามลำดับ

การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.0) มีการบูรณาการกับสาระสุขศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา รองลงมาคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 60.4) และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ร้อยละ 57.6) ตามลำดับ

การพิจารณาการเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา สำหรับวิชาพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.6) จากสาระ และมาตรฐาน รองลงมาคือ ตัวชี้วัดขั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้น (ร้อยละ 76.3) วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (ร้อยละ 60.4) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.5) นำสาระที่ 3 มาใช้ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ สาระที่ 1 (ร้อยละ 81.3) และสาระที่ 4 (ร้อยละ 79.9) สาระที่ 2 (ร้อยละ 79.1) สาระที่ 5 (ร้อยละ 69.1) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 138 โรงเรียน (ร้อยละ 99.3) มีการจัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษา และมี 1 โรงเรียน (ร้อยละ 0.7) ที่ไม่มีการจัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษา

ตารางที่ 18 ระยะเวลาในการปรับปรุงและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(n = 139)		
ระยะเวลาในการปรับปรุงและปัญหา ในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ระยะเวลาในการปรับปรุงหลักสูตร		
ทุกๆ 3 ปี	118	84.9
ทุกๆ 5 ปี	21	15.1
ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา		
ความชัดเจนในการกำหนดชั่วโมงพลศึกษา	50	36.0
การกำหนดเวลาเรียนเพิ่มเติม	75	54.0
การกำหนดกิจกรรมทางกาย/กีฬา	60	43.2
การพิจารณาจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับการสอนพลศึกษา ในโรงเรียน	45	32.4
องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพ	52	37.4

จากตารางที่ 18 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.9) มีการปรับปรุงหลักสูตรพลศึกษาทุกๆ 3 ปี รองลงมาคือ ทุกๆ 5 ปี (ร้อยละ 15.1)

ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.0) คือ การกำหนดเวลาเรียนเพิ่มเติม หรือจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละชั้นปี/ช่วงชั้น รองลงมาคือ การกำหนดกิจกรรมทางกาย/กีฬาในแต่ละชั้นปี/ช่วงชั้น (ร้อยละ 43.2) และองค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพในแต่ละชั้นปี/ช่วงชั้น (ร้อยละ 37.4) ตามลำดับ

2.3 จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ตารางที่ 19 โครงสร้างการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

(n = 139)

โครงสร้างวิชาพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์	
		1	2
		จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)	จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)
ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น			
สาระพื้นฐาน	137	76	61
	(98.6)	(55.5)	(44.5)
สาระเพิ่มเติม	76	51	25
	(54.7)	(67.1)	(32.9)
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
สาระพื้นฐาน	121	110	11
	(87.1)	(90.9)	(9.1)
สาระเพิ่มเติม	85	65	20
	(61.2)	(76.5)	(23.5)

จากตารางที่ 19 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.6) มีการกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 1-ม.3) เป็นสาระพื้นฐาน โดยมี 76 โรงเรียน (ร้อยละ 55.5) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1

ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และอีก 61 โรงเรียน (ร้อยละ 67.1) มีการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

และมีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) จำนวน 76 โรงเรียน (ร้อยละ 54.7) กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระเพิ่มเติม โดยมี 51 โรงเรียน (ร้อยละ 67.1) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ มี 25 โรงเรียน (ร้อยละ 32.9) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ตามลำดับ

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) มีการกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระพื้นฐาน (ร้อยละ 87.1) โดยมี 110 โรงเรียน (ร้อยละ 90.9) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มี 11 โรงเรียน (ร้อยละ 9.1) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

และมีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) จำนวน 85 โรงเรียน (ร้อยละ 61.2) กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระเพิ่มเติม โดยมี 65 โรงเรียน (ร้อยละ 76.5) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ มี 20 โรงเรียน (ร้อยละ 23.5) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ ตามลำดับ

ตารางที่ 20 จำนวนกิจกรรมทางกายและกีฬาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา

(n = 139)

จำนวนกิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
1 กิจกรรม	37	26.6
2 กิจกรรม	49	35.3
3 กิจกรรม	46	33.1
มากกว่า 3 กิจกรรม	7	5.0

จากตารางที่ 20 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 33.1) มีการจัดกิจกรรมทางกายและกีฬาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้พลศึกษาในแต่ละระดับชั้น

ต่อภาคการเรียน จำนวน 2 กิจกรรม รองลงมาคือ 3 กิจกรรม (ร้อยละ 33.1) และ 1 กิจกรรม (ร้อยละ 26.6)

ตารางที่ 21 กิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษา

(n=139)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	ภาคต้น	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ	ภาคปลาย	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
1	เทเบิลเทนนิส	60	43.2	เทเบิลเทนนิส	47	33.8
2	กรีฑา	41	29.5	กรีฑา	40	28.8
3	วอลเลย์บอล	47	33.8	บาสเกตบอล	41	29.5
4	แบดมินตัน	26	18.7	บาสเกตบอล	23	16.5
5	แบดมินตัน	22	15.8	แบดมินตัน	23	16.5
6	ลีลาศ	24	17.3	ลีลาศ	38	27.3

จากตารางที่ 21 พบว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทั้งภาคต้นและภาคปลาย ส่วนใหญ่ ใช้กีฬาเทเบิลเทนนิสเป็นสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 43.2 และ ร้อยละ 33.8 ตามลำดับ)

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งภาคต้นและภาคปลายส่วนใหญ่ ใช้กีฬากรีฑาเป็นสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 29.5 และ ร้อยละ 28.8 ตามลำดับ)

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคต้นใช้วอลเลย์บอลเป็นสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 33.8) ส่วนภาคปลายใช้กีฬาบาสเกตบอลเป็นสื่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษา (ร้อยละ 29.5)

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคต้นใช้กีฬาแบดมินตันเป็นสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 18.7) ส่วนภาคปลายใช้กีฬาบาสเกตบอลเป็นสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 16.5)

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งภาคต้นและภาคปลายส่วนใหญ่ ใช้กีฬาแบดมินตันเป็นสื่อการเรียนรู้วิชา (ร้อยละ 15.8 และ ร้อยละ 16.5 ตามลำดับ)

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งภาคต้นและภาคปลายส่วนใหญ่ ใช้กีฬาเป็นสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 17.3 และ ร้อยละ 27.3 ตามลำดับ)

2.4 การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

ตารางที่ 22 การจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน

(n = 139)		
โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา		
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ม.1-3		
การจัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง	130	93.5
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	84	60.4
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	45	32.4
การจัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง	18	12.9
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	12	8.6
จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา	7	5.0
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ม. 4-6		
การจัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง	78	56.1
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	31	22.3
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	28	20.1
การจัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 20 ชั่วโมง	8	5.8
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	1	0.7
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	4	2.9

ตารางที่ 22 (ต่อ)

(n = 139)

โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา	28	20.1
การจัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 40 ชั่วโมง (สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง)	8	5.8
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	8	5.8
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	2	1.4
จัดการเรียนการสอน 2-3 กิจกรรม หรือ 2-3 ชนิดกีฬา	0	0
ลักษณะการจัดชั้นเรียนพลศึกษา		
เฉพาะชาย	-	-
เฉพาะหญิง	3	2.9
สหศึกษา (ชาย-หญิงเรียนรวมกัน)	135	97.1
ลักษณะการจัดชั้นเรียนพลศึกษา		
เฉพาะชาย	-	-
เฉพาะหญิง	3	2.9
สหศึกษา (ชาย-หญิงเรียนรวมกัน)	135	97.1

จากตารางที่ 22 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 130 โรงเรียน (ร้อยละ 93.5) มีการจัดการเรียน การสอนพลศึกษาใน ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น (ม.1-3) ทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง โดยมีการเรียนการสอน 1 กิจกรรมหรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 60.4) และมีการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 32.4) และมี 18 โรงเรียน (ร้อยละ 12.9) จัดให้มีการเรียนการสอน สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง โดยมีการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 8.6) และมีการจัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือ มากกว่า 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 5.0) ตามลำดับ

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) ส่วนใหญ่ จำนวน 78 โรงเรียน (ร้อยละ 56.1) จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง โดยมีการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 22.3) และมี 8 โรงเรียน จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 20 ชั่วโมง (ร้อยละ 23.23) โดยมีการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 0.7) มีการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 2.9) มีการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 20.1) และมี 8 โรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอน ภาคเรียนละ 40 ชั่วโมง (ร้อยละ 5.8) โดยมี 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 5.8) มีการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 1.4) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.1) มีลักษณะการจัดชั้นเรียนวิชาพลศึกษาแบบสหศึกษา (ชาย-หญิงรวมกัน) รองลงมา คือ เฉพาะหญิง (ร้อยละ 2.9) ตามลำดับ

ตารางที่ 23 การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน

(n=139)		
การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
จำนวนครั้งในการดำเนินโครงการ		
จัดเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง	139	100
ช่วงเวลาจัดดำเนินโครงการ		
ภาคต้น	42	30.2
ภาคปลาย	97	69.8
ลักษณะของการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน		
แบ่งเป็นคณะสีตามที่โรงเรียนกำหนด	139	100.00
การแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนออกเป็นสีต่างๆ		
แบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน	112	80.6
แบ่งนักเรียนเป็นหนึ่งสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน	21	14.1
แบ่งนักเรียนเป็นสี ตามตึกเรียน หรือคณะ	6	4.3

ตารางที่ 23 (ต่อ)

(n=139)		
การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดแข่งขัน		
ฟุตบอล	115	82.7
บาสเกตบอล	90	64.7
วอลเลย์บอล	128	92.1
เซปักตะกร้อ	118	84.9
ฟุตซอล	101	72.7
รักบี้ฟุตบอล	6	4.3
แฮนด์บอล	24	17.3
แชร์บอล	34	24.5
แบดมินตัน	49	35.3
เทเบิลเทนนิส	94	67.6
เปตอง	102	73.4
ลีลาศ	14	10.1
ว่ายน้ำ	2	1.4
หมากรุก	22	15.8
กรีฑาประเภทลู่	101	72.7
กรีฑาประเภทลาน	55	39.6
กีฬาพื้นเมือง	65	46.8
หมากกระดาน	7	5.0
การเดินร่าแบบแอโรบิก	8	5.8
ความสอดคล้องของกิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดแข่งและจัดสอน		
สอดคล้อง	136	97.8
ไม่สอดคล้อง	3	2.2

ตารางที่ 23 (ต่อ)

(n=139)

การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
ระยะเวลาในการจัดแข่งขัน		
1 วัน	36	25.9
2-3 วัน	81	58.3
มากกว่า 3 วัน	22	15.8

จากตารางที่ 23 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) มีการดำเนินการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน เป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง โดยมีจำนวน 97 โรงเรียน (ร้อยละ 69.8) ที่จัดดำเนินโครงการในภาคปลาย และมีจำนวน 42 โรงเรียน (ร้อยละ 30.2) จัดดำเนินโครงการในภาคต้น

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100.00) มีการแบ่งเป็นคณะสีตามที่โรงเรียนกำหนด โดยโรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.6) ใช้วิธีการแบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน รองลงมาคือ แบ่งนักเรียนเป็นหนึ่งสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน (ร้อยละ 14.1) และแบ่งนักเรียนเป็นสี ตามตึกเรียน หรือคณะ (ร้อยละ 4.3) ตามลำดับ

กิจกรรมทางกายและกีฬาที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จัดดำเนินการแข่งขันมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ วอลเลย์บอล (ร้อยละ 92.1) รองลงมาคือ เซปักตะกร้อ (ร้อยละ 84.9) และ ฟุตบอล (ร้อยละ 84.9) ตามลำดับ โดยโครงการส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมทางกาย/กีฬาสอดคล้องกับกิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดสอน (ร้อยละ 97.8)

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.3) ใช้ระยะเวลาในการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน 2-3 วัน รองลงมาคือ 1 วัน (ร้อยละ 25.9) และมากกว่า 3 วัน (ร้อยละ 15.8) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

(n=139)

การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
โรงเรียนมีโปรแกรมการเข้าร่วมแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน		
มีโปรแกรมการเข้าร่วมแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	125	89.9
ไม่มีโปรแกรมการเข้าร่วมแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	14	10.1
การสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน		
มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ	14	10.1
มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ	76	54.7
ไม่มีการสนับสนุนงบประมาณ	61	43.9
การสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน		
ฟุตบอล	101	72.7
บาสเกตบอล	41	29.5
วอลเลย์บอล	81	58.3
เซปักตะกร้อ	90	64.7
ฟุตซอล	105	75.5
รักบี้ฟุตบอล	9	6.5
แฮนด์บอล	12	8.6
แชร์บอล	16	11.5
แบดมินตัน	23	16.5
เทเบิลเทนนิส	64	46
เปตอง	82	59.0
ลีลาศ	4	2.9
ว่ายน้ำ	7	5.0
หมากรุก	41	29.5

ตารางที่ 24 (ต่อ)

(n=139)

การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
กรีฑาประเภทลู่	76	54.7
กรีฑาประเภทลาน	58	41.7
กีฬาพื้นเมือง	7	5.0
หมากกระดาน	17	12.2
การเดินร่าแบบแอโรบิค	8	5.8
เรือพาย	1	0.7
มวยไทย	7	5.1
ยกน้ำหนัก	1	0.7
จักรยาน	6	2.1

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 24 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่จำนวน 125 โรงเรียน (ร้อยละ 89.9) มีการเข้าร่วมโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โดยมี 14 โรงเรียน (ร้อยละ 10.1) ที่มีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันอย่างเพียงพอ และมี 76 โรงเรียน (ร้อยละ 54.7) ที่มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่พอเพียง และมี 61 โรงเรียนที่ไม่มีการสนับสนุนงบประมาณ

กีฬาที่มีการแข่งขันมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ฟุตบอล (ร้อยละ 75.5) รองลงมาคือ บาสเกตบอล (ร้อยละ 72.7) และเซปักตะกร้อ (ร้อยละ 64.7) ตามลำดับ

ตารางที่ 25 การจัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ

(n=139)

การจัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
การจัดการสอนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ		
มีจัดการสอนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ	16	11.5
ไม่จัดการสอนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ	123	88.5
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ		
ความบกพร่องทางร่างกาย และการเคลื่อนไหว	4	2.9
สมาธิสั้น	11	7.9
ความบกพร่องและพฤติกรรมทางอารมณ์	3	2.2
เด็กที่มีความสามารถเป็นเลิศทางกีฬา และความสามารถ	3	2.2
ความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD)	9	6.5
ออทิสติก	1	0.7
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ		
จัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนตามปกติ	16	11.5
จัดแยกสอนตามความผิดปกติ	0	0
ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษ		
มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษ	-	-
ไม่มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษ	16	11.5

จากตารางที่ 25 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวน 16 โรงเรียน (ร้อยละ 11.5) มีการจัดการเรียน การสอนสำหรับเด็กพิเศษ โดย 3 อันดับแรก ที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ คือ เด็กสมาธิสั้น (ร้อยละ 7.9) รองลงมาคือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) (ร้อยละ 6.5) และเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว (ร้อยละ 2.9) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนน้อย ที่มีการ จัดการเรียน การสอนสำหรับเด็กพิเศษ โดยจัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้น เรียนตามปกติมี 16 โรงเรียน (ร้อยละ 11.5) ที่ไม่มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษ (ร้อยละ 11.5)

ตารางที่ 26 การจัดโปรแกรมพลศึกษา/กีฬาเพื่อนันทนาการ

(n=139)		
การจัดโปรแกรมพลศึกษา/กีฬาเพื่อนันทนาการ	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
กิจกรรมนันทนาการที่โรงเรียนจัด		
เกม กีฬา	116	83.5
ค่ายพักแรม	110	79.1
ศิลปะวาดเขียน	61	43.9
ทัศนศึกษา	113	81.3
ดนตรีและการแสดง	87	62.6
การละเล่นพื้นบ้าน	38	27.3
ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรม		
ช่วงเช้า	30	21.6
ช่วงพักกลางวัน	76	54.7
ช่วงหลังเลิกเรียน	85	61.2

จากตารางที่ 26 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.5) มีการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยใช้ เกม กีฬา รองลงมาคือ ทัศนศึกษา (ร้อยละ 81.3) ค่ายพักแรม (ร้อยละ 79.1) ตามลำดับ โดยระยะที่ เวลาที่จัดกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นช่วงหลังเลิกเรียน (ร้อยละ 61.2)

2.5 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ตารางที่ 27 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

รายการ	(n =139)			
	มี		ไม่มี	
	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
สภาพและลักษณะสถานที่				
มีความเพียงพอ	105	75.5	34	25.4
มีมาตรฐาน	106	76.2	33	23.7
มีความปลอดภัย	117	84.2	22	15.8
มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ	99	71.2	40	28.8
สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน				
สนามกลางแจ้ง	119	85.6	20	14.4
โรงยิมเนเซียม	76	54.7	63	45.3
ห้องกิจกรรมเข้าจังหวะ ดนตรี				
การเต้นรำแบบแอโรบิก	44	31.6	95	68.4
ห้องฝึกด้วยน้ำหนัก	12	8.6	127	61.4
ห้องฝึกศิลปะการต่อสู้	26	18.7	113	81.3
สระว่ายน้ำ	15	10.8	124	89.2
อาคารเอกประสงค์	79	56.9	60	43.2
ลานเอนกประสงค์	93	66.9	33	23.7
อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ใน				
การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน				
มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้อ				
อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	85	61.2	54	38.9
มีอุปกรณ์เพียงพอสำหรับใช้ใน				
การเรียนการสอน	92	66.2	47	33.8

ตารางที่ 27 (ต่อ)

(n=139)

รายการ	มี		ไม่มี	
	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ไม้เทเบิลเทนนิส กระบี่ เพื่อใช้ในการ ฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะ	92	66.2	47	33.9
มีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนไปยืมใช้ ในการออกกำลังกาย และ ฝึกซ้อม เพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน	95	68.3	44	31.7
มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับ นักเรียน	37	26.6	102	73.4
มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์อย่าง สม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย	110	79.1	29	20.9
มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด	116	83.5	20	14.4
มีอ่างล้างหน้า ล้างมือสำหรับทำความสะอาด	121	87.0	18	12.9

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 27 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.2) มีสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่มีความปลอดภัย นอกจากนั้นสภาพและสถานที่ยังมีมาตรฐาน (ร้อยละ 76.2) มีความเพียงพอ (ร้อยละ 75.5) และมีพื้นที่ที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ (ร้อยละ 71.2) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.6) มีสนามกลางแจ้ง รองลงมาคือ ลานเอนกประสงค์ (ร้อยละ 66.9) อาคารเอนกประสงค์ (ร้อยละ 56.9) โรงยิมเนเซียม (ร้อยละ 54.7) ห้องกิจกรรมเข้าจังหวะ ศิลปะ การเต้นรำแบบแอโรบิก (ร้อยละ 31.6) ห้องฝึกศิลปะการต่อสู้ (ร้อยละ 18.7) สระว่ายน้ำ (ร้อยละ 10.8) และห้องฝึกด้วยน้ำหนัก (ร้อยละ 8.6) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.0) มีอ่างล้างหน้า ล้างมือสำหรับทำความสะอาด นอกจากนี้ยังมีบริการน้ำดื่มที่สะอาด (ร้อยละ 83.5) มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย (ร้อยละ 79.1) มีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนใช้ในการออกกำลังกาย และฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียนการสอน (ร้อยละ 68.3) มีอุปกรณ์เพียงพอสำหรับการเรียนการสอน นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ไม้เทเบิลเทนนิส กระบี่ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะ (ร้อยละ 51.50) (ร้อยละ 66.2) มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (ร้อยละ 61.2) และมีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับให้นักเรียนเปลี่ยนชุดเป็นส่วนน้อย (ร้อยละ 26.6) ตามลำดับ

ตารางที่ 28 ความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

(n=139)

ความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	โรงเรียน	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	2	1.4
ต้องการ ดังนี้	137	98.6
ห้องฝึกด้วยน้ำหนัก	13	9.4
โรงยิมเนเซียม	46	33.1
ล็อกเกอร์	5	3.6
อุปกรณ์กีฬา	32	23.0
สระว่ายน้ำ	6	4.3
เบาะ	15	10.8
ลู่วิ่งยาง	6	4.3

จากตารางที่ 28 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.6) มีความต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม โดยส่วนมากมีความต้องการโรงยิมเนเซียม (ร้อยละ 33.1) รองลงมาคือ อุปกรณ์กีฬา (ร้อยละ 23.0) เบาะ (ร้อยละ 10.8) ห้องฝึกด้วยน้ำหนัก (ร้อยละ 9.4) สระว่ายน้ำ ลู่วิ่งยาง (ร้อยละ 4.3) และล็อกเกอร์ (ร้อยละ 3.6) ตามลำดับ

2.6 การจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 29 ครูพลศึกษากับการศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

(n = 139)

การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ		
ได้ศึกษา	94	67.6
ได้ศึกษาเป็นบางคน	28	20.1
ไม่ได้ศึกษา	17	12.2
มาตราใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติที่นำมาเป็นแนวทาง จัดการเรียนรู้(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
มาตรา 6	77	55.4
มาตรา 7	65	46.8
มาตรา 10	52	37.4
มาตรา 22	69	49.6
มาตรา 23	50	36.0
มาตรา 24	41	29.5

จากตารางที่ 29 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 94 โรงเรียน (ร้อยละ 67.6) ได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีจำนวน 28 โรงเรียน ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้ศึกษาเป็นบางคน (ร้อยละ 20.1) และมีจำนวน 17 โรงเรียนที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่ได้ทำการศึกษา (ร้อยละ 12.2)

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.4) ได้ยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 รองลงมาคือ มาตรา 22 (ร้อยละ 49.6) และ มาตรา 7 (ร้อยละ 46.8) ตามลำดับ

ตารางที่ 30 การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(n=139)

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
มาก	71	51.1
ปานกลาง	61	43.9
น้อย	7	5.0
การอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
ได้รับการอบรม	129	92.8
ไม่ได้รับการอบรม	10	7.2
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
ประมาณ 100%	53	38.1
ประมาณ 75%	77	55.4
ประมาณ 50%	9	6.5
ประมาณ 25%	-	-
ประมาณ 10%	-	-
ไม่ได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	-	-

จากตารางที่ 30 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 51.1) มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความเข้าใจระดับปานกลาง (ร้อยละ 43.9) และ ความเข้าใจระดับน้อย (ร้อยละ 5.0) ตามลำดับ

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 129 โรงเรียน (ร้อยละ 92.8) ได้รับการอบรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมี 10 โรงเรียนที่ไม่ได้รับการอบรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ร้อยละ 7.2)

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.4) ได้จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณ 75% รองลงมาคือ จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณ 100 % (ร้อยละ 38.1) และจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณ 50 % (ร้อยละ 6.5) ตามลำดับ

ตารางที่ 31 ประเด็นที่คำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้

(n=139)

ประเด็นที่คำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดชั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้น	101	72.7
ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	120	86.3
เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก	81	58.3
การวางแผนอำนวยความสะดวก	51	36.7
การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง	93	66.9
การสร้างบรรยากาศ	99	71.2
การเรียนการสอนแบบพลวัต (dynamic)	41	29.5
วางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	79	56.8
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	111	79.9
จัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิด	96	69.1
วิเคราะห์ สร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา		
มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่	81	58.3
หลากหลายและต่อเนื่อง		
ไม่มีวิธีการใดเพียงวิธีเดียว	20	14.4

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 31 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.3) มีการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน รองลงมาคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย (ร้อยละ 79.9) ความเชื่อมโยงตัวชี้วัดชั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้น (ร้อยละ 72.7) การสร้างบรรยากาศ (ร้อยละ 71.2) และจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา (ร้อยละ 69.1) ตามลำดับ

ตารางที่ 32 วิธีการสอน

(n=139)		
วิธีการสอน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
แบบบรรยาย	59	42.4
แบบโครงงาน	66	47.5
แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน	26	18.7
โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้	47	33.8
แบบอภิปราย	45	32.4
แบบแบ่งกลุ่มทำงาน	96	69.1
แบบอริยสัจ 4/สืบสวน	42	30.2
แบบกิจกรรม	83	59.7
แบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	94	67.6
แบบแบ่งกลุ่มระดมสมอง	68	48.9
แบบร่วมมือ	80	57.8
แบบผสมผสาน	82	59.0

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 32 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.1) ใช้วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน มากที่สุด รองลงมาคือ วิธีการสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (ร้อยละ 67.6) แบบกิจกรรม (ร้อยละ 59.7) แบบผสมผสาน (ร้อยละ 59.0) และแบบร่วมมือ (ร้อยละ 57.8) ตามลำดับ

ตารางที่ 33 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

(n=139)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะ		
ความสามารถในการสื่อสาร	109	78.4
ความสามารถในการคิด	108	77.7
ความสามารถในการแก้ปัญหา	130	93.5
ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	134	96.4
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	84	60.4
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์		
รักชาติ ศาสตร์ กษัตริย์	122	87.8
ซื่อสัตย์สุจริต	130	93.5
มีวินัย	136	97.8
ใฝ่เรียนรู้	124	89.2
อยู่อย่างพอเพียง	112	80.6
มุ่งมั่นในการทำงาน	122	87.8
รักความเป็นไทย	112	80.6
มีจิตสาธารณะ	128	92.1

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 33 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ร้อยละ 96.4) ความสามารถในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 93.5) ความสามารถในการสื่อสาร (ร้อยละ 78.4) ด้านความสามารถในการคิด (ร้อยละ 77.7) และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (ร้อยละ 60.4) ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่

การมีวินัย (ร้อยละ 97.8) ซื่อสัตย์ สุจริต (ร้อยละ 93.5) มีจิตสาธารณะ (ร้อยละ 92.1) มุ่งมั่นในการทำงานใฝ่เรียนรู้ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (ร้อยละ 87.8) และอยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย (ร้อยละ 80.6) ตามลำดับ

2.7 การประเมินผลการเรียนรู้

ตารางที่ 34 เกณฑ์ในการตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)

(n = 139)

เกณฑ์ในการตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
อิงเกณฑ์	59	42.4
อิงกลุ่ม	11	7.9
อิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม	69	49.6

จากตารางที่ 34 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 49.6) ตัดสินคะแนน วิชาพลศึกษา (เกรด) แบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม รองลงมาคือการให้คะแนนแบบอิงเกณฑ์ (ร้อยละ 42.4) และให้คะแนนแบบอิงกลุ่ม (ร้อยละ 7.9) ตามลำดับ

ตารางที่ 35 องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนนที่นำมาประเมินเพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชา
พลศึกษา (เกรด)

(n=139)

องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ด้านความรู้	134	96.4
สัดส่วนของคะแนน 10	11	7.9
20	81	58.3
30	23	16.5
35	9	6.5
40	9	6.5
50	1	0.7
ไม่ระบุ	5	3.6
ด้านทักษะ	133	95.8
สัดส่วนของคะแนน 10	3	2.2
20	39	28.1
30	24	17.3
40	18	12.9
50	25	18.0
60	14	10.1
70	6	4.3
80	4	2.9
ไม่ระบุ	6	4.3
ด้านคุณธรรม และจริยธรรม	122	87.8
สัดส่วนของคะแนน 5	8	5.8
10	72	51.8
20	41	29.5
30	1	0.7

ตารางที่ 35 (ต่อ)

(n=139)

องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ไม่ระบุ	17	12.2
ด้านสมรรถภาพทางกาย	125	89.9
สัดส่วนของคะแนน 5	7	5.0
10	54	38.8
20	56	40.3
30	5	3.6
40	2	1.4
50	1	0.7
ไม่ระบุ	14	10.1
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	118	84.9
สัดส่วนของคะแนน 5	10	7.2
10	66	47.5
15	3	2.2
20	39	28.1
ไม่ระบุ	21	15.1

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 35 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ประเมินผลการเรียนรู้ทุกด้าน โดยมี 134, 133, 122, 125, 118 โรงเรียน ประเมินผลวิชาวินัยศึกษาทั้ง ด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถภาพทางกาย คุณธรรมและจริยธรรม ตามลำดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.3) ได้กำหนด คะแนน ด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่ พึ่ง ประสงค์ ดังนี้ 20, 20, 10, 20, และ 10 คะแนน ตามลำดับ

ตารางที่ 36 วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านความรู้

(n=139)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านความรู้	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ข้อสอบแบบปรนัย	102	73.4
ข้อสอบแบบอัตนัย	73	52.5
การสัมภาษณ์	36	25.9
ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย	77	55.4
แฟ้มสะสมงาน	42	30.2
โครงการกลุ่ม	63	45.3
สำรวจรายการ	21	15.1
การบ้าน	48	34.5

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 36 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่จำนวน 102 โรงเรียน (ร้อยละ 73.4) ประเมินด้านความรู้ ด้วยการใช้อนสอบแบบปรนัย รองลงมาคือ ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย (ร้อยละ 55.4) ข้อสอบแบบอัตนัย (ร้อยละ 52.5) โครงการกลุ่ม (ร้อยละ 45.3) ให้การบ้าน (ร้อยละ 34.5) แฟ้มสะสมงาน (ร้อยละ 30.2) การสัมภาษณ์ (ร้อยละ 25.9) และแบบสำรวจรายการ (ร้อยละ 15.1) ตามลำดับ

ตารางที่ 37 วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ

(n=139)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ด้านปริมาณ		
แบบทดสอบทักษะ/ข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐาน	85	61.2
แบบทดสอบทักษะ/ข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง	105	75.5
ด้านคุณภาพ		
แบบตรวจสอบรายการ	51	36.7
แบบประเมินค่า	51	36.7
เกณฑ์การประเมิน	118	84.9

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 37 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ประเมินด้านทักษะทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในการประเมินเชิงปริมาณโรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 105 โรงเรียน (ร้อยละ 75.5) ใช้แบบทดสอบทักษะและข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง ส่วนการประเมินเชิงคุณภาพ โรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 118 โรงเรียน (ร้อยละ 84.9) ใช้เกณฑ์การ ประเมิน

ตารางที่ 38 วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรมและ จริยธรรม

(n=139)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรมและจริยธรรม	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม	92	66.2
แบบตรวจสอบรายการ	38	27.3
แบบประมาณค่า	36	25.9
เกณฑ์การประเมิน	74	53.2

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 38 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 92 โรงเรียน (ร้อยละ 66.2) ประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้วยการใช้แบบวัด คุณธรรมและจริยธรรม รองลงมาคือ ใช้เกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 53.2) แบบตรวจสอบรายการ (ร้อยละ 27.3) และแบบประมาณค่า (ร้อยละ 25.9) ตามลำดับ

ตารางที่ 39 การทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(n = 139)		
การทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การทดสอบสมรรถภาพทางกาย		
ก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น	100	71.9
เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคต้น	77	55.4
ก่อนการเรียนการสอนในภาคปลาย	73	52.5
เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคปลาย	82	59.0
ในระหว่างการเรียนการสอนในภาคต้น	55	39.6
ในระหว่างการเรียนการสอนในภาคปลาย	52	37.4
การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๖		
ทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ	94	67.6
การทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสมรรถภาพทางกลไก	97	69.8
องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖		
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	111	79.9
ความอดทนของกล้ามเนื้อ	85	61.2
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	80	57.6
พลังของกล้ามเนื้อ	78	56.1
ความเร็ว	110	79.1
ความอ่อนตัว	125	89.9
ดัชนีมวลกาย	81	58.3
ความคล่องแคล่วว่องไว	120	86.3

ตารางที่ 39 (ต่อ)

(n=139)		
การทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ความสมดุลหรือการทรงตัว	53	38.1
การประสานงาน	34	24.5
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	76	54.7
การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่		
ทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ	93	66.9
การทดสอบสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก	112	80.6
องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่		
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	103	74.1
ความอดทนของกล้ามเนื้อ	92	66.2
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	98	70.5
พลังของกล้ามเนื้อ	79	56.8
ความเร็ว	113	81.3
ความอ่อนตัว	118	84.9
ดัชนีมวลกาย	85	61.2
ความคล่องแคล่วว่องไว	115	82.7
ความสมดุลหรือการทรงตัว	56	40.3
การประสานงาน	44	31.7
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	91	65.5

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 39 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่จำนวน 100 โรงเรียน (ร้อยละ 71.9) ทดสอบสมรรถภาพทางกายก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น รองลงมาคือ (ร้อยละ 59.0) ทดสอบสมรรถภาพทางกายเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคปลาย

โรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 97 โรงเรียน (ร้อยละ 69.8) ทดสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

สำหรับองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ความอ่อนตัว (ร้อยละ 89.9) ความคล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 86.3) ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 79.9) ความเร็ว (ร้อยละ 79.1) ความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 61.5) ตามลำดับ

สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 112 โรงเรียน (ร้อยละ 80.6) ใช้การทดสอบสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก

สำหรับองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ความอ่อนตัว (ร้อยละ 84.9) ความคล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 82.7) ความเร็ว (ร้อยละ 81.3) ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 74.1) ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 70.5) ตามลำดับ

ตารางที่ 40 แบบทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(n = 139)

แบบทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายมาตรฐาน		
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายระหว่างประเทศ (ICSPFT)	66	47.5
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่ายของการกีฬาแห่งประเทศไทย (SATST)	56	40.3
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย AAHPERD	22	15.8
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย JASA	19	13.7
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย Physical Best	22	15.8
แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพของเด็กไทย อายุ 7 – 18 ปี	31	22.3
แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง	-	-

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 40 พบว่า แบบทดสอบสมรรถภาพที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ จำนวน 66 โรงเรียน (ร้อยละ 47.5) นำมาใช้คือ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายระหว่างประเทศ (ICSPFT) รองลงมาคือ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่ายของการกีฬาแห่งประเทศไทย (SATST) (ร้อยละ 40.3) และแบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพของเด็กไทย อายุ 7-18 ปี (ร้อยละ 22.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 41 ข้อทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(n=139)

ข้อทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ข้อทดสอบสมรรถภาพทางกายมาตรฐาน		
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ		
แรงบีบมือ	106	76.3
แรงเหยียดขา	63	45.3
แรงดึงหลัง	26	18.7
ความอดทนของกล้ามเนื้อ		
ดันพื้น ไม่จำกัดเวลา	44	31.7
ลุก – นั่ง ไม่จำกัดเวลา	67	48.2
ดึงข้อ	90	64.7
งอแขนห้อยตัว (สำหรับนักเรียนหญิง)	76	54.7
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ		
ลุก-นั่ง 30 วินาที	118	84.9
ลุก-นั่ง 60 วินาที	26	18.7
ดันพื้น 30 วินาที	36	25.9
ความอ่อนตัว		
นั่งงอตัวไปข้างหน้า	110	79.1
แตะมือด้านหลัง	18	12.9
ก้มแตะ	35	25.2
นั่งก้มตัวไปข้างหน้าแบบรูปตัววี	17	12.2
ความคล่องแคล่วว่องไว		
วิ่งเก็บของ	129	92.8
วิ่งอ้อมหลัก	25	18.0
ก้าวเดิน 20 วินาที	8	5.8
สควอททรัส (Squat Thrust) 20 วินาที	1	0.7

ตารางที่ 41 (ต่อ)

(n=139)

ข้อทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ความเร็ว		
วิ่งระยะทาง 20 เมตร	17	12.2
วิ่งระยะทาง 30 เมตร	13	9.4
วิ่งระยะทาง 50 เมตร	122	87.8
วิ่ง 4 วินาที	2	1.4
ความสมดุลหรือการทรงตัว		
ยืนขาเดียว	63	45.3
หกกบ	59	42.4
ยืนขาเดียวบนไม้ตามความกว้าง	16	11.5
ยืนขาเดียวบนไม้ตามความยาว	13	9.4
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ		
วิ่งในเวลา 6 วินาที	15	10.8
วิ่งในเวลา 9 วินาที	9	6.5
วิ่งในเวลา 12 วินาที	11	7.9
วิ่งระยะทาง 800 เมตร	91	65.5
วิ่งระยะทาง 1000 เมตร	85	61.2
วิ่งระยะทาง 1 ไมล์	8	5.8
วิ่งระยะทาง 1.5 ไมล์	1	0.7
ก้าวขึ้น-ลงบนเก้าอี้ 3 นาที	9	6.5
ก้าวขึ้น-ลงบนเก้าอี้ 5 นาที	2	1.4

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 41 พบว่า ข้อทดสอบสมรรถภาพทางกายมาตรฐานที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกายในแต่ละด้านมากที่สุด ดังนี้ แรงบีบมือใช้วัดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 76.3) ดึงข้อใช้วัดความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 64.7) ลูก-นั่ง 30 วินาที ใช้วัดความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 84.9) นั่งงอตัวไปข้างหน้าใช้วัดความอ่อนตัว (ร้อยละ 79.1) วิ่งเก็บของใช้วัดความคล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 92.8) วิ่งระยะทาง 50 เมตรใช้วัดความเร็ว (ร้อยละ 87.8) การยืนขาเดียวใช้วัดความสมดุลหรือการทรงตัว (ร้อยละ 45.3) และวิ่งระยะทาง 800 เมตร ใช้วัดความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ (ร้อยละ 65.5) ตามลำดับ

ตารางที่ 42 เกณฑ์ประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(n=139)

เกณฑ์ประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
เกณฑ์ประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย		
อิงเกณฑ์	126	90.6
อิงกลุ่ม	13	9.3
การสร้างเกณฑ์สมรรถภาพทางกายของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขพลศึกษา		
แยกตามเพศ	100	71.9
แยกตามระดับชั้น	66	47.5
สร้างเกณฑ์ทุกภาคเรียน	12	8.6
สร้างเกณฑ์เป็นรายปี	19	13.7
สร้างเกณฑ์ในทุก 3 ปี	10	7.2
สร้างเกณฑ์ในทุก 5 ปี	7	5.0

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 42 พบว่า การประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.6) ใช้แบบอิงเกณฑ์

การสร้างสมรรถภาพทางกายของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.9) แยกตามเพศ รองลงมาคือ แยกตามระดับชั้น (ร้อยละ 47.5) และมีการสร้างเกณฑ์เป็นรายปี (ร้อยละ 13.7) ตามลำดับ

ตารางที่ 43 วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

(n=139)

การประเมินผลการเรียนรู้ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์	95	68.3
แบบตรวจสอบรายการ	28	20.1
แฟ้มสะสมงาน	31	22.3
แบบสัมภาษณ์	42	30.2
แบบวัดเจตคติ	30	21.6
แบบสังเกต	93	66.9
เกณฑ์การประเมิน	53	38.1

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 43 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.3) ประเมินด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยใช้แบบวัดคุณลักษณะ รองลงมาคือ แบบสังเกต (ร้อยละ 66.9) เกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 38.1) แบบสัมภาษณ์ (ร้อยละ 30.2) แฟ้มสะสมงาน (ร้อยละ 22.3) แบบวัดเจตคติ (ร้อยละ 21.6) และแบบตรวจสอบรายการ (ร้อยละ 20.1) ตามลำดับ

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ตามขอบข่ายของการวิจัยในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ลักษณะของส่วนใหญ่เป็น โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 58 โรงเรียน (มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน) รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 46 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 22 โรงเรียนและโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 22 โรงเรียน ลักษณะของโรงเรียนเป็นแบบสหศึกษา (ชาย-หญิง) จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้อง คือ 31-40 คนซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอรพรรณ ปุณญา (2553) และอนชา มาสมักร (2553) และมีโรงเรียนจำนวนหนึ่ง 52 โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 30 คนซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของชาติรึ ตำราญสุข (2555) เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำนวนนักเรียนต่อ 1 ห้องเรียนควรเป็นไปตามข้อเสนอแนะของวาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541) กล่าวไว้ ดังนี้

...สัดส่วนของจำนวนครูผู้สอนกับจำนวนนักเรียนแต่ละชั้นควรจะมีอัตราส่วนครู 1 คนต่อ นักเรียน 25-40 คน ถ้ามีจำนวนนักเรียนมากเกินไปจะทำให้ครูดำเนินการสอนได้ไม่เต็มที่เนื่องจากดูแลควบคุมได้ไม่ทั่วถึง เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติและส่วนมากจะสอนในสถานที่ค่อนข้างกว้าง ครูต้องเดินตรวจตราดูแลนักเรียนทุกคน...

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ครูผู้สอนพลศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าโรงเรียน มัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีครูพลศึกษาจำนวน 482 คน ส่วนใหญ่เป็นครูประจำการเพศชาย อายุระหว่าง 50 – 54 ปี ครูผู้สอนพลศึกษา จำนวน 132 โรงเรียน จบวุฒิการศึกษาวิชาพลศึกษาจำนวน 426 คน สาขาวิชาอื่นๆจำนวน

56 คน ส่วนใหญ่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา มี 7 โรงเรียน ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ พ.ศ.2548-2551 (ระยะครึ่งแผน) ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า 1 ให้มีครูผู้สอนพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสาขา 1 คน ต่อ 1 โรงเรียน เพราะยังมีโรงเรียนที่ไม่มีครูผู้สอนพลศึกษา ร้อยละ 5.0 และไม่สอดคล้องกับ วิริยา บุญชัย และคณะ (2532) ที่กล่าวว่า “...ในการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้น ครูผู้สอนทุกคนต้องสำเร็จการศึกษาด้านวิชาพลศึกษา จึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการพลศึกษา เทคนิคการสอน และมีโอกาสเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมต่างๆ มากกว่า...”

และสอดคล้องกับวาทนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541) ที่กล่าวว่า

...การเลือกและจัดสรรบุคลากร ผู้บริหารควรจัดผู้สอนวิชาพลศึกษา 1 โดยเริ่มพิจารณาจากครูพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหรือมีความรู้ในด้านนี้โดยตรงเป็นอันดับแรก เพราะเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาพลศึกษา และควรจัดให้มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ถ้ามีไม่พอหรือไม่มีจึงค่อยพิจารณาจากครูที่ได้รับการฝึกอบรมวิชาพลศึกษา ครู ที่ชอบและสนใจกีฬาเป็นอันดับต่อไป และถ้าไม่มีจริงๆก็อาจขอนิสิตนักศึกษาฝึกสอนจากสถาบันการศึกษาวิชาชีพพลศึกษาต่างๆ มาช่วยหรืออาจจ้างครูพิเศษมาจากที่อื่นก็ได้...

เมื่อพิจารณาคุณวุฒิการศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี และมีตำแหน่งทางวิชาการครูชำนาญการ สถานศึกษาควรมีการพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษาด้วยการส่งเสริม สนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ ให้ทุนการศึกษาและเปิดโอกาสในการศึกษาต่อไปในระดับสูงขึ้น

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่มีภาระงานสอน 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยสอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มีโรงเรียนจำนวน 37 โรงเรียนที่มีภาระงานสอนน้อยกว่า 18 ชั่วโมง และประมาณ 28 โรงเรียนที่มีภาระงานสอน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งไม่เป็นไปตาม วาทนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541) กล่าวไว้ดังนี้

... อัตราการสอนของครูก็ควรจะเป็น 3 คาบต่อวันหรือ 15 คาบต่อสัปดาห์ เพราะเวลานอกจากนั้นครูจะได้นำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ตรวจงาน ทำบันทึกการสอน ฝึกอบรมนักศึกษา สอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ให้บริการทำหน้าที่ครูเวร ครูประจำชั้นและสุดท้ายที่สำคัญคือครูพลศึกษาควรใช้เวลาส่วนหนึ่งไปในการฝึกสมรรถภาพของตนเองให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอตามคุณสมบัติของครูพลศึกษาที่ดี...

การพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในด้านการเรียนการสอนก่อนการจัดทำสาระหลักสูตร และในช่วงปี พ.ศ.2552-ปัจจุบัน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการ ส่งเสริมครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในด้านการเรียนการสอนโดยสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ การนิเทศการสอนภายในโรงเรียน เชิญวิทยากรมาบรรยาย ให้คำปรึกษาต่อ และให้ทุนการศึกษา โดยหัวข้อที่ได้รับการอบรมก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ได้แก่ การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา การจัดการเรียนรู้พลศึกษา การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน การสอนพลศึกษา การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ที่กำหนดไว้ว่า “...ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละระดับการศึกษา...” และสอดคล้องกับ ปญญาราชบุรี ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย , 2548) กล่าวว่า “...ควรมีการพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพ ด้วยการประชุมอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ ความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวในวิชาชีพ...”

และกระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า “... สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตร ด้วยการพัฒนาและวิจัย...”

การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทยส่วนใหญ่ มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาด้วยตนเองและจัดทำสาระหลักสูตรร่วมกับโรงเรียนอื่น แต่ มี 1 โรงเรียนที่ไม่ได้จัดทำหลักสูตร ซึ่งเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ที่ว่า “...ให้สถานศึกษาจัดสาระการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่มในทุกชั้นปี ให้เหมาะสมกับธรรมชาติการเรียนรู้ และระดับพัฒนาการของผู้เรียน...” (กระทรวงศึกษาธิการ 2551)

ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษามีครูพลศึกษาเป็นคณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาเป็นส่วนใหญ่ จากการมีส่วนร่วมในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษานี้นำไปสู่ กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดทำโครงสร้างรายวิชา การศึกษาสาระมาตรฐาน ตัวชี้วัดชั้นปี ตัวชี้วัดช่วงชั้น การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปีรายปี และรายภาค เขียนคำอธิบาย รายวิชา การทำให้สามารถดำเนินโปรแกรมพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปฏิญญาราชบุรี (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย , 2548) ที่กำหนดไว้ว่า “...หลักสูตรสุขศึกษาและพลศึกษา ต้องดำเนินการพัฒนาโดยบุคลากรในสาขาวิชาชีพนี้โดยตรง...”

การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่กำหนดโดย คณะกรรมการวิชาการร้อยละ 84.9 รองลงมาคือ คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาร้อยละ 72.7 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรพรรณ ปุณญา (2553) และชาติรี สุขสำราญ (2555) แสดงว่า ครูผู้สอนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา คณะกรรมการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษายังไม่ได้เป็นผู้กำหนดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาด้วยตนเองให้เป็นไปตามข้อตกลงต่างๆที่มีขึ้น ดังที่ปญญากรุงเทพ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) ได้กำหนดหลักการไว้ว่า “ควรกำหนดให้ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตรการเรียนการสอนกีฬาและพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ ในระยะยาว”

จำนวนชั่วโมงการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออก ของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.6) มีการกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) เป็นสาระพื้นฐาน โดยมี 76 โรงเรียน (ร้อยละ 55.5) ที่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมี 61 โรงเรียน ร้อยละ 67.1 เรียน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) กำหนดเป็นสาระพื้นฐาน 110 โรงเรียน (ร้อยละ 90.9) โดยเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมี 11 โรงเรียน (ร้อยละ 9.1) เรียน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของปฏิญญากรุงเทพ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) ได้กำหนดหลักการไว้ว่า “...ควรกำหนดให้ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตรการเรียนการสอนกีฬาและพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์...”

พื้นฐานในการพิจารณาการเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการเลือกกิจกรรมและกีฬา พิจารณาจากสาระและมาตรฐาน (ร้อยละ 80.6) ตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น (ร้อยละ 80.6) วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (ร้อยละ 64.0) ความสนใจและความต้องการของนักเรียน (ร้อยละ 61.2) สถานที่ (ร้อยละ 53.2) บุคลากรในโรงเรียนและในชุมชน (ร้อยละ 51.1) เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐานหรือยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลักในการพัฒนาผู้เรียน (Standard-based Curriculum) โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้เป็นคุณภาพเป้าหมายปลายทางว่า ผู้เรียนต้องรู้อะไร ต้องทำอะไร และต้องได้อย่างไร และได้กำหนดตัวชี้วัดแกนกลาง เพื่อระบุสิ่งที่ผู้เรียนต้องไปให้ถึงในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ชั้น ป.1-ม.6 ไว้เป็นเกณฑ์สำหรับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือ การจัดทำสาระหลักสูตร (วาสนา คุณาภิสิทธิ์ , 2556) เมื่อพิจารณากิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่มีโรงเรียนใดที่จัดกีฬาไทยเลย ดังนั้นในการเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาควรศึกษาสาระที่ 3 มาตรฐาน พ.3.1 และตัวชี้วัดชั้นปี และช่วงชั้นเพื่อให้เป็นไปตามสาระและมาตรฐานที่ระบุไว้

การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคตะวันออก ของประเทศไทย การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.5) โดยเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และ (ร้อยละ 12.9) เรียน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งน้อยมาก แสดงให้เห็นว่าไม่เป็นไปตามปฏิญญาราชบุรี (สมาคมสุศึกษา พลศึกษา และสันตนา การแห่งประเทศไทย , 2548) ตามหลักการที่ว่า “การจัดเวลาเรียนสุศึกษาและพลศึกษาในสาระ แกนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษา ควรจัดเวลาเรียน ให้เป็นสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์เป็นอย่างน้อย โดยแบ่งเป็นสุศึกษา 1 ชั่วโมง และพลศึกษา 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้น ” และเป็นไปตามหลักการของปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) ที่กำหนดไว้ว่า “ ให้ทุก โรงเรียนจัดหลักสูตรการเรียนการสอนกีฬาและพลศึกษา อย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์”

โรงเรียน ร้อยละ 100 มีการดำเนินการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง โดยส่วนใหญ่ จัดดำเนินโครงการในภาคปลาย มีการแบ่งเป็นนักเรียนเป็นหลายสีใน ระดับชั้นเดียวกัน กิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดแข่งขันมากที่สุด คือ วอลเลย์บอลและเซปักตะกร้อ ไม่สอดคล้องกับชนิดกีฬาที่สอนในชั้นเรียน ดังที่ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2556) กล่าวไว้ว่า “ชนิดกีฬา ที่เลือกจัดการแข่งขันกีฬาภายในจึงควรเป็นชนิดเดียวกับที่สอนในชั้นเรียน นักเรียนควรมีส่วนร่วม ให้มากที่สุดหรือทุกคน” และไม่สอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงหลักการ จัด โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนที่กล่าวว่า “...เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้และ ประสบการณ์ที่ได้เรียนในชั่วโมงพลศึกษาแล้วมาใช้เพื่อความสุขสนทน และเพื่อออกกำลังกาย ตามความถนัด และความสนใจของแต่ละคน...”

โรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.9) จัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน กีฬาที่ให้ การสนับสนุนและเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน เป็นกิจกรรมทางกายและกีฬาที่ไม่มีการ จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน การพิจารณากิจกรรมทางกายและกีฬาในการเข้าร่วมการแข่งขัน กีฬาระหว่างโรงเรียนสอดคล้องกับ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (ม.ป.ป.) ที่ว่าเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อ ส่งเสริมนักเรียน กลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระ ราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ จึงไม่ใช่นักเรียนทุกคนที่จะทำได้หรือมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าว “...หรือส่งเสริมเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นของโรงเรียนโอกาส

พัฒนาความสามารถและประสบการณ์ให้สูงขึ้น...” ปัญหาที่พบในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน คือ มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 54.7) วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า “...ตามปกติแล้ว การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนควรจะเป็นผลพลอยได้จากการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ซึ่งได้จัดให้นักเรียนส่วนมากของโรงเรียนเรียบร้อยเท่านั้น งบประมาณและทรัพยากรที่เหลือส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนน้อยจึงนำมาใช้กับการจัดโครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน...”

โรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.5) มีการจัดนันทนาการโดยใช้เกม กีฬา ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย (ร้อยละ 11.5) มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วิสูตร กองจินดา (2545) ได้กล่าวว่า “...การดำเนินโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬา ระหว่างโรงเรียน โปรแกรมนันทนาการและโปรแกรมการจัดพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ...”

สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีสนามกลางแจ้ง (ร้อยละ 85.6) รองลงมาคือ ลานเอนกประสงค์ (ร้อยละ 66.9) สภาพและลักษณะ พบว่าความปลอดภัย เพียงพอ และ มีมาตรฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bamigboye (1985) พบว่า “...อุปกรณ์ทางพลศึกษาควรมีให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ให้อยู่สภาพที่ใช้ได้และสถานที่ควรปรับปรุงให้อยู่ในสภาพดี...”

สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ ในการจัดการ เรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีอ่างล้างหน้า ล้างมือสำหรับทำความสะอาด (ร้อยละ 83.51) มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด (ร้อยละ 83.5) และมีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์ อย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย (ร้อยละ 79.1) ซึ่งสอดคล้องกับ ฟอง เกิดแก้ว (2514) ได้กล่าวเกี่ยวกับ สถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาไว้ดังนี้

...เครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ และวัสดุในการสอนพลศึกษาถือว่าเป็นหัวใจของการสอนพลศึกษา เพราะการสอนพลศึกษา ส่วนใหญ่ต้องอาศัย เครื่องอำนวยความสะดวก

เช่น สนามเด็กเล่น อุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลือง ดังนั้น โรงเรียนควรจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านอุปกรณ์ให้เพียงพอ...

และสอดคล้องกับ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539) ได้กล่าวเกี่ยวกับ สถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาไว้ดังนี้

... สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารชั้นเรียนอย่างหนึ่ง สถานที่ที่มีทั้งในร่ม เช่น โรงยิมเนเซียม ห้องเรียน สระว่ายน้ำ ฯลฯ และสนามกลางแจ้ง เช่น สนามเล่น สนามฟุตบอล สนามฮอกกี้ ซึ่งมักประกอบด้วยห้องน้ำ ห้องเปลี่ยนเสื้อ อ่างน้ำ ผู้ถือเกอร์ อ่างน้ำ ห้องส้วม ...

การจัดการเรียนรู้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าครูผู้สอนวิชาพลศึกษา (ร้อยละ 67.6) ของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้ศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ศึกษาเป็นบางคน (ร้อยละ 20.1) และมี 17 โรงเรียน (ร้อยละ 12.2) ที่ครูพลศึกษาไม่ได้ศึกษา พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยได้นำมาตรา 6, 22, 7 และ มาตรา 10 มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้มากที่สุด กล่าวได้ว่าเป็นมาตราที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้อย่างยิ่ง ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และได้จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประมาณ 75% ไม่ยึดวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียวในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ข้อ 5 ที่ว่า “...เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ...” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ใช้วิธีการสอนแบบการแบ่งกลุ่มทำงาน (ร้อยละ 69.1) วิธีการสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง (ร้อยละ 67.6) แบบกิจกรรม (ร้อยละ 59.7) แบบผสมผสาน (ร้อยละ 59.0) มีการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา คุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้านวินัย ซึ่งเป็นไปตามการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

...การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ผู้สอน ต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตาม มาตรฐาน รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆอันเป็น สมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมี ความสำคัญที่ ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย...

ดังที่ กรรวิ บุญชัย (2555) กล่าวเกี่ยวกับวิธีการสอนไว้ว่า “ครูผู้สอนควรใช้วิธีการสอนแบบ ที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และเป็นผู้นำ (Coaching) ให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านวิชาการและ แนวทางชีวิต เป็นคนใจดีมีเหตุผล เป็นตัวอย่างที่ดี ใฝ่หาความรู้ สามารถตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์และค้นคว้าหาความรู้”

การประเมินผลการเรียนรู้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) แบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม กำหนดคะแนน ด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ 20, 20, 10, 20 และ 10 คะแนน แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนพลศึกษาประเมินผลการเรียนรู้โดยระดับสัดส่วนของ คะแนนมีค่าใกล้เคียงกันซึ่งเป็นไปตามกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ที่ระบุไว้ว่า

...มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการ ปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และ ทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติ...

และสอดคล้องกับจุดหมายในข้อ 3 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ว่า “มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี และรักการออกกำลังกาย” และวรรคถัด

เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวโดยสรุปว่า “...องค์ประกอบที่จะวัดในแต่ละด้าน ควรให้คะแนนการ
พัฒนาการในทุกๆ ด้าน 5 ด้านไปพร้อมๆ กัน...”

การประเมินการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วน
ใหญ่ มีการประเมินด้านความรู้ ด้วยการใช้ข้อสอบแบบปรนัย เครื่องมือที่นำมาใช้ ยังไม่หลากหลาย
และควรสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประเมินด้านทักษะทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
ในการประเมินเชิงปริมาณใช้ แบบทดสอบทักษะ / ข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง
(ร้อยละ 75.5) และใช้แบบทดสอบทักษะ / ข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐาน (ร้อยละ 58.82) การใช้
แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองเหมาะสมในการประเมินผลในปัจจุบัน ดังที่ กรรวิ บุญชัย (2555)
กล่าวไว้ว่า

...แบบทดสอบและข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐานมีเป็นจำนวนมากที่ใช้ได้ ไม่ว่าจะเป็น
แบบทดสอบทักษะ (Skill Test) และข้อสอบข้อเขียน (Written Test) อย่างไรก็ตาม
นักพลศึกษาพบว่า แบบทดสอบดังกล่าว เป็นแบบการวัดแบบเดิม (Traditional Method)
ซึ่งรูปแบบการประเมินที่เคยปฏิบัติกันมา ไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ หรือเป็น
รูปแบบที่ดูเหมือนว่าไม่วัดในสิ่งที่ต้องการวัด...

ส่วนการประเมินทักษะเชิงคุณภาพใช้เกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 84.9) ประเมินด้าน
คุณธรรม จริยธรรม ด้วยการใช้แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม (ร้อยละ 66.2) และประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้วยแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ร้อยละ 68.3) และแบบสังเกต
(ร้อยละ 66.9) จะเห็นได้ว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษานิยมใช้การประเมินเชิงคุณภาพด้วยเกณฑ์การ
ประเมินมากขึ้น ถึงแม้ว่าจะเป็นประเมินแบบอัตนัย แต่การมีรายละเอียดระบุเอาไว้ จะช่วยให้
การประเมินมีความเชื่อถือได้ และมีความเป็นปรนัยมากขึ้นกว่าการใช้แบบประเมินค่า

การดำเนินการทดสอบสมรรถภาพทางกายของโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคตะวันออกเฉียง
เหนือของประเทศไทย ส่วนใหญ่ มีการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น
การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เป็นการทดสอบสมรรถภาพ
ทางกายและสมรรถภาพทางกลไก ซึ่งสอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดชั้นปีและช่วงชั้นของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 สารที่ 4 มาตรฐาน พ 4.1 ตัวชี้วัด ข้อ 5 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

“...ทดสอบสมรรถภาพทางกายและพัฒนาได้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ...” เป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกาย เช่นเดียวกับการทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในสาระที่ 4 มาตรฐาน พ 4.1 ตัวชี้วัด ข้อ 7 “วางแผนและปฏิบัติตามแผนการพัฒนาสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก” แต่ไม่สอดคล้องกับ สาระที่ 4 มาตรฐาน พ 4.1 “เห็นคุณค่า และมีทักษะการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ” เมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่นำมาทดสอบในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ได้แก่ ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่วว่องไว ความเร็ว ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกลไก เป็นไปตามตัวชี้วัดชั้นปี และช่วงชั้น แต่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานพ 4.1 ซึ่งเป็นการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 158 คน จากโรงเรียน
ทั้งหมด 158 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยและคณะผู้วิจัยโครงการวิจัยสร้าง
ขึ้นเพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียง
เหนือของประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่ง
ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบ
เพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออก
ของประเทศไทยประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ครูพลศึกษาเป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียง
ข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ
- 2.2 การจัดทำหลักสูตร เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบ
ข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ
- 2.3 จำนวนชั่วโมงการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็น คำถามปลาย
ปิด แบบคำถามให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบ
คำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ
- 2.4 การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน เป็นคำถามปลายแบบคำถามที่ให้
เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้
เลือกตอบได้หลายข้อ
- 2.5 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็น คำถามปลายปิดแบบสำรวจ
รายการ
- 2.6 การจัดการเรียนรู้ เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียง
ข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ
- 2.7 การประเมินการเรียนรู้ เป็นคำถามปลายแบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียง
ข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตอบแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บคืน ทั้งทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง

3. ในการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ หลังจากส่งแบบสอบถามแล้ว 7 วัน ผู้วิจัยโทรศัพท์ติดตามเป็นระยะๆ และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองเป็นบางส่วน พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ จำนวน 139 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.97 แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ข้อคำถามปลายปิดแบบคำถามให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ

2. ข้อคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยครอบคลุมรายละเอียด 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

1.1 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ จบวุฒิดการศึกษาด้านพลศึกษา มี 7 โรงเรียน ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่จบวุฒิดการศึกษาด้านพลศึกษา

1.2 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่มีภาระงานสอน 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยสอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษามากที่สุด

1.3 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ รับผิดชอบการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยรับผิดชอบการสอนในแต่ละภาคเรียน จำนวน 1 กิจกรรม

1.4 การส่งเสริมครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีการสนับสนุนให้เข้าร่วมประชุมวิชาการ หัวข้อที่เข้าร่วมประชุมมากที่สุด คือ การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา

1.5 ก่อนการจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ ได้จัดให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้เข้าร่วมการอบรมการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษามากที่สุด

1.5 ก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ในช่วงปี พ.ศ.2552-ปัจจุบัน โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทยส่วนใหญ่ จัดให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้เข้ารับการอบรม เกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษามากที่สุด

2. การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

2.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทยส่วนใหญ่ มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาด้วยตนเอง มี 1 โรงเรียน ที่ไม่มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

2.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเคยได้เข้าร่วมการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยได้รับการถ่ายทอดจากผู้อำนวยการสถานศึกษามากที่สุด มี 8 โรงเรียนที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ไม่ได้รับการอบรม

2.3 ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตร ส่วนใหญ่ ได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในส่วนของความมุ่งหมายและหลักการมากที่สุด และได้ศึกษาเกี่ยวกับสาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัดชั้นปีและช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษามากที่สุด ในส่วนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.4 คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาโดยมีส่วนร่วมในการกำหนดชั่วโมงเรียนพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย

2.5 คณะกรรมการฝ่ายวิชาการทำหน้าที่ในการกำหนดจำนวน ชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย

2.6 การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทยส่วนใหญ่ มีการบูรณาการกับสาระสุขศึกษามากที่สุด

2.7 การพิจารณาเลือกกิจกรรมและกีฬา วิชาพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ ได้พิจารณาถึง สาระ และมาตรฐาน

2.8 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ จัดทำสาระหลักสูตรครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาทั้ง 5 สาระ โดยสาระที่ 3 นำมาใช้มากที่สุด

2.9 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ มีการปรับปรุงหลักสูตรพลศึกษาทุกๆ 3 ปี ปัญหาในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา คือ การกำหนดเวลาเรียนเพิ่มเติม ในแต่ละชั้นปีและช่วงชั้น

3. จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา

3.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 137 โรงเรียน กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) เป็นสาระพื้นฐานกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์โดยมี 76 โรงเรียน กำหนดเป็นสาระเพิ่มเติม โดยส่วนใหญ่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 121 โรงเรียน กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) เป็นสาระพื้นฐาน กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์โดยมี 85 โรงเรียน กำหนดเป็นสาระเพิ่มเติม โดยส่วนใหญ่กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3.3 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ มีการจัดกิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นที่ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ในแต่ละระดับชั้นต่อภาคการศึกษา จำนวน 2 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่ถูกใช้เป็นที่ในการเรียนรู้มากที่สุดคือ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาคต้นและภาคปลาย ส่วนใหญ่ใช้กีฬาเทเบิลเทนนิส

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งภาคต้นและภาคปลาย ส่วนใหญ่ใช้กีฬากรีฑา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคต้น ส่วนใหญ่ใช้กีฬาบอลเลย์บอล

ภาคปลาย ส่วนใหญ่ใช้กีฬาบาสเกตบอล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคต้น ส่วนใหญ่ใช้กีฬาแบดมินตัน

ภาคปลาย ส่วนใหญ่ใช้กีฬาบาสเกตบอล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งภาคต้นและภาคปลาย ส่วนใหญ่ใช้กีฬาแบดมินตัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งภาคต้นและภาคปลาย ส่วนใหญ่ใช้กีฬาตีลาศ

4. การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

4.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 130 โรงเรียน มีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) ทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง และจัดให้มีการเรียนการสอน สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง จำนวน 18 โรงเรียน

4.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ จำนวน 78 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) ทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 20 ชั่วโมง จำนวน 8 โรงเรียน และจัดให้มีการเรียนการสอน ภาคเรียนละ 40 ชั่วโมง จำนวน 8 โรงเรียน

4.3 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทยทุกโรงเรียน มีการดำเนินการการแข่งขันกีฬภายใน เป็นประจำทุกปีปีละ 1 ครั้ง โดยมีการจัดดำเนินโครงการในภาคปลาย กิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขันมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ บอลเลย์บอล เซปักตะกร้อ และฟุตบอล กิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดแข่งส่วนใหญ่ มีความสอดคล้องกับกิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดสอน

4.4 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทยส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โดยมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันอย่างเพียงพอ มี 61 โรงเรียนที่ไม่มีการสนับสนุนงบประมาณ กีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ฟุตบอล ฟุตบอลล และเซปักตะกร้อ

4.5 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย จำนวน 16 โรงเรียน มีการจัดการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ซึ่งไม่มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษ จัดการเรียนการสอนให้เด็กสมาธิสั้นมากที่สุด โดยจัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นตามปกติ

5. สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

5.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทยส่วนใหญ่ มีสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่มีความปลอดภัย โดยมีสนามกีฬากลางแจ้ง และมีอ่างล้างหน้า ล้างมือสำหรับทำความสะอาดมากที่สุด

5.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่มีต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม ได้แก่ โรงยิมเนเซียม อุปกรณ์กีฬาต่างๆ และเบาะ

6. การจัดการเรียนรู้

6.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออก ของประเทศไทยส่วนใหญ่ ได้มีการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยมี 17 โรงเรียนที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่ได้ศึกษา

6.2 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทยส่วนใหญ่ ได้ยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามพ .ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 มาตรา 22 และมาตรา 7

6.3 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก โดยครูผู้สอนวิชาพลศึกษา จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณ 75%

6.4 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ มีการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

6.5 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ ใช้วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนมากที่สุด คือ การมีวินัย

7. การประเมินผลการเรียนรู้

7.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ จัดสัณคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) แบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม

7.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ ประเมินผลการเรียนรู้ครบทุกด้าน แต่ยังมีส่วนน้อยที่ประเมินไม่ครบทุกด้าน

7.3 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยส่วนใหญ่ ได้การกำหนดคะแนน ด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ คือ 20 , 20 , 10 , 20 และ 10 คะแนน

7.4 เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

7.4.1 ด้านความรู้ ใช้ข้อสอบแบบปรนัย

7.4.2 ด้านทักษะ มีการประเมิน 2 แบบคือ เชงปริมาณ ใช้แบบทดสอบทักษะและข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง ส่วนการประเมินเชงคุณภาพ ใช้เกณฑ์การประเมิน

7.4.3 ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ใช้แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม

7.4.4 ด้านสมรรถภาพทางกาย ใช้แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายระหว่างประเทศ (ICSPFT)

7.4.5 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ใช้แบบวัดคุณลักษณะที่คุณประสงค์มากที่สุด

7.5 โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาค ตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ ทดสอบสมรรถภาพทางกายก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคปลาย ส่วนใหญ่ ทดสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก

7.6 การทดสอบสมรรถภาพทางกาย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทดสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก องค์ประกอบที่พิจารณาได้แก่ ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่วว่องไว ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความเร็ว ความอดทนของกล้ามเนื้อ

7.7 การทดสอบสมรรถภาพทางกาย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ทดสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก องค์ประกอบที่พิจารณาได้แก่ ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่วว่องไว ความเร็ว ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ

7.8 ข้อทดสอบสมรรถภาพทางกายที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนใหญ่ นำมาใช้เป็นแบบทดสอบมาตรฐาน

7.9 การประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทยส่วนใหญ่ ใช้แบบอิงเกณฑ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากผลการวิจัย สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ดังนี้

1. ทุกโรงเรียนควรจัดให้มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่มีวุฒิทางการศึกษา สาขาวิชาพลศึกษาอย่างน้อย 1 คนต่อ 1 โรงเรียน
2. โรงเรียนควรจัดให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีภาระการสอน 3 ชั่วโมงต่อวัน หรือ 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อครูจะได้นำเวลานอกเหนือจากเวลาสอน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ตรวจสอบ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ฝึกซ้อมนักกีฬา
3. โรงเรียนควรปรับปรุงโครงสร้างวิชาพลศึกษา ให้มีจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษามากขึ้น ควรกำหนดชั่วโมงเรียนพลศึกษาอย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
4. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำสาระหลักสูตร พลศึกษาทุกชั้นตอน และต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาทุกคน
5. โรงเรียนควรจัดให้มีสถานที่ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกสำหรับการเรียน การสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนให้เพียงพอ และควรจัดให้มีอาคารในร่มอย่างน้อย 1 อาคาร ซึ่งสามารถเรียนวิชาพลศึกษาได้ในทุกเวลา
6. โรงเรียนควรจัดการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมทางกายและ กีฬาที่จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน

7. โรงเรียนควรส่งเสริมการเข้าร่วมการแข่งขันระหว่างโรงเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถในกิจกรรมนั้นๆ

8. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้และการกำหนดสัดส่วนคะแนน ให้มีความสอดคล้องกับมาตรา 23 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และจุฬามาย ข้อ 3 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

9. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือในการประเมินผลที่หลากหลาย และการประเมินทางเลือกเพื่อนำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้วิชาพลศึกษา

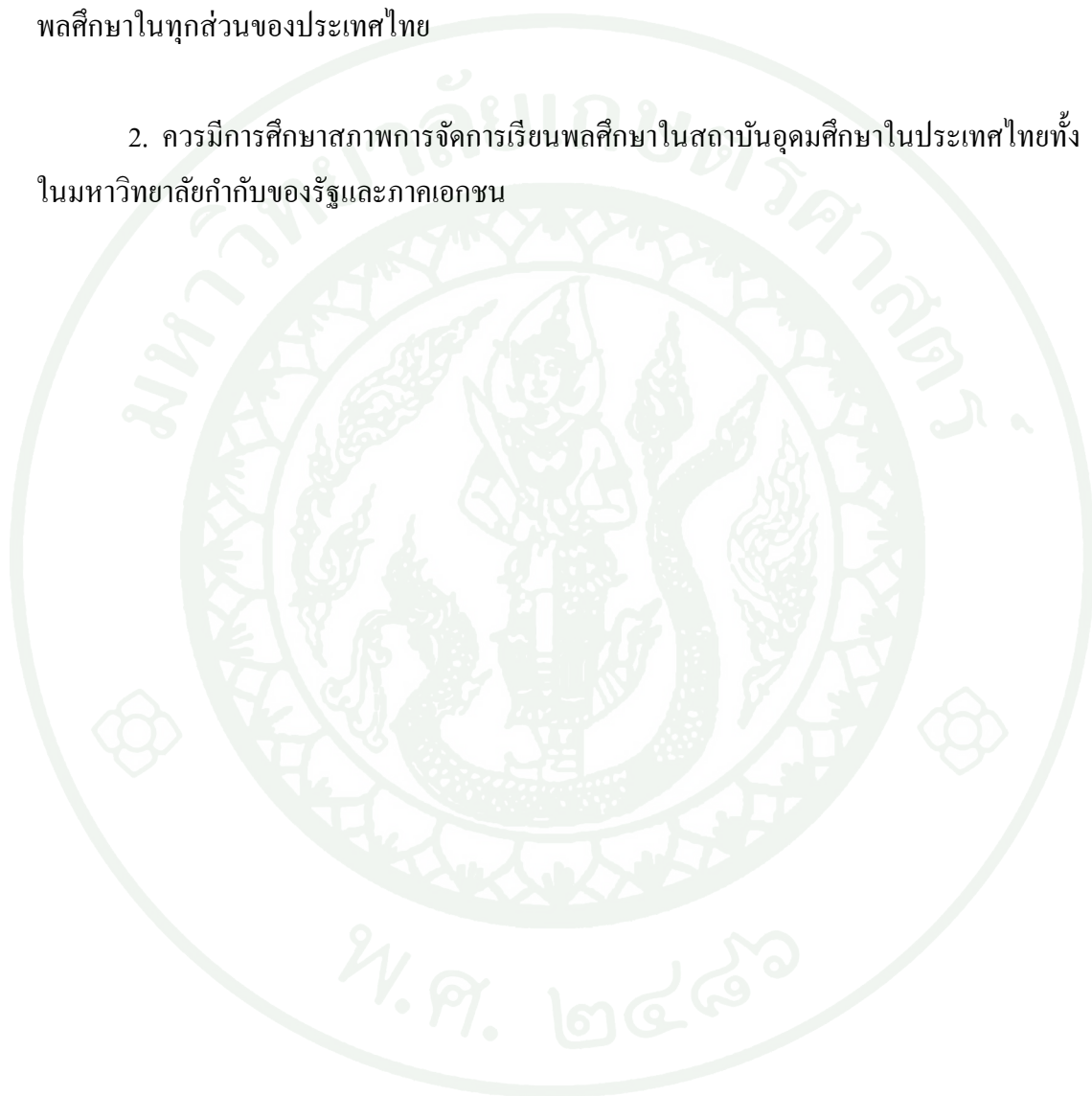
10. โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาทดสอบและประเมินสมรรถภาพทางกายให้เป็นไปตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดขั้นปี และช่วงชั้น ในมาตรฐาน พ 4.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

11. ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ แจ้งให้กับหน่วยงาน สถาบันการศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้บริหาร โรงเรียนที่ได้เก็บข้อมูล เพื่อทราบถึงปัญหาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและแนวทางในการแก้ไข พัฒนาและปรับปรุงต่อไป

12. ในส่วนของการเก็บข้อมูล ควรเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนพลศึกษาทุกคน เพื่อจะได้ข้อมูลที่แสดงถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกของประเทศไทยมากที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาโรงเรียนเอกชนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของประเทศไทย เพื่อจะได้ ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในทุกระดับของประเทศไทย
2. ควรมีการศึกษาสภาพการจัดการเรียนพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้งในมหาวิทยาลัยกำกับของรัฐและภาคเอกชน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2531. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2533. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

_____. 2535. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2544. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กรรวิ บุญชัย. 2550. เอกสารประกอบการสอนวิชาการวัดและประเมินผลทางพลศึกษาขั้นสูง.

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัคราณา)

_____. 2552. “การพัฒนาเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้”เอกสารประกอบการเรียนการสอน

วิชาการวัดและประเมินผลทางพลศึกษา. ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์,

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัคราณา)

_____. 2554. “การทดสอบและวัดผลทางพลศึกษา”เอกสารประกอบการบรรยายการ

ทดสอบและวัดผลทางพลศึกษา. ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์,

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัคราณา)

_____. 2555. “แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา”

เอกสารประกอบการบรรยายโครงการพัฒนาบุคลากรอบรมเชิงปฏิบัติการ. ภาควิชา

พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัคราณา)

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

_____. 2551. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

เกรียงศักดิ์ วิจิตรญาณ. 2551. สภาพและการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระ
การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้น
พื้นฐาน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชาติรี ตำราญสุข. 2555. สภาพภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคกลาง
ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประสิทธิ์ คำภีร์. 2544. ปัญหาการจัดและบริหารโครงการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พงษ์ธร ไพจิตร. 2553. สภาพภาพของโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ไพเราะ อังสุกนกุล. 2549. “การพัฒนาหลักสูตร ตามแนวคิดการจัดการศึกษามาตรฐาน
(กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา)”เอกสารประกอบการสอน สถาบันพลศึกษา
วิทยาเขตลำปาง. คณะศึกษาศาสตร์, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (อัคราณา)

ฟอง เกิดแก้ว. 2514. การพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.

ฟอง เกิดแก้ว, ศิวศักดิ์ ทรัพย์จำนงค์ และบรรจง คณะวรรณ. 2523. **การพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

ภารดี อมรรัตนานนท์. 2547. **การประเมินโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2550. **โครงการประเมินยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ พ.ศ. 2548-2551 (ระยะครึ่งแผน)**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2540. **หลักการพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. แปลจาก Williams, J. F. 1964. **The Principles of Physical Education**. Philadelphia: Saunders.

_____. 2548. **รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอน และการวัดเพื่อ ประเมินผลทางพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. 2539. **การสอนพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด.

_____. 2541. **หลักสูตรพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

_____. 2556. **เป้าหมายของการจัดกิจกรรมทางกายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น** (Online). <http://www.tahper.or.th/Chiang%20mai/9956/56.pdf>, 25 พฤษภาคม 2556.

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, ภาวนา อนนตะชัย และ อุทัย สุขเสริม. 2547. **คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3)**. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.

วิริยา บุญชัย, อลิสา พงษ์อมรพรหม และ ไพวัลย์ ตันลาพัฒน์. 2532. **“การประเมินโครงการ
พลศึกษาของโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาของไทย”** รายงานการวิจัย.

กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิสูตร กองจินดา. 2545. **การจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย. 2548. **“ปฏิญญาราชบุรี.”**
วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการ. 31(มกราคม-ธันวาคม 2548) : 102.

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศึกษาและสังคมแห่งชาติ. 2552. **สร้างเด็กไทยให้เต็ม
ศักยภาพด้วยการออกกำลังกาย**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
จำกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2553. **Secondary School
Online** (Online). <http://210.246.188.154/mathayom/school/detail01/index.php>,
22 กันยายน 2553.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. 2542. **พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท
พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2544. **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนตาม
แนวทางปฏิบัติรูปการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.

อรพรรณ ปุณญา. 2553. สถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อเนชา มาสมักร. 2553. สถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันตกของ
ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Bamigboye, S.O. 1985. **An Appraisal of the Physical Education Program in the Teacher
Colleges in the Kwara State of Nigeria** (Online).
<http://www.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>, May 25, 2013.

Dumaguin, J. 1985. **An Evaluation of the Status of Physical Education Programs in the
Public High School of Hawaii** (Online). <http://www.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>,
May 25, 2013.

Kulik, K.S. 2009. **Implementation of a quality physical education program as defined by
the National Association for Sport and Physical Education of public high schools in
southwestern Pennsylvania** (Online). [http://proquest.umi.com/pqdweb?did=](http://proquest.umi.com/pqdweb?did=1917927421&sid=18&Fmt=2&clientId=56170&RQT=309&VName=PQD)
[1917927421&sid=18&Fmt=2&clientId=56170&RQT=309&VName=PQD](http://proquest.umi.com/pqdweb?did=1917927421&sid=18&Fmt=2&clientId=56170&RQT=309&VName=PQD),
February 20, 2010.

National Association for Sport and Physical Education& American Heart Association 2006. 2006
Shape of the nation report: **Status of physical education in the USA**. Reston, VA:
National Association for Sport and Physical Education.

The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations. 2005.
**International Conference on Sport and Education, Celebrating 2005 United Nations
International Year of Sport and Physical Education**. Bangkok.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา คุณาอภิสิทธิ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการบ้านาญ
2. รองศาสตราจารย์ รัตนา เสงส์สวัสดิ์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาพลานามัย
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. รองศาสตราจารย์ สมบูรณ์ จิระสถิตถ์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย ชอชมรรณสกุล
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาพลานามัย
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ดิงศภักดิ์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริชัย ศรีพรหม
ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพโรช มาลีหอม
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรพงษ์ เข้มงามเหลือ
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
9. อาจารย์ ดร.ไพเราะ อังศุสุนทรกุล
ตำแหน่ง รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง
10. อาจารย์ ดร.จุฑามาศ บัตรเจริญ
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
11. อาจารย์ วิชาญ มะวิญชร
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
12. อาจารย์ สุริยัน สุวรรณกาล
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. ๐๒-๕๔๒๘๖๗๑

ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๕๐๕/

วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน ๑ ฉบับ

๒. หนังสือชี้แจงการพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวิ บุญชัย อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนของประเทศไทย” ซึ่งได้รับอนุมัติเงินอุดหนุนการวิจัย มก.ประจำปี ๒๕๕๕ โดยจะทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร

การทำวิจัยในครั้งนี้ จำเป็นต้องขอข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยในส่วนของ “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย” เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีคุณภาพมากที่สุด และได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยต่อไป คณะผู้วิจัยโครงการวิจัยและนิสิตที่รับผิดชอบในโครงการวิจัยดังกล่าว ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาแบบสอบถาม ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนของเนื้อหาเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงต่อไป

คณะผู้วิจัยโครงการวิจัย และนิสิตภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รับผิดชอบโครงการวิจัยในแต่ละภาค หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวิ บุญชัย)

หัวหน้าโครงการวิจัย

ที่ ศธ.๐๕๑๓.๑๐๕๐๕/

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๕๐ งามวงศ์วาน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน ๑ ฉบับ

๒. หนังสือชี้แจงการพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน รองศาสตราจารย์ ดร. กรรวิ บุญชัย อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนของประเทศไทย” ซึ่งได้รับอนุมัติเงินอุดหนุนการวิจัย มก.ประจำปี ๒๕๕๕ โดยจะทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร

การทำวิจัยในครั้งนี้ จำเป็นต้องขอข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในส่วนของ “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย” เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีคุณภาพมากที่สุด และจะได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยต่อไป คณะผู้วิจัยโครงการวิจัยและนิสิตที่รับผิดชอบในโครงการวิจัยดังกล่าว ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาแบบสอบถาม ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนของเนื้อหาเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงต่อไป

คณะผู้วิจัย โครงการวิจัย และนิสิตภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รับผิดชอบโครงการวิจัยในแต่ละภาค หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวิ บุญชัย)

หัวหน้าโครงการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ.๐๕๑๓.๑๐๕๐๕/ว.๐๑๓

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๕๐ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวรวิวรรณ ชันทอง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “สภาพการจัดการเรียนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยภายใต้การควบคุมของ

รศ.ดร.กรรวิ บุญชัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา มีความประสงค์ขอความร่วมมือจากท่าน โดยให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อให้ประกอบการทำวิจัยให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ อนึ่ง ข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับไม่นำไปเปิดเผย

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้ รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อวยพร ตั้งธงชัย)

หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา

ภาควิชาพลศึกษา

โทร. ๐๒-๕๔๒-๘๖๗๑

มือถือ (นิสิต). ๐๘๖-๓๕๓-๘๔๓๕

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ผู้ตอบ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป ในฐานะที่ท่านเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านหรือผู้ได้รับมอบหมายได้ช่วยตอบแบบสอบถามนี้ และขอได้โปรดตอบให้ครบทุกข้อ พร้อมด้วยข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด หากมีข้อสงสัยหรือขัดข้องประการใดสามารถติดต่อมายังผู้วิจัย (นางสาวรวีวรรณ ชันทอง) โทรศัพท์ 086-393-8435 โดยรายละเอียดของแบบสอบถามประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่าน มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย โดยนำแบบสอบถามใส่ในซองเอกสารสีน้ำตาลที่ติดแสตมป์และจำหน่ายซองถึงผู้วิจัยแล้วส่งกลับที่ นางสาวรวีวรรณ ชันทอง อนึ่ง ข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับ ไม่นำไปเปิดเผย

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือของท่าน

นางสาวรวีวรรณ ชันทอง
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา
ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

คำชี้แจง 1. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

2. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ชื่อโรงเรียน..... ตำบล.....

อำเภอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัด ☐ สพป. ☐ สพม.

เขต.....จังหวัด

2. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนขนาดใด

☐ เล็ก (มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน)

☐ กลาง (มีจำนวนนักเรียน 500-1,499 คน)

☐ ใหญ่ (มีจำนวนนักเรียน 1,500-2,499 คน)

☐ ใหญ่พิเศษ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)

3. ลักษณะของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนแบบใด

☐ เฉพาะชาย

☐ เฉพาะหญิง

☐ สหศึกษา (ชาย-หญิง)

4. สัดส่วนของจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยต่อ 1 ห้องเรียนในความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน เป็นอย่างไร

☐ น้อยกว่า 30 คน

☐ 30-40 คน

☐ 41-50 คน

☐ มากกว่า 50 คน (โปรดระบุจำนวนคน)

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

2.1 ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่านคน (รวมถึงตัวท่านด้วย)

☐ ครูประจำการ คน (โปรดระบุ) เพศชาย คน เพศหญิง คน

☐ ครูอัตราจ้าง..... คน (โปรดระบุ) เพศชาย คน เพศหญิง คน

2. ช่วงอายุของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ น้อยกว่า 25 ปีคน

☐ 25-29 ปีคน

☐ 30-34 ปีคน

☐ 35-39 ปีคน

- ☐ 40-44 ปีคน ☐ 45-49 ปีคน
☐ 50-54 ปีคน ☐ 55 ปีขึ้นไปคน

3. จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษาในโรงเรียนของท่านคน

4. จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบการศึกษาในสาขาอื่น ๆ ในโรงเรียนของท่านคน

(โปรดระบุสาขาวิชาและระดับการศึกษา)

- ☐จำนวนคน
☐จำนวนคน
☐จำนวนคน

5. คุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน

- ☐ ปริญญาตรีจำนวนคน
☐ ปริญญาโทจำนวนคน
☐ ปริญญาเอกจำนวนคน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)จำนวนคน

6. ตำแหน่งทางวิชาการของครูพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน

- ☐ คศ. 1จำนวนคน
☐ คศ. 2จำนวนคน
☐ คศ. 3จำนวนคน
☐ คศ. 4จำนวนคน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)จำนวนคน

7. ในโรงเรียนของท่าน ครูผู้สอนพลศึกษามีภาระงานสอนโดยเฉลี่ยชั่วโมง/สัปดาห์

8. รายวิชาที่ครูผู้สอนพลศึกษาสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ สอนเฉพาะพลศึกษา
☐ สอนพลศึกษาและสุขศึกษา
☐ สอนพลศึกษา และรายวิชาอื่นๆ (โปรดระบุ)

9. ระดับชั้นที่ครูพลศึกษาแต่ละคนรับผิดชอบในการสอน

- ☐ เฉพาะมัธยมศึกษาตอนต้น ☐ เฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ ทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

10. จำนวนชนิดของกิจกรรมทางกายที่ครูพลศึกษาแต่ละคนรับผิดชอบในการสอนในแต่ละภาคเรียน

- ☐ 1 กิจกรรมทางกาย/กีฬา ☐ 2 กิจกรรมทางกาย/กีฬา
☐ 3 กิจกรรมทางกาย/กีฬา ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

11. ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการส่งเสริมในด้านการเรียนการสอนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การนิเทศการสอนพลศึกษา (อาจมีการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และหัวหน้ากลุ่มสาระ)
☐ ได้รับการสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ
☐ มีการเชิญวิทยากรมาบรรยาย
☐ ให้ล่าศึกษาต่อ
☐ ให้ทุนการศึกษา
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

12. เนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ใดต่อไปนี้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้เข้ารับการอบรมสัมมนาก่อนการจัดทำสาร

หลักสูตร พลศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา
☐ การจัดการเรียนรู้พลศึกษา
☐ การสอนพลศึกษา
☐ การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
☐ การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา
☐ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

13. เนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ใดต่อไปนี้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้เข้ารับการอบรมสัมมนาในช่วงปี พ.ศ. 2552

ปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา
☐ การจัดการเรียนรู้พลศึกษา
☐ การสอนพลศึกษา
☐ การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
☐ การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา
☐ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

1. โรงเรียนได้มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาหรือไม่

☐ มี (ทำข้อถัดไป)

☐ ไม่มี (หากโรงเรียนไม่มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา แล้วโรงเรียนใช้หลักสูตรใด

(โปรดระบุ).....

(ข้ามไปทำหัวข้อ 2.3 ด้านจำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน)

2. โรงเรียนได้จัดทำหลักสูตรพลศึกษาอย่างไร

☐ จัดทำหลักสูตรพลศึกษาด้วยตนเอง

☐ จัดทำหลักสูตรพลศึกษาร่วมกับโรงเรียนอื่น

3. คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาประกอบด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ครูผู้สอนพลศึกษา

☐ ครูผู้สอนสุขศึกษา

☐ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

☐ ตัวแทนท้องถิ่น/ชุมชน

☐ ตัวแทนนักเรียน

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หรือไม่

☐ เคย

☐ ไม่เคย

5. ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรโดยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การจัดอบรมสัมมนาทางวิชาการ

☐ การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

☐ การเชิญวิทยากรมาบรรยาย

☐ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่านที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. ท่านได้รับการถ่ายทอดการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากใคร
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผู้อำนวยการ	☐ วิทยากรระดับจังหวัด
☐ ศึกษาานิเทศก์	☐ ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน
☐ วิทยากรจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ)	
☐ วิทยากรจากสมาคมวิชาชีพ (สมาคมสุศึกษา พลศึกษา และสันทนการแห่ง
ประเทศไทย)	
☐ ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่านที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	

7. ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้ศึกษา
ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

7.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความมุ่งหมายและหลักการ
- ☐ ประเด็นของสำคัญในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน
- ☐ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา
- ☐ แนวการจัดการศึกษา

7.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ หลักการและจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551
- ☐ จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในข้อ
ที่เป็นประเด็นสำคัญของหลักการสอนพลศึกษาในโรงเรียน
- ☐ โครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- ☐ วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ คุณภาพของผู้เรียน
- ☐ สาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ
พลศึกษา
- ☐ กระบวนการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ การจัดการเรียนรู้

☐ องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

☐ องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกลไก

☐ การประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

☐ หลักในการพิจารณาองค์ประกอบการตัดสินระดับคะแนนผลศึกษา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

8. การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนผลศึกษาของโรงเรียนท่าน กำหนดโดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ คณะกรรมการสถานศึกษา

☐ คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน

☐ คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

9. ครูผู้สอนผลศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำสาระหลักสูตรผลศึกษาในขั้นตอนใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนผลศึกษา

☐ การศึกษาสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น

☐ การกำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปี/ช่วงชั้น รายปี และรายภาค

☐ การเขียนคำอธิบายรายวิชา

☐ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้

☐ การกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้

☐ การจัดทำโครงสร้างรายวิชา

☐ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

10. การจัดทำหลักสูตรผลศึกษาได้บูรณาการกับกลุ่มสาระใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในสาระวิชาสุขศึกษา

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

- ☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- ☐ ไม่มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

11. การพิจารณาเลือกกิจกรรมทางกาย/กีฬา ได้พิจารณาดำเนินการจากพื้นฐานดังต่อไปนี้

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ศึกษาจากสาระ และมาตรฐาน
- ☐ ศึกษาจากตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น
- ☐ สำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียน
- ☐ พิจารณาบุคลากรในโรงเรียนและในชุมชน
- ☐ พิจารณาจากสถานที่
- ☐ พิจารณาจากวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

12. สาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่นำมาจัดทำหลักสูตรพลศึกษา ประกอบด้วย

สาระใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ สาระที่ 1
- ☐ สาระที่ 2
- ☐ สาระที่ 3
- ☐ สาระที่ 4
- ☐ สาระที่ 5

13. โรงเรียนได้จัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษาหรือไม่

- ☐ มี
- ☐ ไม่มี เพราะ

14. คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้ปรับปรุงหลักสูตรพลศึกษาอย่างไร

- ☐ ทุกๆ 3 ปี
- ☐ ทุกๆ 5 ปี
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

15. ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน คือข้อใดต่อไปนี้

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความชัดเจนในการกำหนดชั่วโมงพลศึกษาในแต่ละชั้นปี/ช่วงชั้น
- ☐ การกำหนดเวลาเรียนเพิ่มเติม หรือจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละชั้นปี/ช่วงชั้น
- ☐ การกำหนดกิจกรรมทางกาย/กีฬาในแต่ละชั้นปี/ช่วงชั้น
- ☐ การพิจารณาจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
กับการสอนพลศึกษาในโรงเรียน

☐ องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และ
สมรรถภาพทางกลไก

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.3 ด้านจำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง และเติมข้อความ
ลงในช่องว่างให้ สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

หมายเหตุ เขียนเครื่องหมาย ✓ ได้มากกว่า 1 ช่อง ในกรณีที่คำตอบมีหลายข้อที่เป็นจริง

1. โรงเรียนได้กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)
และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) ดังนี้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น(ม.1-3)	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน	
☐ สาระเพิ่มเติม	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน	
☐ สาระเพิ่มเติม	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	

2. จำนวนกิจกรรมทางกาย/กีฬาโดยเฉลี่ยหรือที่ทำเป็นประจำในการใช้ป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้
พลศึกษาใน แต่ละระดับชั้น/ภาคการศึกษา คือ

☐ 1 กิจกรรม ☐ 2 กิจกรรม ☐ 3 กิจกรรม
☐ มากกว่า 3 กิจกรรม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3. รายชื่อกิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในแต่ละชั้นปี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	รายชื่อกิจกรรมทางกาย/กีฬา	
	ภาคต้น	ภาคปลาย
1		
2		
3		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	รายชื่อกิจกรรมทางกาย/กีฬา	
	ภาคต้น	ภาคปลาย
4		
5		
6		

2.4 ด้านการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

- คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด
1. โปรแกรมพลศึกษาที่จัดขึ้นในโรงเรียนประกอบด้วยโครงการดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ☐ โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน

1.1 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาอย่างไร

☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3)

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5, 6)

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 20 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 40 ชั่วโมง (สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง)

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2-3 กิจกรรม หรือ 2-3 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

1.2 ลักษณะการจัดชั้นเรียนพลศึกษา

☐ เฉพาะชาย ☐ เฉพาะหญิง ☐ สหศึกษา (ชาย-หญิง เรียนรวมกัน)

2. ☐ โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

2.1 จำนวนครั้งในการจัดดำเนินการ โครงการ

☐ จัดเป็นประจำทุกปี ปีละ.....ครั้ง

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.2 ช่วงเวลาที่จัดดำเนินการ โครงการ

☐ ภาคต้น

☐ ภาคปลาย

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.3 ลักษณะของการจัดการแข่งขัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แบ่งเป็นคณะสีตามที่โรงเรียนกำหนด

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.4 เกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนออกเป็นสีต่างๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน

☐ แบ่งนักเรียนเป็นหนึ่งสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน

☐ แบ่งนักเรียนเป็นสี ตามตึกเรียน หรือคณะ

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.5 กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขัน มีดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ฟุตบอล	☐ บาสเกตบอล	☐ วอลเลย์บอล
☐ เซปักตะกร้อ	☐ ฟุตซอล	☐ รักบี้ฟุตบอล
☐ แอสน์บอล	☐ แฮร์บอล	☐ แบดมินตัน
☐ เทเบิลเทนนิส	☐ เปตอง	☐ ลีลาศ
☐ วาโยน้ำ	☐ หมากรุก	☐ กรีฑาประเภทลู่
☐ กรีฑาประเภทลาน	☐ กีฬาพื้นเมือง	☐ หมากระดาน
☐ การเดินร่ำแบบแอโรบิก	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	

2.6 กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขันสอดคล้องกับกิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดสอนในโรงเรียน หรือไม่

- ☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) ...

2.7 ระยะเวลาในการจัดการแข่งขันกีฬภายในโรงเรียน เป็นดังนี้

- ☐ 1 วัน ☐ 2-3 วัน ☐ มากกว่า 3 วัน

3. ☐ โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

3.1 โรงเรียนมีโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือไม่

- ☐ มี (ทำข้อถัดไป)
☐ ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 4)

3.2 โรงเรียนมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือไม่

- ☐ มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ
☐ มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ
☐ ไม่มีการสนับสนุนงบประมาณ
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.3 โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนชนิดใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ฟุตบอล	☐ บาสเกตบอล	☐ วอลเลย์บอล
☐ เซปักตะกร้อ	☐ ฟุตซอล	☐ รักบี้ฟุตบอล
☐ แอสน์บอล	☐ แฮร์บอล	☐ แบดมินตัน
☐ เทเบิลเทนนิส	☐ เปตอง	☐ ลีลาศ

- ☐ ว่ายน้ำ ☐ หมากรุก ☐ กีฬาประเภทคู่
☐ กีฬาประเภทลาน ☐ กีฬาพื้นเมือง ☐ หมากระดาน
☐ การเดินร่ำแบบแอโรบิก ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ☐ โปรแกรมพลศึกษาพิเศษ

4.1 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษหรือไม่

- ☐ มี (ทำข้อถัดไป) ☐ ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 5)

4.2 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษประเภทใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และการเคลื่อนไหว
☐ เด็กสมาธิสั้น
☐ เด็กที่มีความบกพร่องและพฤติกรรมทางอารมณ์
☐ เด็กที่มีความสามารถเป็นเลิศทางกีฬา และความสามารถด้านอื่น ๆ
☐ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD)
☐ เด็กออทิสติก
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

4.3 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษอย่างไร

- ☐ จัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนตามปกติ
☐ จัดแยกสอนตามความสามารถพิเศษ
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

4.4 โรงเรียนของท่านมีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษหรือไม่

- ☐ มี (โปรดระบุจำนวน คน) ☐ ไม่มี
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ☐ โปรแกรมพลศึกษา/กีฬาเพื่อนันทนาการ

5.1 โรงเรียนของท่านมีการจัดกิจกรรมนันทนาการ ดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เกม กีฬา ☐ ค่ายพักแรม ☐ ศิลปะวาดเขียน
☐ ทักษะศึกษา ☐ ดนตรีและการแสดง ☐ การละเล่นพื้นบ้าน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

5.2 ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ช่วงเช้า ☐ ช่วงพักกลางวัน ☐ ช่วงหลังเลิกเรียน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.5 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงถึงสภาพความเป็นจริงของสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนของท่าน ดังต่อไปนี้

ข้อ	รายการ	ช่องทำเครื่องหมาย	
		มี	ไม่มี
1	สภาพและลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชา พลศึกษาในโรงเรียน 1.1 มีความพอเพียง 1.2 มีมาตรฐาน 1.3 มีความปลอดภัย 1.4 มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ		
2	สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน 2.1 สนามกลางแจ้ง 2.2 โรงยิมเนเซียม 2.3 ห้องกิจกรรมเข้าจังหวะ ลีลาศ การเต้นรำแบบแอโรบิก 2.4 ห้องฝึกด้วยน้ำหนัก 2.5 ห้องฝึกศิลปะการต่อสู้ 2.6 สระว่ายน้ำ 2.7 อาคารเอนกประสงค์ 2.8 ลานเอนกประสงค์ 2.9 อื่นๆ (โปรดระบุ)		
3	อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน 3.1 มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก		

ความสะอาด		
3.2 มีอุปกรณ์เพียงพอสำหรับการเรียนการสอน.....		
3.3 นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ไม้เทนนิส กระบี่ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะของตนเอง.....		
3.4 มีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนยืมไปใช้ในการออกกำลังกายและฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน		
3.5 มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียน		
3.6 มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย		
3.7 มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด		
3.8 มีอ่างล้างหน้า ล้างมือสำหรับทำความสะอาด		

☐ โรงเรียนของท่านต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมอีกหรือไม่

☐ ไม่ต้องการ

☐ ต้องการ (โปรดระบุ)

2.6 ด้านการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

1. ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาทุกท่านได้ศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

☐ ได้ศึกษา

☐ ได้ศึกษาเป็นบางคน

☐ ไม่ได้ศึกษา (ข้ามไปทำข้อ 3)

2. มาตราใดในพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ครูพลศึกษาได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ มาตรา 6

☐ มาตรา 7

☐ มาตรา 10

☐ มาตรา 22

☐ มาตรา 23

☐ มาตรา 24

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนของท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับใดหรือไม่

☐ มาก

☐ ปานกลาง

☐ น้อย

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

☐ ได้รับการอบรม

☐ ไม่ได้รับการอบรม

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ในการสอนวิชาพลศึกษา ครูผู้สอนได้จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณเท่าไร

☐ ประมาณ 100%

☐ ประมาณ 75%

☐ ประมาณ 50%

☐ ประมาณ 25%

☐ ประมาณ 10%

☐ ไม่ได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้คำนึงถึงประเด็นต่างๆต่อไปนี้

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดขั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้น

☐ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

☐ เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก

☐ การวางแผนอำนวยความสะดวก

☐ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง

☐ การสร้างบรรยากาศ

☐ การเรียนการสอนแบบพลวัต (dynamic) มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

☐ วางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

☐ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย

☐ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา

☐ มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง

☐ ไม่มีวิธีใดเพียงวิธีเดียว

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

7. วิธีการสอนที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษานำมาใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ วิธีสอนแบบบรรยาย	☐ วิธีสอนแบบโครงงาน
☐ วิธีสอนแบบปัญหาเป็นฐาน	☐ วิธีสอนโดยใช้กระบวนการสืบ

เสาะหาความรู้

☐ วิธีสอนแบบอภิปราย	☐ วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน
☐ วิธีสอนแบบอริยสัจ 4/สืบสวน	☐ วิธีสอนแบบกิจกรรม
☐ วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง	☐ วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มระดมสมอง
☐ วิธีสอนแบบร่วมมือ	☐ วิธีสอนแบบผสมผสาน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

8. ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านใดต่อไปนี้ ให้แก่ผู้เรียนบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสามารถในการสื่อสาร	☐ ความสามารถในการคิด
☐ ความสามารถในการแก้ปัญหา	☐ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

9. การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใด

ต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์	☐ ซื่อสัตย์สุจริต
☐ มีวินัย	☐ ใฝ่เรียนรู้
☐ อยู่อย่างพอเพียง	☐ มุ่งมั่นในการทำงาน
☐ รักความเป็นไทย	☐ มีจิตสาธารณะ
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	☐ ไม่ได้จัด

2.7 ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

1. เกณฑ์ในการตัดสินระดับคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนพลศึกษา (เกรด)

☐ อิงเกณฑ์	☐ อิงกลุ่ม
☐ อิงเกณฑ์ และอิงกลุ่ม	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนนที่นำมาประเมินเพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) ในโรงเรียนของท่าน คือข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) พร้อมทั้งระบุสัดส่วนคะแนนในแต่ละองค์ประกอบ (คะแนนรวม 100 คะแนน)

องค์ประกอบที่นำมาเป็นส่วนในการพิจารณาตัดสินคะแนน (เกรด) วิชาพลศึกษา	สัดส่วนคะแนน
☐ ด้านความรู้	
☐ ด้านทักษะ	
☐ ด้านคุณธรรม และจริยธรรม	
☐ ด้านสมรรถภาพทางกาย	
☐ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	
รวม	100 คะแนน

3. วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

3.1 ด้านความรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ข้อสอบแบบปรนัย	☐ ข้อสอบแบบอัตนัย
☐ การสัมภาษณ์	☐ ข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัย
☐ แฟ้มสะสมงาน	☐ โครงงานกลุ่ม
☐ แบบสำรวจรายการ	☐ การบ้าน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	

3.2 ด้านทักษะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ด้านปริมาณ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ แบบทดสอบ/ข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐาน
 - ☐ แบบทดสอบ/ข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง
 - ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)
- ☐ ด้านคุณภาพ พิจารณาความถูกต้อง ความสวยงามในการปฏิบัติทักษะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ แบบตรวจสอบรายการ (checklist)	☐ แบบประเมินค่า (rating scale)
☐ เกณฑ์การประเมิน (scoring rubric)	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.3 ด้านคุณธรรม และจริยธรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม	☐ แบบตรวจสอบรายการ
☐ แบบประเมินค่า	☐ เกณฑ์การประเมิน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	

3.4 ด้านสมรรถภาพทางกาย

3.4.1 การดำเนินการทดสอบสมรรถภาพทางกาย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น
☐ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคต้น
☐ ก่อนการเรียนการสอนในภาคปลาย
☐ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคปลาย
☐ ในระหว่างการเรียนการสอนในภาคต้น
☐ ในระหว่างการเรียนการสอนในภาคปลาย
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.4.2 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบด้วยอะไรบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ
☐ ทดสอบสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.4.3 การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ
☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	☐ พลังของกล้ามเนื้อ
☐ ความเร็ว	☐ ความอ่อนตัว
☐ ดัชนีมวลกาย	☐ ความคล่องแคล่วว่องไว
☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว	☐ การประสานงาน
☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	

3.4.4 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ
☐ ทดสอบสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.4.5 การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ประกอบด้วยอะไรบ้าง

☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ
☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	☐ พลังของกล้ามเนื้อ
☐ ความเร็ว	☐ ความอ่อนตัว
☐ ดัชนีมวลกาย	☐ ความคล่องแคล่วว่องไว
☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว	☐ การประสานงาน
☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	

3.4.6 ข้อทดสอบ/แบบทดสอบที่ท่านนำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

- ☐ แบบทดสอบมาตรฐานที่ท่านนำมาใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายระหว่างประเทศ (ICSPFT)
 - ☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่ายของกรมกีฬาแห่งประเทศไทย (SATST)
 - ☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของ AAHPERD
 - ☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของ JASA
 - ☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย Physical Best
 - ☐ แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพสำหรับเด็กไทย อายุ 7-18 ปี
 - ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)
- ☐ แบบทดสอบของโรงเรียนของท่านเอง ซึ่งประกอบด้วยรายการทดสอบดังต่อไปนี้ (โปรดระบุ)
- ☐
 - ☐
 - ☐
 - ☐
 - ☐
 - ☐

3.4.7 ข้อทดสอบ/แบบทดสอบที่ท่านนำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

- ☐ ข้อทดสอบ/แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายมาตรฐาน ประกอบด้วย
- ☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- แรงบีบมือ ○ แรงเหยียดขา
○ แรงดึงหลัง ○ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- ☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ดันพื้นไม่จำกัดเวลา ○ ลูกนั่งไม่จำกัดเวลา
○ ดึงข้อ ○ งอแขนห้อยตัว (สำหรับนักเรียนหญิง)
○ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- ☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ลูกนั่ง 30 วินาที ○ ลูกนั่ง 60 วินาที
○ ดันพื้น 30 วินาที ○ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- ☐ ความอ่อนตัว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- นั่งงอตัวไปข้างหน้า ○ แตะมือด้านหลัง
○ ก้มแตะ ○ นั่งก้มตัวไปข้างหน้าแบบรูปตัววี
○ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- ☐ ความคล่องแคล่วว่องไว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- วิ่งเก็บของ ○ วิ่งอ้อมหลัก
○ ก้าวเดิน 20 วินาที ○ สควอททรัส (Squat Thrust) 20 วินาที
○ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- ☐ ความเร็ว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- วิ่งระยะทาง 20 เมตร ○ วิ่งระยะทาง 30 เมตร
○ วิ่งระยะทาง 50 เมตร ○ วิ่ง 4 วินาที
○ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- ☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ยืนขาเดียว ○ หกกบ
○ ยืนขาเดียวบนไม้ตามความกว้าง ○ ยืนขาเดียวบนไม้ตามความยาว
○ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ วิ่งในเวลา 6 นาที	☐ วิ่งในเวลา 9 นาที
☐ วิ่งในเวลา 12 นาที	☐ วิ่งระยะทาง 800 เมตร
☐ วิ่งระยะทาง 1,000 เมตร	☐ วิ่งระยะทาง 1 ไมล์
☐ วิ่งระยะทาง 1.5 ไมล์	☐ ก้าวขึ้น-ลงบนเก้าอี้ 3 นาที
☐ ก้าวขึ้น-ลงบนเก้าอี้ 5 นาที	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ข้อทดสอบ/แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (โปรดระบุ)

- ☐
- ☐
- ☐
- ☐

3.4.8 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายของโรงเรียน

- ☐ อิงเกณฑ์
- ☐ อิงกลุ่ม
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

3.4.9 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนของท่านได้มีการสร้างเกณฑ์สมรรถภาพทางกายอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สร้างเกณฑ์แยกตามเพศ	☐ สร้างเกณฑ์แยกตามระดับชั้น
☐ สร้างเกณฑ์ทุกภาคเรียน	☐ สร้างเกณฑ์เป็นรายปี
☐ สร้างเกณฑ์ในทุก 3 ปี	☐ สร้างเกณฑ์ในทุก 5 ปี

3.5 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์	☐ แบบตรวจสอบรายการ
☐ แฟ้มสะสมงาน	☐ แบบสัมภาษณ์
☐ แบบวัดเจตคติ	☐ แบบสังเกตพฤติกรรม
☐ เกณฑ์การประเมิน	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาของท่าน

นางสาววิวรรณ ชันทอง

ผู้วิจัย

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นางสาววิวรรณ ชันทอง
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 2 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด	จังหวัด ฉะเชิงเทรา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษาศึกษาศาสตรบัณฑิต (พลศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ทุนการศึกษาที่ได้รับ	พ.ศ. 2554 ทุนอุดหนุนการค้นคว้าและวิจัย ประเภท วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2554 จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2554 ผู้ช่วยสอน วิชา 01172241: หลักและวิธีการสอนกิจกรรม เข้าจังหวะ อาจารย์พิเศษสอนวิชาบาสเกตบอล วิชาฟุตบอล โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2554 – ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักงานเลขานุการ สำนักงานการกีฬา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2555 อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สอน วิชา 01175121 : บาสเกตบอล วิชา 01175142 : การเดินร่าพื้นเมือง